

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 12 d'agost de 1993

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Núm. 725 175 ptes.

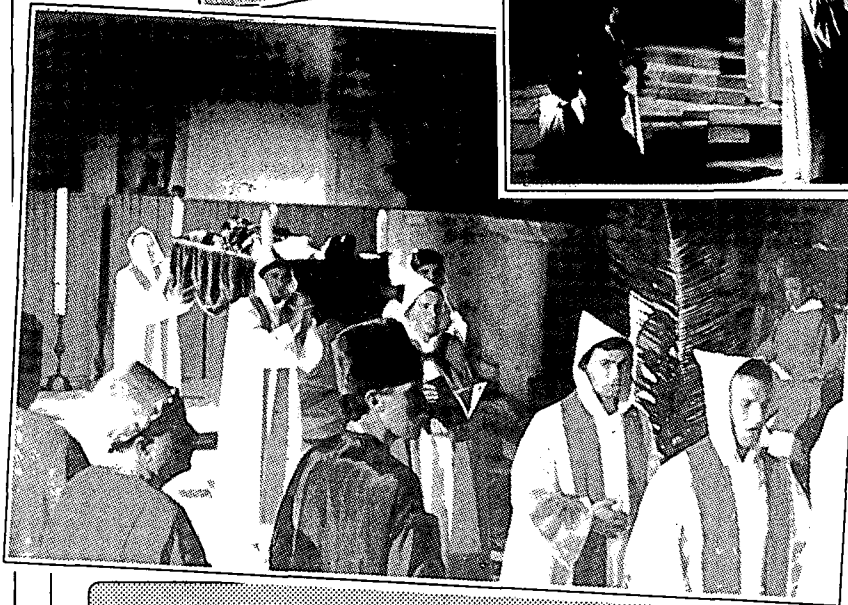
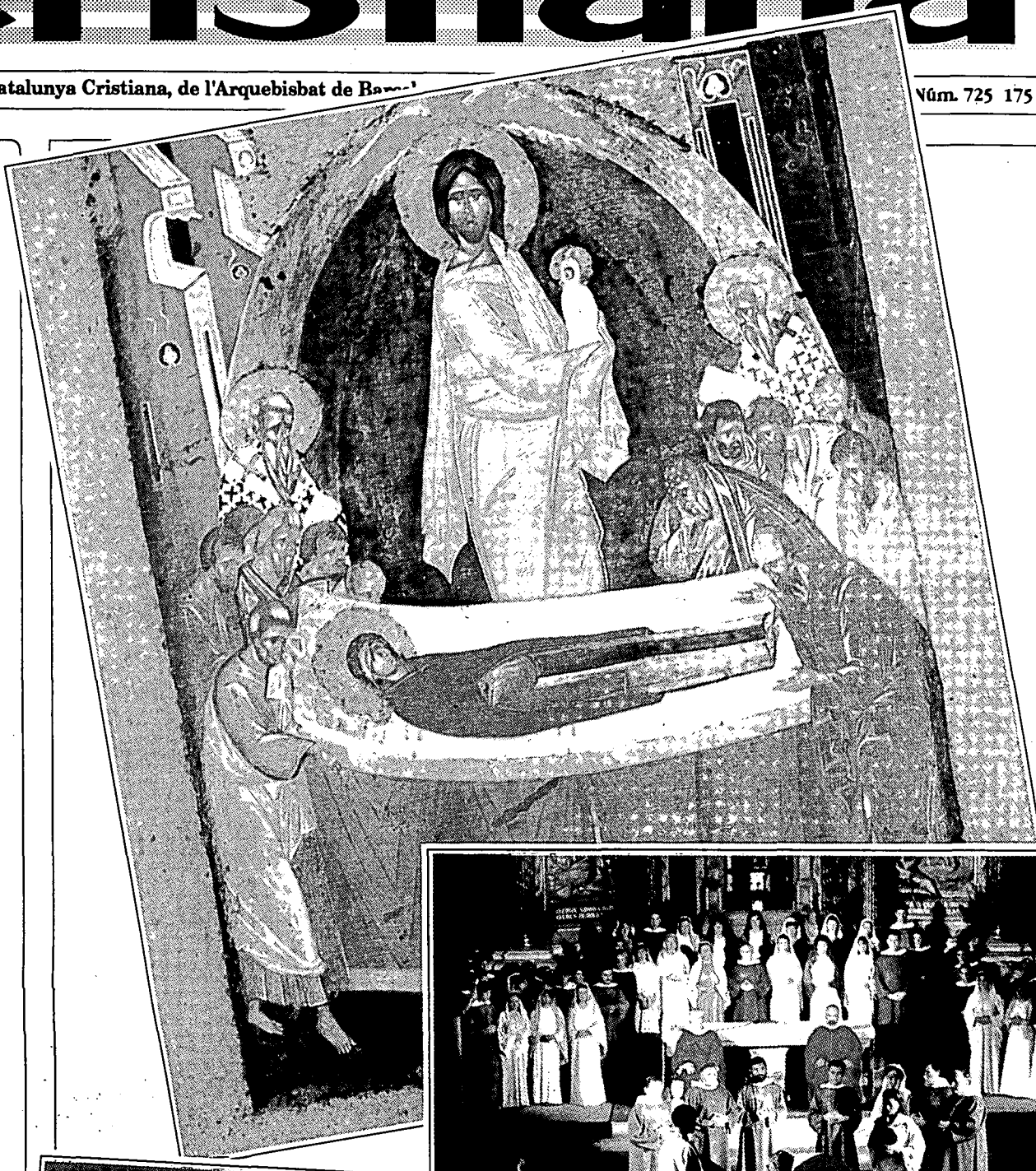
Després de les trobades de Roma, de Buenos Aires, de Santiago de Compostel·la i de Czestochowa, el Sant Pare ha convocat la VIII Jornada Mundial de la joventut a la ciutat de Denver, en el cor dels Estats Units, prop de les Muntanyes Rocalloses del Colorado. De les tres primeres en vaig ser testimoni directe. De Buenos Aires, sobretot, en tinc un record inesborrable. Era la primera vegada que trepitjava el continent americà. De seguida vaig advertir la presència d'una religiositat ambiental que contrastava fortament amb la nostra secularització. Fins ara, els llocs proposats com a meta d'aquests grans encontres juvenils internacionals han estat llocs que han tingut en general una especial significació religiosa, sobretot si ens referim a Roma, Santiago o Czestochowa. Però, ¿per què el Papa ha elegit aquesta vegada Denver?

LLINDAR

Denver

El cardenal Pironio ha explicat que aquestes jornades tenen el sentit d'un pelegrinatge, «amb tot el que cada pelegrinatge representa de camí, d'encontre, d'austeritat i de penitència, de reflexió i d'oració, de conversió, compromís i esperança». L'anada a una ciutat com Denver, però, té un triple sentit: en certa manera és un pelegrinatge envers el **santuari de l'home**, fet a imatge de Déu i recreat com a fill de Déu. És un pelegrinatge envers el **santuari de la ciutat post-moderna**, on l'home d'avui ha de trobar Déu i adorar-lo, cercar-lo i anomenar-lo Pare. I, finalment, és també un pelegrinatge envers el **temple de la natura**, on es reflecteix l'omnipotència, la bondat i la proximitat de Déu. M'han semblat tres aspectes molt suggerents. Poden inspirar no solament l'espiritualitat juvenil sinó la dels homes i dones que vivim immersos dins les grans ciutats. El tema que el Papa ha fixat per a la VIII Jornada Mundial és el de la vida: «Hevingut perquè tinguin vida i la tinguin amb abundància» (Jo 10, 10). Crec que és molt encertat presentar Jesucrist als joves com el **Senyor de la vida**. Connecta plenament amb les seves aspiracions més profundes i estimula a la recerca joiosa i positiva d'una cultura de la vida. Milers de joves peregrinen aquests dies a Denver per **celebrar la vida**: el valor, la bellesa i l'alegria de la vida. Que n'és d'important d'associar l'esdeveniment cristià amb una cultura de la vida! La Missa amb el Papa el dia de l'Assumpció —la Pasqua de Maria— en serà l'acte culminant. Una pregunta inevitable, sobretot si pensem que en trobades d'aquestes característiques es pot produir també un aiguabarreig de motivacions turístic-religioses que sovint comporten despeses criticables: ¿Què en queda d'aquestes trobades massives? Déu ho sap! Però, pel que he pogut conèixer de manera directa, un impacte profund, un reforçament de la pròpia fe i una alegria incontenible, desbordant. I l'exigència de reprendre i aprofitar després en la quotidianitat del propi grup, moviment o parròquia l'esdeixa oberta en el cor d'aquests joves.

Manuel Valls i Serra, director

A la Selva
del Camp
es representa
la Dormició
de Maria

Al cor de l'estiu, la Pasqua de Maria

La festa de la Mare de Déu Assumpta ens introdueix en el cor del misteri de Maria i posa de manifest el dinamisme inserit en la vida de l'home. La nostra mirada a l'home, des de l'Assumpció de Maria, comprèn tota la seva realitat, cos i esperit i ha de ser sempre una mirada d'amor. Els cristians volem aportar-hi el dinamisme de resurrecció que ens ve de la fe.

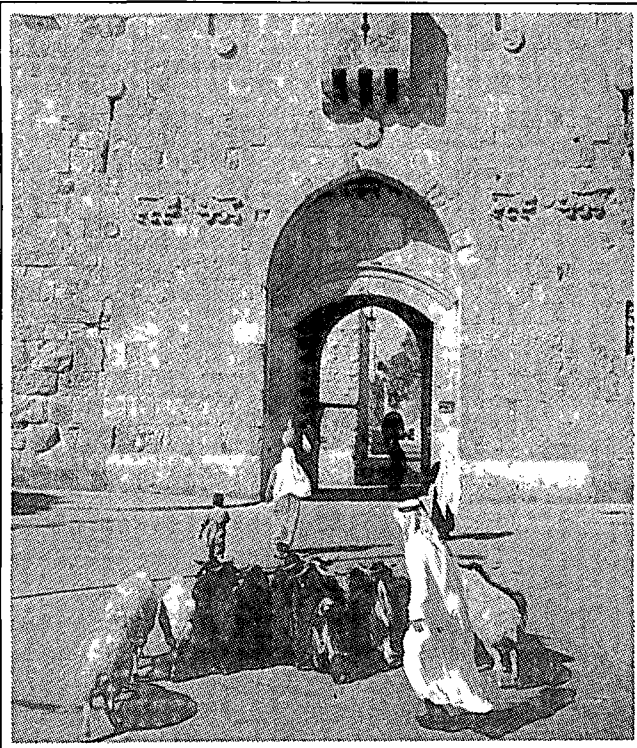
Són molts els pobles de Catalunya que per l'Assumpció celebren la seva festa major. A la Selva del Camp (Tarragona), a més, ens és oferta durant aquestes dates una de les representacions més boniques sobre els esdeveniments que envolten el nucli de la solemnitat litúrgica de la Mare de Déu d'Agost: la Dormició de Maria i el seu trànsit gloriós al Regne del seu Fill.

VIATGE ALS

Del 5 al 13 d'octubre

Terra Santa

Pas a pas amb el Nou Testament i seguint les directrius de l'Escola Bíblica de Montserrat i les pautes confiades del 1981 ençà als Amics de «Catalunya Cristiana».

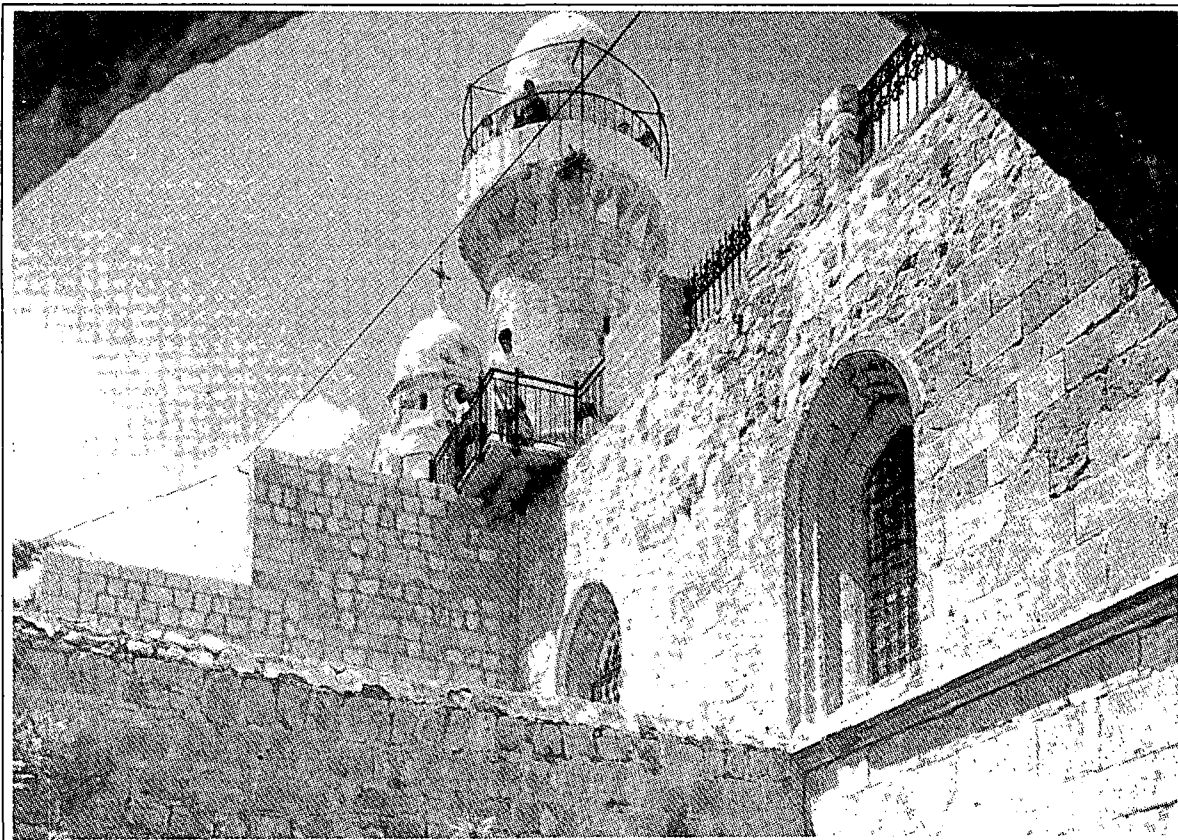
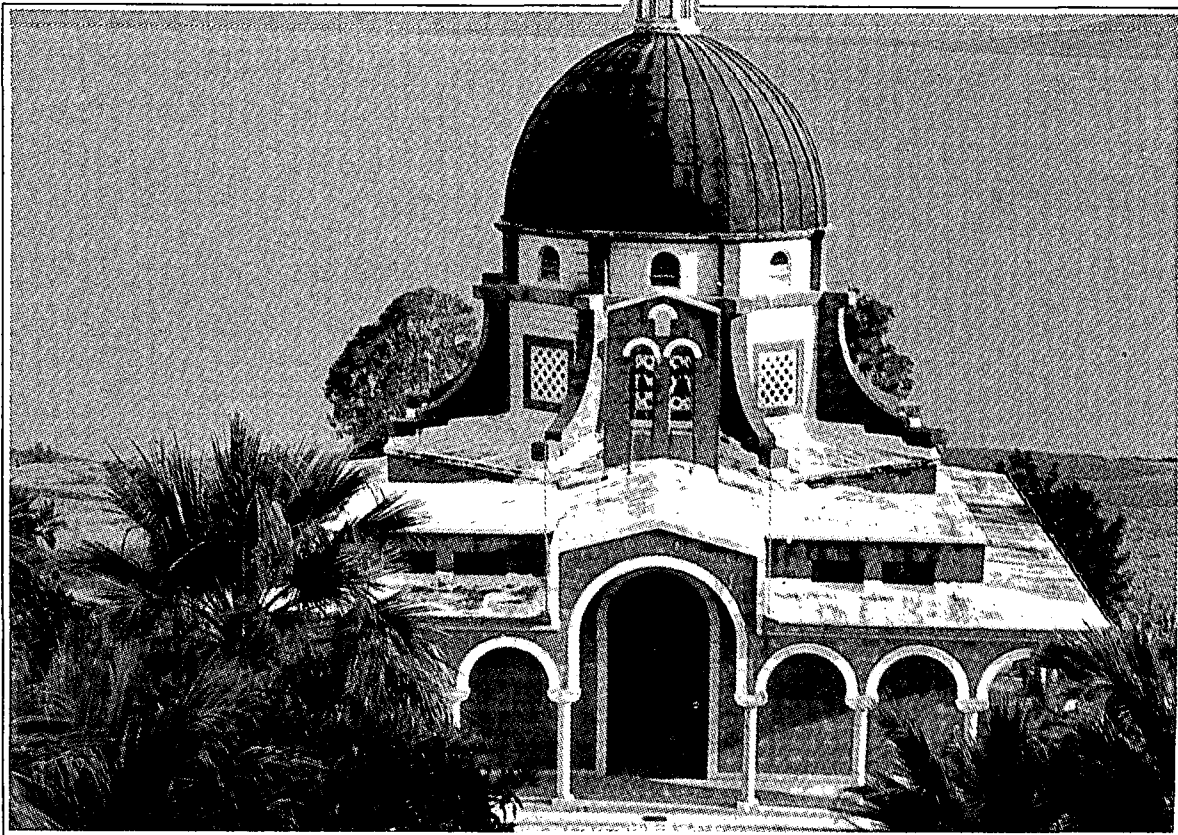

PER LA JUDEA I LA GALILEA

Jerusalem (sant sepulcre, via Dolorosa, Litóstratos, canacle, muralles de la ciutat, muntanya de les Oliveres, esplanada i mur occidental del Temple, Betesda, mont Sió, etc.), els seus barris i el seu entorn (Betània, Ain Karem, etc.), així com Betlem, Jericó i la muntanya de la Quarantena, monestir i coves de Qumran, la mar Morta i el riu Jordà, el llac de Tiberíades, el mont Tabor, Cafarnaüm, Canà de Galilea, Natzalet, el mont Carmel, Cesarea, etc.

**UN AUTÈNTIC PELEGRINATGE
AL PAÍS DE JESÚS I UNA VIVÈNCIA
EXCEPCIONAL DE REFLEXIÓ, DE
PREGÀRIA I DE CELEBRACIÓ DE LA
FE A LES FONTS MATEIXES DE LA
NOSTRA SALVACIÓ**

DEMANEU INFORMACIÓ

AVÍS:

Les dependències de l'associació d'AMICS, a plaça d'Urquinaona restaran tancades per VACANCES durant tot el mes d'AGOST

Assistència tècnica Ultramar Express

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

EDITORIAL

L'Assumpció de Maria al cel

Al bell mig de l'estiu, mirem enlaire, mirem endavant. I ho fem amb confiança. La Mare de Déu Assumpta, venerada avui com a patrona de tants pobles, de tantes parròquies, és on nosaltres tendim, tan maldestrament. Però és, també, al nostre costat, ajudant-nos. La seva història gloriosa és la nostra mateixa història, la història de la salvació de Jesús que en ella ja ha triomfat plenament i en nosaltres avança, dia a dia.

Aquest és un dia per a l'esperança. No pas per a les esperances petites i provisionals que tantes vegades constitueixen l'únic incentiu de la nostra vida, sinó per a la gran esperança, la definitiva. Potser parlem massa poc del cel. És veritat que, en altres èpoques, s'ha pecat d'excés descriptius i figuratius, per ganes d'explicar-lo i de fer-lo concret i proper... Com diu el «Catecisme de l'Església Catòlica», «aquest misteri de comunió benaurada amb Déu i amb tots els qui són en el Crist ultrapassa tota comprensió i tota representació.» (1027). Però tampoc no és bo anar raure a l'extrem contrari de pensar-hi poc i de no esmentar-lo gaire. «El cel és el fi últim i la realització de les aspiracions més profundes de l'home, l'estat de felicitat suprem i definitiu.» (Ibidem, 1024). L'esperança en el cel fa més joiosa la vida cristiana. En canvi, quan ens deixem malmenar cap a un immanentisme pràctic que ho explica tot de baix estant, ens falta alè, ens falta, fins tot, capacitat d'encís.

Contemplant Maria Assumpta, assimilem el dinamisme que el Senyor ha inserit en la vida de l'home: primer mirant amb amor la seva petitesa, després encarnant-s'hi i, finalment, emportant-se'l amb la força de la seva resurrecció. Maria, per una especial participació en la resurrecció de Jesús, el Cap, ja la comparteix ara i anuncia que tots els membres del seu cos la comparteixen també.

El testimoniatge d'un rei

La mort sobtada del rei Balduí ha permès, gairebé també de sobte, conèixer aspectes de la seva personalitat humana i cristiana que molts desconeixien: la coherència de la seva fe, la freqüència en la participació a l'Eucaristia, la solidaritat amb els marginats. Tanmateix, la retransmissió de la Missa Exequial des de la catedral de St. Michel donà l'oportunitat al gran públic d'atansar-se a una serena celebració pasqual de la mort, d'admirar l'actitud profundament religiosa de la reina Fabiola, d'escoltar uns textos i una homilia que interpel·laven fortament i de commoure's davant uns testimoniatsges —el d'un malalt del sida i el d'una antiga prostituta foren colpids— que palesaven l'amor del rei Balduí pels marginats. Una celebració, doncs, que deixà un bon regust de boca, atès que s'adeia del tot amb la vida i l'exemple d'un rei europeu que no s'avergonyí mai de la seva fe cristiana.

Quan l'Estat era confessional les lleis i gran part de la cultura sociològica regulaven o orientaven èticament el comportament de la societat sota la inspiració cristiana; ara, perdut aquest marc de referència sociològic, la societat sembla haver-se quedat sense valors comuns. Alguns parlen del risc de l'«anomia», que es manifesta en la manca de pautes de comportament i de buit de motius o raons per actuar d'una manera moralment responsable. ¿Per què no fer això que en temps passats se'n deia el mal? ¿Per què fer el bé? Aquestes preguntes generals cobreixen una sens fi de

Ètica civil

■ José Delicado

qüestions de comportament concret que els surten al pas tant als individus com a les col·lectivitats cada dia. El risc és nivellar a la baixa, o sigui, deixar soltes les llibertats individuals, però amb la justificació que aquestes maneres de manifestar-se, tot sovint mancades de continguts morals, són allò que ara es porta, o sigui, acceptant acríticament aquestes maneres de pensar i actuar poc ètiques, perquè són les de la moda o les dels grans avantatges utilitaristes.

No és aquest el camí; és clar. Tanmateix, la solució no és de tornar a la situació anterior. Vàrem dir-ho els bisbes espanyols a «La veritat us farà lliures», del novembre de 1990: «Ha de quedar sempre clar que la proposta moral que fa l'Església no pretén de cap manera violentar la llibertat humana... L'Església proposa, doncs, la seva moral com a alternativa a la qual els homes hauran d'accedir en la llibertat». La societat en el seu conjunt necessita una ètica comuna o civil, en l'elaboració de la qual els cristians hi han de col·laborar, però sense minva de les seves pròpies conviccions i deures de fidelitat a la paraula de Déu. Aquest fonament comú té un sentit vàlid en una societat pluralista amb el respecte a la consciència de tots que la mateixa fe cristiana exigeix, sense coaccions externes, com ensenya clarament el Vaticà II.

Per això aquest document dels bisbes recorda que l'Església «ha d'estar atenta a aquelles fites vers les quals la consciència ètica de la humanitat va avançant en maduresa, confrontar aquests assoliments amb el seu propi programa, deixar-se enriquir pels seus estímuls i reinterpretar, amb fidelitat a l'Evangelí, actituds i institucions a les quals fins ara tal vegada no hi havia posat la deguda atenció. Actuant així l'Església vigori-

tzarà continuament la força del seu propi missatge, promovent, alhora, la seva credibilitat i el seu significat per a l'home». Tots tenim una tasca en la societat: preparar la terra en la qual ja es vagin sembrant els valors comuns que donin, individualment i col·lectivament els fruits que exigeix una societat digna i progressiva en respectuosa col·laboració.

Respecte a això, es parla d'un nivell de «mínims» o de «màxims» en els valors ètics; aquells, com a imprescindibles per a la comuna acceptació, aquests com a fites d'inspiració o d'aspiració dels catòlics que els sostenen, als quals no poden renunciar i que, tanmateix, tampoc han de mirar d'imposar. Per això, el document dels bisbes diu que aquest treball de col·laboració ètica «no significa que el diàleg del missatge moral cristià amb altres models ètics hagi de pretendre l'establiment d'uns "mínims" comuns a tots ells a costa de la renúncia d'aspectes ètics fonamentals i irrenunciables».

Si s'arribés al consens que en la societat cal salvaguardar la veritat, la llibertat, la solidaritat, la igualtat, la participació, la justícia, la pau, etc., com a valors inspiradors de les consciències dels ciutadans i motivadors dels seus comportaments de fet, no seria fàcil, tanmateix, arribar a una interpretació comuna de continguts concrets que poguessin respondre a cada una d'aquestes paraules; i en el suposat, totalment desitjable, de poder assolir-ho, el cristià té un «plus» que és a l'Evangelí

del mateix Jesús com a referent ètic en les seves obres i en les seves paraules en molts aspectes de la vida: la puresa de cor, l'amor als enemics, la gratuïtat, les benaurances, el manament nou, la fidelitat conjugal, el donar la vida abans que traïr la fe cristiana, l'oració, el penediment dels pecats, la celebració de l'Eucaristia, etc. etc.

Els no creients han de ser respectats en les seves pròpies conviccions que potser els allunyen d'aquests postulats ètics, i els creients, obligats a viure's amb sinceritat, tenen com a component essencial d'aquests postulats no solament respectar la llibertat de consciència dels que no ho són, sinó també el deure de col·laborar per tal de trobar entre tots aquesta plataforma comuna que respon a la dignitat de la persona humana.

Per això afegeix el document: «L'ètica cristiana contribueix a impregnar la societat dels seus propis valors en una doble direcció: cap endins, purificant i afirmant en la seva identitat a la comunitat de creients, i cap enfora, oferint amb lleialtat a la societat la seva doctrina, acompliment ple de les aspiracions morals de l'home i realització de les seves més profundes possibilitats: aquesta és l'oferta més original i valuosa que els catòlics podem fer als nostres contemporanis».

José Delicado
és arquebisbe de Valladolid

RESPIR

Estrenar!

Al llibre de les Lamentacions, hi ha una frase que sé que ha constituït un descobriment per a més d'una persona que no era, per cert, aliena a la Bíblia. La Bíblia és així: hi trobes coses noves quan menys t'ho esperes. La frase a què em refereixo és la següent:

*Els favors del Senyor no s'han esgotat,
no s'han pas acabat;
les seves tendreses són noves cada matí!*

Ja és típic parlar de la misericòrdia de Déu infinita, de la seva bondat sense límits, del seu amor incondicio-

nal. Evangelista VILANOVA cita una frase de Cervantes, que diu en El Quixot: «Les misericòrdies de Déu no tenen límit; ni les abreugen, ni les impedeixen els pecats dels homes». Hi pot haver qui cregui que aquesta infinitat de misericòrdies per a tota l'eternitat cansarà i fastiguejarà. Aquí hi ha la frase de les Lamentacions: Cada matí són noves. Per mi que l'eternitat serà com un viure constantment d'estrenes.

■ Miquel Estradé

Director: Manuel Valls i Serra

Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas, Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, Pere Campàs, Salvador Cardús, Rosa Collé, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Giral, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Pau López, Enric Graupera, Jaume Mora, Antoni Munné, Francesc Nicolau, Núria Oriol, Albert Pera, Tomàs Puní, Jordi Roigé i Solé, Joan Salvador, Pere Tena, David Vidal, Pere Vives, Miquel Estradé, Francesc d'A. Picas, Pere Saumell.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, GUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Miradé, TORREDEMBARRA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA GELTRÚ; Antonio Gil,

ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.

Disseny: Josep Samper. Compaginació: Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels, c/ València, 244, 2º.

Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84. Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.

Impressió: Publiograf, S.A. L. Passatge Valeri Serra, 30,

Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.

Resta d'Europa: 17.732 Ptes. □ Amèrica: 21.892 Ptes. □ Àfrica: 21.892 Ptes.

□ Àsia: 30.732 Ptes. i Oceania: 30.732 Ptes

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors i membres honoraris del patronat:

Mn. Joan E. Jarque i Juglar i Mn. Francesc Malsosa i Riera

President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard Mª Carles i Gordó

President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz

Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar Vilarnúbiu, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i mossèn Manuel Valls

Secretari: Jaume Planas

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

ARA MATEIX

Problemes de fons

■ J. Carrera Planas

Ara s'usa molt la paraula «racionalitzar». Expressa el vell desig dels homes de controlar tota la realitat, de manera que ens càpiga al cap i deixi d'inquietar-nos. Sembla que si podem dir d'una desgràcia que ja estava prevista o que se situa correctament dins el percentatge de calamitats establert pels tècnics, ja podem respirar tranquils. En realitat, però, aquest tractament extrínsec dels problemes, a més de no resoldre'ls, fa una cosa encara pitjor: ens dóna la il·lusió d'haver-lo solucionat tot i ens esmussa la sensibilitat. Cada dia sabem més estadístiques; cada dia gaudim d'una més bona organització de residències de vells, escalonades per a vàlids encara i per a ja no vàlids; cada dia ens habituem més als tanatoris; i ja comencem a tenir cementiris de luxe... Però tot aquest tractament racional dels grans problemes de la vida i de la mort no ens en pot amagar la irracionalitat fonamental: la realitat de l'home continua no cabent-nos al cap. Ni ens pot inhibir de l'experiència expressa dels nostres límits, ni de la gran pregunta de sempre sobre el sentit transcendent de l'home.

En l'acció pastoral, més que en cap altra, seria absurd de caure en una fugida de les grans qüestions. Precisament la Bona Nova n'és la resposta... Però també aquí la racionalització —fins a un cert punt imprescindible— de les nostres activitats pot comportar un doble perill: el d'homologar els nostres centres d'atenció a les persones amb les oficines de tràmits diversos, i el d'una programació tan exhaustiva del nostre temps que no hi restés un marge per a contactes espontanis amb els qui difícilment vindran a trobar-nos.

La lluita contra la tendència a l'homologació de la pastoral amb les altres activitats humanes és la creu del pastor. Perquè es tracta d'una tendència que ens pressiona des de fora i perquè, a més, sovint troba la nostra complicitat. No és fàcil ni còmode mantenir-se diferent. I el treball d'anunciar l'Evangeli comporta una diferència radical, no té homologació possible a la societat. Hi ha punts de coincidència i de trobament social: en uns ambients, podrà ser el servei als pobres i el treball per la justícia; en altres, l'interès compartit per l'educació dels infants i dels joves; o la festa... Però sempre seran coincidències i trobaments

No és fàcil ni còmode mantenir-se diferent. I el treball d'anunciar l'Evangeli comporta una diferència radical, no té homologació possible a la societat.

parcials. I aquells preveres i laics tan normals, amb tant de sentit comú —de vegades, potser, amb excés— de cop aniran a l'altar i tindran la gosadia inversemblant d'agafar un trosset de pa i dir públicament: mireu l'anyell de Déu... La diferència no és de matís... Però, precisament, aquesta diferència és la nostra gran oferta, l'oferta de l'Evangeli de la salvació, mai no homologable.

De la necessitat —tan difícil— de no programar exhaustivament el temps, és a dir, de deixar lloc per a contactes eventuals amb els qui no van a reunions ni a despatxos, tota la vida n'he tingut proves i ahir mateix en vaig tenir una altra. Aquests dies d'agost, més relaxats, permeten horaris flexibles i anar a poc a poc pel món. Doncs bé, en un sol matí a ple carrer vaig tenir ocasió de dialogar amb dues persones —per iniciativa d'elles— sobre la fe. En el primer cas, la qüestió és com ajudar una malalta que es tanca dient —ho ha dit sempre— que ella no necessita Déu per a res... L'altre cas és el d'un home encara jove, amb inquietud religiosa, que porta el trauma d'un capellà que no el va admetre a la primera comunió perquè —ell, si més no, ho recorda així— la seva família no anava a Missa.

¿Quants que no ho sembla voldrien una ocasió per parlar dels grans temes de fons?

J. Carrera Planas és bisbe auxiliar de Barcelona

Després de la barbàrie de què va ser protagonista l'Alemanya nazi, Europa va reaccionar i va elaborar la Declaració dels Drets Humans. Fa temps que s'hi han anat adherint tot un seguit d'estats. Amb aquesta declaració de bones intencions, va semblar que quedava resolt per sempre el respecte a la dignitat de la persona humana, de cada persona humana.

Malauradament s'ha anat veient que, tot i el progrés i l'ajut que ha significat poder apel·lar a aquella declaració de drets, encara és molt lluny d'assolir-se plenament la seva total aplicació. D'això en saben molt els organismes de Justícia i Pau, de Drets Humans i d'Amnistia Internacional.

Fa ben poc i en la nostra mateixa Europa, d'una banda el rebrot de la xenofòbia i de l'altra la guerra a l'antiga Iugoslàvia, han fet que es reproduïssin les violacions dels Drets Humans. I em vull fixar ara en la violència feta expressament a les dones amb motiu de la guerra, i lligada també als problemes entre ètnies, cultures i religions.

Cal una pedagogia de «no violència» a favor de la dona

■ Ma. Josefa Amell i Comas

Els diaris han dit que les musulmanes estan essent violades sàdicament i metòdicament per homes serbis i també croats. Posteriorment els marits respectius, davant la possibilitat d'un embaràs han matat o bé han induït al suïcidi i a l'avortament les seves pròpies dones. Amb això són víctimes doblement: dels desconeguts i dels seus mateixos familiars.

Les persones que ens diem civilitzades quedem aclaparades davant de tanta bestialitat. Ens hem de preguntar pels motius i hem de trobar-hi una explicació per poder posar-hi remei. Es veu ben clar que no n'hi ha prou amb declaracions si no van acompanyades d'una pedagogia de la no-violència. Hem quedat enlluernats amb el progrés de la ciència i de la tècnica i ens pensem que ja som persones civilitzades.

¿Per què reiteradament les dones són víctimes, aquí i allà, amb guerra o sense, amb connotacions racistes o no, de la violència masculina? ¿Per què passa això en cultures tan diferents i en llocs tan distants?

Ancestralment l'home, més fort físicament, s'ha autoproclamat l'amo de tot. Les societats patriarcales han prevalgut arreu fins ara mateix, i la dona ha estat utilitzada com a «instrument», no solament del plaer, que també, sinó a més a més, de l'economia. En les societats agràries la dona era la productora de mà d'obra. Se la valorava pels seus fills sobretot els barons, mai per ella mateixa. El pater familias de l'àmbit musulmà, encara té diverses dones productores. La prèvia virginitat era exigida per assegurar que

el primer fruit era propietat del marit i la posterior fidelitat era per assegurar la propietat de la descendència. El mal entès honor del marit estava en joc.

Aquesta manera de pensar no ha ajudat gens a respectar la dignitat de les persones-dones, ans al contrari. El paradigma ha estat aquest darrer esclat de violència a l'antiga Iugoslàvia, on les dones estan essent doblement utilitzades com a arma venjativa, sempre per ser considerades únicament com a instrument reproductiu, ara des del punt de vista racista, tant d'una banda com de l'altra. Senzillament una màquina reproductora al servei dels interessos de les parts bel·ligerants, sense tenir en compte per a res les dones per elles mateixes, ni evidentment, el seu sofriment.

Quan les dones exigeixen el dret al propi cos, estan demanant, per sobre de tot, el dret a decidir en quin moment i amb qui volen mantenir relacions, sense veure's obligades, coaccionades, ni violades en cap moment i tenir també el dret a decidir els seus embarassos. En aquesta demanda tothom s'hi ha de

sentir solidari si respecta, mínimament, la llibertat de la persona humana.

Una pedagogia de la no-violència s'ha de basar en el respecte a cada persona humana, sigui home o sigui dona, en qualsevol estadi de la seva vida i en qualsevol situació en què es trobi. El respecte per la seva igualtat com a persona i alhora per ser l'altre, aquell o aquella diferent a mi. Respectant per tant la seva condició social, ètnica, de sexe o de religió... Si això fos ben entès, (el cristianisme ens hi ajuda quan ens iguala en una mateixa filiació divina i per això ens fa germanes dels nostres germans), els casos de violació es

reduirien a les conseqüències d'estats patològics.

En el cas que ens ocupa, allò que ens fa escriure és el fet de ser actes que responen a ordres premeditades i sistemàtiques de part d'uns governs i realitzats amb un cert sentit de legalitat, encara que es basin en unes lleis no escrites. I que es faci sobre víctimes innocents i indefenses, que suporten a més l'estigma de la seva religió que fa que es vegin elles mateixes impures per haver estat violades, i culpables per haver engendrat fora de la llei.

Cal per tant, a tots els nivells, una pedagogia a favor de la dona. Educar per la Pau vol dir també educar a favor de la no-violència amb les dones, que arreu són víctimes innocents en mans d'homes.

Ma. Josefa Amell i Comas és membre del Col·lectiu de dones en l'Església

SABER ESCOLTAR

Tobies i un jove amic

El jove amic, que ve sovint a demanar consell, va fer tard a la cita. El vaig poder atendre molt poc. Una badada d'anotació a l'agenda i el fet que jo havia d'absentar-me li van fer una mala passada. Em sabé greu de poder-lo rebre només breument. També ell ho lamentà cordialment. No obstant això, vaig decidir, perquè començo a saber la seva manera de fer, remetre'm a la reacció que tindria.

Avui m'envia una carta per demanar-me excuses. L'encapçala amb aquesta frase de l'antic Testament: «Tobies va sortir a buscar un home que l'acompanyés a la Mèdia, que sapigués el camí». L'expressió té punta. I m'ha arribat al cor. La lletra exposa el caminar en la fe del meu amic i és una demanda d'ajut per anar rastrejant

les pistes del voler de Déu.

Una vegada més descobreixo el valor dels errors involuntaris. Si no hagués funcionat el malentès, no hi hauria aquesta bonica carta. I no m'hauria adonat de quin ha de ser sempre el paper paternal o fraternal d'ajut. Una exigència forta. Una responsabilitat que demana als consellers espirituals de ser gent que «coneixen el camí». El text bíblic ha estat molt ben escollit. Tinc por de no saber fer d'àngel acompanyant. Que Déu ajudi tots els qui tenim tasques d'animació espiritual dels germans!

■ Joan Guiteras

L'enfonsament de les ideologies crea un buit intel·lectual que, als països de l'Est, corre el risc de produir efectes catastròfics. No n'hi ha prou amb fer l'elogi de la llibertat, cal saber servir-se'n. La llibertat per fer què? La pregunta feta en altre temps conserva tot el seu sentit.

La llibertat no és pas la llibertat de fer no importa què amb no importa qui ni importa on, no importa quan ni importa com. Aquesta pretesa llibertat, és la llicència que només aprofita als arribistes de tota mena.

La llibertat, és la possibilitat de respondre a una crida profunda, que difereix segons cadascú, i que cadascú ha de respectar en l'altre. Aquesta llibertat de consciència i llibertat de pensament, són una sola i mateixa cosa. Aquesta llibertat és extremadament fràgil. Està a la mercè dels deliris de la imaginació i dels paranys de l'orgull. Té necessitat de suport, d'una base. Tal com el riu té necessitat de riberes

per no acabar en aiguamoll, igualment l'esperit té necessitat d'una estructura per no dissoldre's en somnis i fantasies. Aquesta estructura només pot ser-li donada per la seva germana ànima, aquesta estranya mescla d'intel·ligència i de sensibilitat, de raó i de cor que fa l'originalitat de cada ésser.

O sigui que l'esperit no pot ser veritablement lliure si no és mantingut per la constància de l'ànima. Una ànima constant, ¿què vol dir? Això vol dir que l'ànima s'ha compromès, que ha jurat la seva fe en un ésser o en una obra. I aquesta fe jurada, aquesta paraula donada li assegura la força necessària per emprendre i dur a terme allò que jutja ser el millor. Aquest és el punt fix de l'ànima que permet a l'esperit desenvolupar-se amb tota llibertat.

Així l'ànima sosté l'esperit i, en contrapartida, l'esperit anima i vivifica l'ànima. El desenvolupament mutu de l'ànima i l'esperit dona potser una resposta a la qüestió del sentit que la humanitat es planteja avui amb sang i llàgrimes. A cadascú de nosaltres per tenir l'ànima fidel i l'esperit lliure.

Jacques de Bourbon Busset, de l'Acadèmia Francesa,
i col·laborador de «la Croix»

Ànima fidel i esperit lliure

■ Jacques de Bourbon Busset

ACUDIT

No sé per què, deu ser el contrast, quan ve l'estiu penso més en els vells. Aquest esclat de llum, de moviment, les platges plenes de gom a gom, les carreteres amb cotxes amunt i avall, els camps verds, la música trepidant, les terrasses amb gent prenent el seu refresc preferit... Tot convida a viure. La publicitat insisteix encara més en l'aspecte lúdic i vital de l'estació. Jo

Els vells a l'estiu

■ Roser Bofill

penso en els vellets, els vellets de les residències, allà asseguts darrera els vidres mirant el carrer, o en filera al costat de la porta per veure qui entra, (com passava en una residència que durant un temps vaig freqüentar per visitar una tia meua). Vellets en la seva cadira de rodes, del matí a la nit esperant una visita que potser no vindrà. Mig ensenyats amb visions d'altres dies. Vellets i velletes de les grans ciutats, que un dia van ser joves i forts i que ara viuen com amagats en els seus pisets. La finestra oberta perquè entri un xic d'aire. La xafogor enganxada a la roba. Els records insistents en el pensament. El caminar lent, l'artrosi a les mans. Fent miracles per viure amb la pensió. Del carrer pugen veus, la

música se sent en les cases veïnes. El jovent passa en colla cridant i rient. La tele proclama que cal gaudir de la vida, la felicitat és —sembla— a l'abast de la mà... La soledat, més dura.

«A Catalunya cada estiu abandonem 30.000 avis», diu el fulletó que Amics de la gent gran ha enviat demanant ajuda. «Marxem i els deixem completament sols. Sense ningú que els faci companyia, sense ningú que els ajudi a sortir a passejar, sense ningú que en tingui cura, sense ningú que els visiti». I ens interpel·la: «A tu que te'n vas, només et demanem que pensis en els que es queden. Que no els abandonis». Ara que tenim ja un peu a fora. Ara que comptem els dies que ens queden encara a la feina per poder anar-nos-en. El fulletó d'Amics de la gent gran és una trucada a la porta, un toc d'alerta.

Aquesta organització, en pocs anys compta ja amb gran nombre de voluntaris que visiten la gent gran, els atenen, els fan companyia, organitzen festes, dinars, els porten a passejar i de vacances... Cada dia hi ha més avis per atendre. És una tasca urgent, perquè en les grans ciutats cada cop hi ha més vells que viuen sols i cada cop n'hi haurà més. La visita d'un voluntari, la seva conversa i la seva companyia és com una finestra al món per tots els vells que veuen com la vida, sobretot, cara a l'estiu, pren un to quasi provocador.

En els pobles, la vida és més humana i els vells no estan tan sols. Poden posar-los la cadira al carrer i ells veuen com juguen els nens i les nenes, senten com comemten les veïnes... Algú, en passar, els saluda pel seu nom. La ciutat, amb el bullici de gent i l'anonimat, no està feta per als que, a causa dels anys o la malaltia, no poden seguir el ritme d'aquesta esbojarrada vida nostra.

«Cada estiu abandonem 30.000 avis». Una realitat en què hi pensem poc i que ens acusa a tots.

(De «SAÓ» n° 165)

Catalunya Cristiana vol ampliar els seus locals

Això ens permetria donar més bon servei i millorar el setmanari, però costa diners.

Necessariem contactar amb uns professionals que ens puguin fer a bon preu, divisions per a oficina, prestatgeries metàl·liques, petites obres de paleta i pintura general.

Interessats, telefoneu al 487 10 25

◆ **LA VEU DE L'EVANGELI:** TEL. (93) 415-66-16. — Servei telefònic del Secin que permet escoltar cada setmana una reflexió qualificada i breu (no més de 3 minuts) sobre l'evangeli dominical, amb la participació de sacerdots diversos. Servei inicial en castellà, des de Saragossa: tel. (976) 44-45-46 o bé 44-55-55, a càrrec actualment del sacerdot Luis José Franco Gracieta. I també, des de Donostia/Sant Sebastià, servei en euskera: tel. (943) 47-33-11, dirigit per Jesús María Arrieta, i en castellà: (943) 47-33-00, dirigit per José Antonio Pagola.

BARCELONA

◆ **PETIT RETAULE DE MARIA ASSUMPTA.** — Representació d'aquest drama litúrgic medieval, d'origen monàstic, **diumenge 15**, a les 12.30h (just abans de la missa major), a la basílica de Santa Maria del Mar, de Barcelona, a càrrec de la Capella de Música titular.

◆ **L'ESCOLA DE L'ESPLAI.** — Curs de monitors a la Casa de colònies de l'Escola de l'Esplai La Ruca, a Moià. **Dies 21-31** d'agost. Horari: Intensiu-diari. Curs de monitors a l'Escola de l'Esplai. — El curs es farà en horari intensiu-diari entre els dies **23 d'agost i 4 de setembre.** Curs de directors-primer part. Es farà a l'Escola de l'Esplai de Barcelona entre els dies **23 i 30 d'agost** en horari intensiu-diari. Curs de directors-segona part i especial per a mestres i pedagogs. Es farà a l'Escola de l'Esplai de Barcelona entre els dies **23 i 31 d'agost** en horari intensiu-diari.

◆ **EXERCICIS ESPIRITUALS A MONTSERRAT.** — L'Obra

d'Exercicis Parroquials, organitza una tanda en complet recés, del **6 al 10 de setembre**, per a homes i joves, dirigida pel P. José Solé-Assens, s.i. — Informes i inscripcions a O.E.P. Duran i Bas, 9 Barcelona. Telèfon 301 16 26.

◆ **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A JOVES.** — El monestir de Montserrat ha programat tres tandes d'exercicis per enguany: Del **3 al 8 de setembre**, a Montserrat. Del **20 al 26 de setembre**, al Miracle. Del **4 al 8 de desembre**, a Montserrat. Aquestes tandes, obertes a tots els joves, són una experiència de silenci i solitud, de pregària i de reflexió sobre l'Evangeli, de conversió i de discerniment. Les places són limitades i cal inscriure-s'hi com més aviat millor. Els interessats poden telefonar personalment al monestir de Montserrat (93/ 835 02 51) i demanar pels monjos Josep-Enric Parellada, Lluís Juanós o Josep M. Henríquez.

◆ **CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS.** — Organitza un Curs Bàsic de Pastoral per a la preparació de les persones que treballen a les nostres comunitats. Té lloc els dimarts de les 7 a tres quarts de 9 del vespre, a partir del **6 d'octubre**. Els temes del curs sencer es fan en dos anys successius i és indiferent l'ordre en què es cursen. Recordem que els Cursos Bíblics tenen lloc també dimarts i dijous, de 5 a 7 de la tarda a partir del **14 d'octubre**. Per més informació i programes detallats i també per a les ins-

cripcions, podeu adreçar-vos a la Secretaria del Centre, Riva-deneira, 6, 3a. planta, 08002 Barcelona. O trucar: 317 48 58.

TARRAGONA

◆ **SANTES CREUS: XV CICLE DE CONCERTS DE MÚSICA SACRA.** — Organitzat per la Fundació Obra Cultural Santes Creus, **divendres 20**, a les 22.15h, actuació del Cor de Cambra de Ràdio Praga, dirigit per Lubomir Mátl, amb *Madri-*

gals treus de Martinu i *Petite Messe Solennelle* de Rossini.

◆ **LA BISBAL DEL PENEDÈS: FESTA MAJOR 1993.** — Cicle de concerts Musicaestival a l'Església parroquial de la Bisbal del Penedès. **Dia 14** a 2/4

de de 7 de la tarda *Concert de Festa Major*, amb les actuacions de: Pòdium de joves músics: Obres de Bach, Haendel, Mozart, Beyer. Cors Antistiana i Santa Maria amb les obres: *Deutsche Messe* D.872 de F. Schubert i *Repertori a cappella*. **Dia 15:** Festivitat de l'Assumpció de la Mare de Déu *Missa solemne de Festa Major* a les 11 del matí. *Missa Tertia*, de M. Haller. Amb la participació dels Cors Antistiana i Santa Maria. Orguè: Maria Dolors Batet. Dir. Joan Ferré.

◆ **A Miguel Indurain, super-campió en el ciclisme mundial Enhorabona i endavant!**

Sr. Director

Et felicita un missioner de Jesucrist. Acabo de veure't, per tercera vegada, pujar al Pòdium, en el Tour de França, en els Camps Elisis de París.

Certament, m'has emocionat i, fins i tot, he admirat la teva tenacitat, la teva constància, la teva valentia, conjuntament amb la teva serenitat i amabilitat. Enhorabona i endavant!

T'admiro per la teva personalitat com a atleta. Jo crec que ocupes un primer lloc en la història de l'atletisme, en el nostre país i, fins i tot, en l'àmbit mundial.

Però encara t'admiro, més i més, en escoltar-te, responent a les preguntes dels periodistes sobre la teva fe: «Sí, com dius, sóc creient, sóc catòlic, i practicant com a tal. Jo crec en Jesucrist. Estimo la Verge que és la patrona de la meua població navarresa, amb el títol del Rosari. Li entrego el meu mallot groc de campió del "Tour de France". Vaig a Missa cada diumenge. He visitat el Sant Pare Joan Pau II i li he regalat una bicicleta. M'ha emocionat quan el mateix Vicari de Crist m'ha felicitat».

Sí Miguel, necessitem homes així. D'ànima gran dins un cos sa, fort, atlètic. Sant Pau arriba a dir «Glorifiqueu Déu, també, amb el vostre cos». Necessitem —per la Nova Evangelització i pel Concili Provincial Tarragonense— testimonis de Jesucrist i del seu Evangeli que en tots els camps —també en l'esport— no s'avergonyissin. És molt lamentable sentir dir: «Sí, sóc catòlic, però no practicant». «Sóc agnòstic». Fins i tot en sentir dir «Sóc ateu». És lamentable de veure tanta covadria que hi ha pel món!

Et felicito Miguel Indurain, sí, per ser el super-campió del ciclisme mundial, però encara et felicito, més i més, per super-campió en el teu testimoniatge de ser catòlic-catòlic, o sia, catòlic practicant, i amb molta honra, com dius tu mateix, a tots els periodistes i a tothom. Necessitem homes així.

Miguel Indurain, per molts anys! Enhorabona i endavant més que mai!

MN. JORDI CARRERA
SAVALL, M.D.
Casa Missió, Banyoles

Per a les comunitats cristianes de Catalunya
IMPORTANT NOVETAT EDITORIAL

PREGUEM EL SENYOR

PREGÀRIES DELS FIDELS
Formularis preparats per Mn. Pere Farnés

Moltes de les pregàries d'aquest llibre provenen de formularis emprats per cristians que ens han precedit en una mateixa fe i en un idèntic amor a Jesucrist. Resulta expressiu que també hi figurin altres compostes de bell nou, perquè la tradició orant de l'Església abasta tots els temps. Tant de bo que aquestes pregàries constitueixin un instrument eficaç perquè les comunitats cristianes de Catalunya puguin accomplir cada dia millor el seu ofici del poble sacerdotal i no cessin de pregar pel nostre món.

(De la presentació de Mons. Ricard Me Carles, Arquebisbe de Barcelona)

De venda a llibreries

Format: 17 x 24 cms. 479 pàgines - Imprès a dues tintes.
Preu: 3.500 ptes.

EDITORIAL REGINA, S. A.
Mallorca, 87 - 89 - 08029 Barcelona

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI:

JOSEP RUBIO CALVAO RUA SEBASTIAO PAULA C.P. EL 13170 VILA REAL SUMARE S.P. BRASIL.....	21.892 Ptes
GNA M. DOLORS BORRAS. CARM. MSS. THER. HOSP. ST. JEAN DE DIEU. B.P. 43 THIES SENEGAL.....	21.892 Ptes.
JOSEFA FALCO SOLSONA CAIXA POSTAL 24 MAPUTO XINAVANE MOZAMBIQUE.....	21.892 Ptes.
ANGEL BENEDETTI I KALTOWSKI SACCIDAMANDA ASHRAM, VALAVAD SIHOR, 36420, GUJARAT INDIA.....	30.992 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
Direcció..... Tel.....
Població..... D.P..... Província.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto ☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
Domiciliació: Banc / Caixa.....
Sucursal n°.....
N° compte corrent.....
Població..... Província.....

Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
Població..... Data.....
Signatura.....

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2º. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

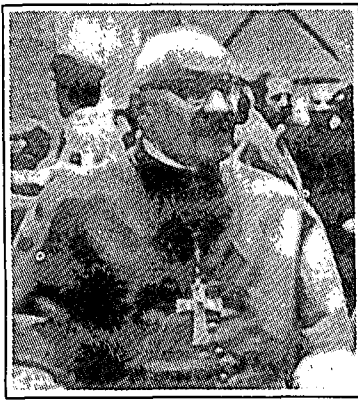
Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convallescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

VATICÀ

Ha mort el cardenal Antonelli

El cardenal Ferdinando Giuseppe Antonelli, va morir a Roma el 12 de juliol als 97 anys d'edat. Havia nascut a Subbiano el 1896, pertanyia a l'orde franciscà, havia estat director de l'institut teològic *Antonianum*. Fou perit del Concili Vaticà II en la Comissió Conciliar per a la Litúrgia. Consagrat bisbe el 1966, Pau VI el creà cardenal en el consistori del 5 de març de 1973. (APIC)

La basílica és considerada la catedral de Roma i el seu bisbe és el mateix Pontífex. El Papa hi havia celebrat missa feia poques setmanes.

«Sàpiga, senyor presidente, que reso molt i que continuo resant molt per aquesta Itàlia», digué el Pontífex al cap de l'Estat en un moment de la seva visita. El Papa i Scalfaro es traslladaren immediatament després a l'església romànica de Sant Jordi però van haver de limitar-se a contemplar els danys des de l'exterior, ja que hi havia molt de perill que es produís un ensorrament. Un portaveu de la vicaria ha qualificat les explosions en els dos edificis religiosos amb l'expressió d'«atemptats sacrílegs». Entre les hipòtesis sobre l'origen dels atemptats, el diari *La Stampa* suggeria la possibilitat d'una acció intimidatòria o de

Joan Pau II fa una forta crida per posar fi a la guerra de Bòsnia-Hercegovina

«Atureu la guerra!»

Al·l'audiència general del dimecres, 28 de juliol, el Sant Pare va fer una forta crida perquè es posi fi a la guerra i s'ajudi la població, tan castigada, de Bòsnia-Hercegovina, i afegí que tots nosaltres estem «ferits per tanta crueltat». Invità a tothom a «intensificar les seves oracions per aquestes estimades poblacions».

«Les notícies que ens arriben de les estimades terres de Bòsnia-Hercegovina —digué—, m'omplen de gran tristesa. Malgrat les diferents iniciatives per crear condicions de pau, s'intensifiquen els combats, augmenta el nombre de víctimes innocents i de refugiats, les poblacions de regions senceres es veu privada de les condicions mínimes de subsistència; es troba sense aliments,

sense aigua, sense llum, sense medicines de primera necessitat».

Joan Pau II afegí: «L'arquebisbe Vinko Puljic, de Sarajevo, m'ha enviat una crida commovedora suplicant-me que faci tot el possible perquè es posi fi a l'actual guerra brutal que, entre altres coses, està desbarrelant la

presència dels catòlics de la seva arxidiòcesi, com també de la diòcesi de Banja Luka».

El Papa va exhortar els beligerants: «Atureu la guerra!». Aquesta degradà l'home i l'empeny a comportaments indignes i inconfessables. Els problemes a llarg termini només es resolen amb la força del diàleg entre totes les parts implicades, en el respecte dels drets de cada persona i de cada poble, en la justícia i en la pau».

I va concloure: «Suplico també als responsables polítics, a nivell internacional: «Ajudeu la població de Bòsnia-Hercegovina a posar fin a la guerra i a instaurar una veritable pau, condició fonamental per a la necessària reconstrucció espiritual i material del país». (SIC)

El Papa va visitar els dos temples afectats per una enorme explosió

Un cop dur per al patrimoni cultural de Roma

El Papa va voler visitar personalment els llocs danyats per les explosions ocorregudes a Roma durant la nit del passat dia 28 de juliol. Joan Pau II, que havia estat informat dels atemptats a primera hora del matí en la seva residència estiuenca de Castel Gandolfo —a pocs quilòmetres al sud de la capital— va voler donar una ullada a l'enorme forat de més de dos metres d'ample provocat per l'explosió a la plaça de Sant Joan del Laterà.

protesta contra la política exterior de la Santa Seu, però fonts del Vaticà han des-

cartat aquesta possibilitat.

La basílica de Sant Joan del Laterà i

l'Església de Sant Jordi al Velabro són dos símbols de Roma. El complex monumental de Sant Joan del Laterà comprèn la basílica, el palau i la seu de la vicaria.

L'àrea més colpejada ha estat precisament la vicaria, les finestres de la qual han estat literalment destruïdes per l'explosió, que s'ha endut també els relleus de la paret i ha danyat part dels frescos de la balconada de les benediccions. Els danys en l'interior de la basílica són relativament menors. Més espectacular ha estat la devastació de l'església medieval de Sant Jordi al Velabro: la seva façana ha sofert greus danys; el pòrtic ha estat pràcticament destruït, i els frescos de l'interior (obra de Pietro Cavallini, segle XII) han estat perforats per desenes de fragments de pedra i vidre.

Entrevista a Joan Pau II durant les seves vacances

Com ja va fer en els estius de 1987, 1988 i 1992, Joan Pau II va passar uns dies de vacances a Lorenzago di Cadore, al nord d'Itàlia, en una senzilla casa de camp propietat de la diòcesi de Treviso. L'estada del Papa es va prolongar fins al 16 de juliol. El darrer tram vacacional l'ha passat a Castel Gandolfo fins a la vigília del viatge que realitzarà a Jamaica, Mèxic i Denver (Estats Units), on assistirà —del 12 al 15 d'agost— a la VIII Jornada Mundial de la Joventut.

LORENZAGO DE CADORE.— El diumenge, 1 d'agost després d'esmorzar, el Sant Pare es va trobar amb un petit grup de periodistes i va respondre a les seves preguntes sobre les vacances a la muntanya, la situació a Bòsnia i els seus futurs viatges, especialment el de setembre als països bàltics.

Els periodistes, que havien estat esperant a fora de la casa parroquial sota la pluja, van ser inesperadament invitats a passar a l'interior i parlaren amb el Papa durant 15 minuts. Li preguntaren si ho passava bé en el Cadore i Joan Pau II va respondre: «Sí» i va afegir: «Les coses estan anant molt bé. Les vacances sempre són bones, sobretot pel contacte amb la naturalesa que és tan rica aquí, amb aquests boscos, boscos formidables. Sempre he estimat els boscos».

Els periodistes digueren que els havien explicat

que «només de veure la manera de caminar del Papa, se sap que ha nascut a les muntanyes». A la qual cosa el Papa contestà: «Muntanyes no tan grans, però sempre muntanyes».

Tornant a la conversa sobre el viatge a Denver per a la Jornada Mundial de la Joventut a l'agost, Joan Pau II preguntà als presents si hi anirien, a la qual cosa contestaren: «Sí, amb vostè». «Això significa que encara sou joves», digué el Papa, i afegí amb un somriure: «Jo haig de sentir-me sempre jove».

Quan un periodista es va referir a un comentari recent de Joaquín Navarro-Valls, director de l'Oficina de Premsa de la Santa Seu, que el Papa pensa tot sovint durant les seves vacances en el viatge a Lituània, el Sant Pare va contestar: «Sí, és cert. Aquest viatge és commovedor per a mi. Encara que no hi he estat mai, Lituània forma

part d'alguna manera de la meua història, és la història dels pobles i la història de l'Església catòlica, es el darrer bastió de l'Església catòlica a Europa. És un poble que ha sofert molt. M'hauria agradat anar-hi abans, especialment amb ocasió del sisè centenari del baptisme, el 1986, però no fou possible. Ara sí. És un poble amb una gran història. Només cal pensar que la seva llengua és la més propera al sànscrit». (SIC)

En un dia plujós, el papa Joan Pau II saluda un grup de veïns de la localitat on va passar uns dies de vacances

La xifra s'incrementarà els mesos de juliol i agost

22.300 pelegrins amb «Compostelana»

SANTIAGO DE COMPOSTEL·LA.— Molts són els pelegrins que arriben cada any a Santiago, però no tots els que hi arriben poden aconseguir el seu certificat de pelegrí o «Compostelana». Els mitjans de transport han determinat l'aparició d'un nou concepte de «pelegrinatge».

Aquest nou concepte conviu amb el tradicional. De fet, i fins el 30 de juny, 22.300 persones han aconseguit el seu «Compostelana». Xifra que s'incrementarà notablement durant els mesos de juliol i agost.

Avui, s'accepta que almenys part del camí es faci amb cotxe, autobús, tren o avió, per bé que hi continua havent pelegrins que fan —totalment o parcialment— la ruta escollida a peu, amb bicicleta o a cavall. En qualsevol cas, només el que recorre els cent darrers quilòmetres a peu o a cavall, o dos-cents quilòmetres en bicicleta, rebrà el preuat certificat de pelegrí o «Compostelana».

Aquests, han d'obtenir abans de sortir un «passaport de pelegrí» o «carnet xacobeu», fonamental per rebre el certificat.

Gràcies jubilar de l'Any Sant

Tanmateix, no fa falta aquest certificat per guanyar el jubileu o indulgència plenària. Però sí que és necessari que el pelegrí visiti la catedral de Santiago de Compostel·la i participi en un acte litúrgic o un moment de meditació i oració per les intencions del Romà Pontífex; o la Confessió sacramental —pot ser quinze dies abans o després— i Comunió.

Durant l'Any Sant o Jubilar hi ha facultats per als confessors. Així tots els preveres amb llicència per confessar podran fer-ho a la Catedral, a les parròquies de la ciutat i en el Monte do Gozo. Es pot absoldre de «censures» excepte les reservades a la Santa Seu, y commutar i dispensar de vots en les condicions establertes

per l'Església.

L'Any Sant compostel·là se celebra quan el 25 de juliol s'escau en diumenge. Començà el 1122 amb el papa Calixt II, ho confirmen uns altres papes i Alexandre

II en la butlla «Regis aeterni» de 1179 li dona perpetuïtat. En el segle XX s'han celebrat 14 Anys Sants, sense comptar els de 1993 i 1999. El primer del segle XXI serà el 2004. (SIC)

► Primera missa de Julio Lozano, paraplàgic

El sacerdot paraplàgic Julio Lozano Lorenzo, ordenat pel Papa a Sevilla el passat dia 12 de juny, celebrà la seva primera missa a l'Hospital Nacional de Paraplègics de Toledo, on ha estat ingressat en diverses ocasions, des que, a l'edat de 10 anys, a causa d'un accident de bicicleta, va quedar afectat d'una lesió medul·lar que li va produir la paraplàgia.

Assistiren a la missa nombrosos malalts de l'hospital que seguien emocionats la celebració. Concelebraren amb ell els capellans dels quatre hospitals de la ciutat.

A la seva homilia, Julio parlà de la importància i del significat de la vida, com a do de Déu i animà a tots els malalts a viure la seva situació amb alegria, confiant en Crist. Es va referir també al sacerdot i manifestà la seva gratitud a tots els que han fet possible aquesta realitat, especialment a un dels capellans de l'hospital, que l'acollí per primera vegada quan arribà. Va manifestar també la seva gratitud a Joan Pau II, «que em donà una abraçada plena de tendresa» i a don Antonio Dorado, que fou bisbe de Cadis-Ceuta, diòcesi en la qual està incardinat. (E)

Curs sobre el Catecisme a El Escorial

Ratzinger: «Sóc partidari de l'abolició de la pena de mort»

El cardenal explicà en la seva ponència els punts principals de l'elaboració i redacció del document de l'Església i les decisions més importants a què va haver d'enfrontar-se la comissió encarregada del text. Féu un recorregut per la seva estructura i contingut i recordà que es tracta d'una obra col·legial, que compta amb el suport del magisteri del Papa.

El prefecte de la Sagrada Congregació per a la Doctrina de la Fe contestà després de la seva conferència a les preguntes dels periodistes sobre els temes més polèmics del catecisme. Així, es mostrà partidari d'abolir la pena de mort malgrat que puntualitzà «crec que no es pot extreure la conseqüència teològica de principi que sempre i en tot lloc la pena de mort ha de ser exclosa com a incompatible amb la fe cristiana».

El cardenal no va voler comparar el tema de la pena de mort amb el de l'avortament ja que «la pena capital té com a base un delictu». Mentre l'avortament,

«Considero desitjable l'abolició de la pena de mort. Però no m'atreveixo a dir que sempre i en qualsevol cas calgui refusar la pena de mort», afirmà el cardenal Joseph Ratzinger en el curs que ha dedicat la Universitat d'Estiu d'El Escorial al Catecisme de l'Església catòlica.

El cardenal Ratzinger amb el teòleg de Salamanca Olegario G. de Cardedal

«mina la vida d'un innocent posant com a base l'interès», afirmà.

El cardenal negà que el Catecisme sigui preconiliar; «el text està fet després del Concili». I explicà que, «la teologia busca

nous camins vers el futur. El Catecisme consolida la fe de l'Església. Cal veure-ho en la seva totalitat».

Defensà el Catecisme com a element d'unitat, «contra els que

diuen que no es poden entendre diferents cultures», i recordà que el que ens uneix és un Déu autèntic, no la consciència de grup. És important que es reflexioni en la universalitat.

No podia faltar el polèmic tema de l'ordenació de la dona. El cardenal va defensar que l'Església d'orient i d'occident interpreta que l'elecció dels 12 bisbes no fou una casualitat «sinó que és la conseqüència i el fruit d'una nit de pregària de Jesús». I va precisar que «el Catecisme no pot ensenyar res contrari al magisteri de l'Església».

El cardenal Ratzinger va somriure quan en la darrera intervenció li van preguntar pel seu paper de «dolent de la pel·lícula» i assenyalà «moltes vegades dic, està bé que m'hagis humiliat Senyor. Però hom s'acostuma a tot i a més, han estat molts els que m'han manifestat la seva gratitud pel servei que des de la Sagrada congregació per a la Doctrina de la fe fem a l'Església i al món en general». (E)

Obre les celebracions del VIII Centenari de Santa Clara

El Nunci presideix el 50è aniversari d'un monestir de clarisses a Sigüenza

SIGÜENZA.— El passat di-lluns 2 d'agost, el Nunci de Sa Santedat, Mons. Mario Tagliaferri, va presidir l'Eucaristia de les bodes d'or de l'església i monestir de Ntra. Sra. de los Huertos, bonic edifici gòtic-plateresc del segle XVI, de Sigüenza, com a seu de la comunitat de les Germanes Clarisses, obrint així les celebracions del VIII Centenari del naixement de santa Clara d'Assís.

Aquest VIII Centenari també ha estat celebrat a Sigüenza els dies 7 i 11 d'agost, amb sengles Eucaristies, presidides respectivament per Carlos Amigo, franciscà arquebisbe de Sevilla, i Àngel Moreno, vicari episcopal per a la Vida Religiosa de la diòcesi de Sigüenza-Guadalajara.

Les religioses Clarisses foren instituïdes a Sigüenza el 1522. Estaven a l'església romànica de «Santiago», però en la passada guerra civil fou destruïda i van haver d'exclaustrar-se. El 2 d'agost de 1943 entraven en el seu nou convent i església: Ntra. Sra. de los Huertos, propietat del capítol catedralici. (SIC)

ANGLATERRA
Els bisbes contra obrir les botigues en diumenge

LIVERPOOL.— L'arquebisbe catòlic de Liverpool, Mons. Derek Worlock, i el seu col·lega anglicà, Mons. David Sheppard, han expressat la seva disconformitat que les botigues obrin en diumenge. És incomprensible que el govern britànic desitgi la promoció de la família i busqui alhora abolir completament les lleis que fixen l'hora de tancament de les botigues, han assenyalat els bisbes en una declaració comuna. El primer ministre britànic, John Major, s'ha pronunciat contra tota fixació en la llei d'obertura de botigues. El parlament discuteix en aquest moment molts projectes. (APIC)

ALEMANYA
«El Papa ha despertat la consciència del món»

BERLÍN.— El canceller alemany, Helmut Kohl en unes declaracions recents digué: «El Papa Joan Pau II ha despertat la consciència del món. Advocat dels pobres, dels oprimits i dels desheretats, lluita amb tota la seva autoritat moral contra la indiferència i el despotisme, i a

favor del respecte a la dignitat humana. Sempre segur de les certeses, proclama i practica la tolerància que parteix de la base que tot és relatiu».

SUÏSSA

Aquest parc públic ha esdevingut, com altres, un cementiri, en una ciutat que restarà marcada per sempre per la guerra

abbat i diumenge dels refugiats
«Urgència!» Milers de persones
fugen de la violència i de la guerra

LUCERNA.— Aquest any, el sabbat i el diumenge dels refugiats es fa sota l'eslògan: «Urgència!». La Federació de les Esglésies Protestants Suïsses (FEPS), la Conferència Episcopal Suïssa, l'Església Catòlica-cristiana de Suïssa i la Federació Suïssa de les Comunitats Israelites, abonen aquesta crida per ajudar en un compromís mutu els refugiats. Volen recordar que hi ha milions de persones de totes les parts del món que fugen de la violència i de la guerra.

Aquests refugiats, la major part dones i nens, han estat perseguits per llur religió, llur pertinença ètnica o llurs conviccions polítiques. Els règims de llurs països escarneixen impunement els drets de l'home.

Fa dos anys, ha esclatat una guerra assassina al centre d'Europa, molt a prop de Suïssa. Continua destrossant l'Estat pluri-ètnic que fou Iugoslàvia fent desenes de milers de víctimes, sobretot a la població civil. Bòsnia-Hercegovina és el teatre d'unes atrocitats inimaginables; més de dos milions de persones, foragitades de casa seva, han hagut de fugir. Per a elles, l'acollida a la veïna Croàcia està exclosa, ja que alberga 700.000 refugiats. Europa Occidental, practica, de cara a aquesta tragèdia, una política de tancament i de replegament en ella mateixa.

«Un testimoni autèntic salva les vides», es llegeix en el llibre dels proverbis (1.425). Això vol dir que aquell que veu la injustícia i la violència té el deure de restituir la justícia i la dignitat humana. Com a conseqüència, aquell que desvia els ulls amb el pretext que tot això no el concerneix, es fa culpable, subratlla la declaració. El proverbi ens adreça una petició urgent, no solament a cada u de nosaltres, sinó també a tots els Estats i governs.

La tragèdia a l'ex-Iugoslàvia, ha fet aixecar a la població suïssa, a més a més de l'horror i el pànic, una onada de solidaritat. S'han mostrat nombroses accions espontànies de les comunitats polítiques i religioses, de les parròquies i els particulars. Aquesta disponibilitat a donar auxili al pròxim, constitueix, també ella, una manera de protestar contra aquesta guerra absurda i inhumana.

Les obres d'ajuda subministren auxili allà mateix. Però és necessari i possible fer més, també a Suïssa: el nombre dels qui demanen asil ha retrocedit, nosaltres podem acollir prop de 10.000 refugiats bosnians en els centres que ja existeixen, anoten els signataris, els quals ens recorden que «per llur treball allà mateix a Suïssa, les obres d'ajuda tenen necessitat del vostre suport». (APIC)

ÀUSTRIA
L'ONU fa una crida enfront la intolerància religiosa

VIENA.— Les Organitzacions no Governamentals (ONG), d'ençà de la Conferència dels drets de l'home a Viena, demanaren a l'ONU de prestar més atenció al diàleg interreligiós com a mitjà de propagar la pau, la comprensió i la tolerància. Per aquesta finalitat, s'hauria d'ampliar el rol del periodista especial per a les qüestions religioses. A més a més, seria convenient llançar unes «accions urgents» a favor de les persones perseguides o detingudes a causa de la seva fe.

Segons les ONG, l'eficàcia d'aquest treball especial es veuria augmentada en establir un informe mundial que es referís a la persecució religiosa i al respecte de la llibertat religiosa.

Hauria de presentar les dificultats i els progressos, des de la declaració de l'ONU el 1981, sobre l'abolició de tota forma d'intolerància a la religió o a la fe. Les ONG desitgen també que l'informador especial pari més atenció a aquestes preocupacions.

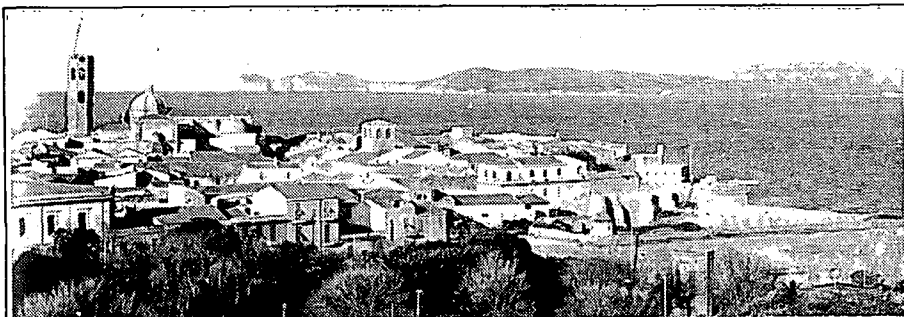
Les Nacions Unides haurien d'afavorir uns estudis basats en les relacions entre la llibertat religiosa i els altres drets de l'home, a fi d'enfortir la consciència de la dependència recíproca i de la universalitat dels drets de l'home.

S'ha d'otorgar una atenció destacada als lligams entre la intolerància religiosa i l'opressió a les dones, precisen les ONG. El refús dels governs i de les comunitats religioses d'acceptar la igualtat de sexes afavoreix el racisme i la intolerància religiosa. Els governs haurien d'adoptar unes mesures i unes lleis oposades a tota forma d'intolerància religiosa que violi els drets de les dones. (APIC)

ITÀLIA
L'Església de l'Alguer i la llengua catalana

SARDENYA.— Des de fa dos anys, cada diumenge a la tarda se celebra una missa en alguerès a l'església de Sant Francesc. L'assistència de fidels que volen complir el precepte dominical amb la llengua pròpia d'aquella ciutat és prou nombrosa per omplir de gom a gom el temple històric d'aquell enclavament mediterrani de llengua catalana. La missa és cantada pel poble i una coral executa les peces més tradicionals.

Des de fa un mes, a petició d'un grup de fidels, la catedral de Santa Maria, de l'Alguer, ofereix també cada dissabte una missa algueresa amb cants per part dels fidels. Aquesta nova celebració setmanal en català de l'Alguer ha estat permesa pel nou bisbe, Mons. Vacca el qual, resident a la ciutat catalana de l'illa de Sardenya, ha mostrat des de la seva arribada una gran sensibilitat pel fet cultural específic d'una part dels seus diocesans: els parlants de català. La missa es retransmesa per Radio Comunità i Radio Sigma.

L'Alguer és l'única població de Sardenya que encara conserva la parla catalana

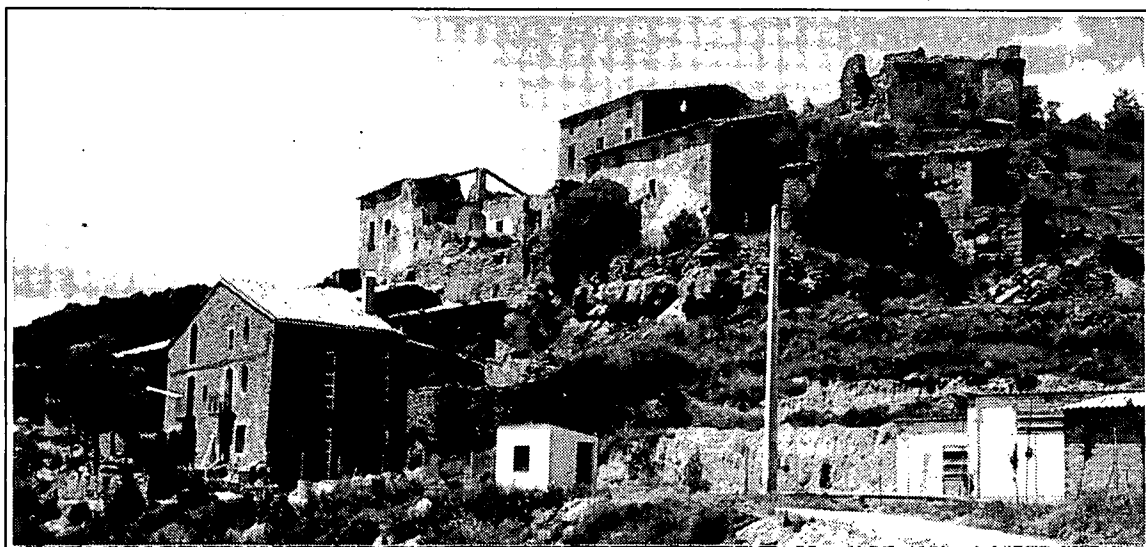
Per altra banda, i a iniciativa del mateix grup, la televisió local emet un programa religiós cada dissabte en el qual Mn. Francesc Manunta explica l'evangeli del diumenge corresponent.

El programa porta el títol de *L'Evangeli d'avui*, en honor al Dr. Carles Cardó. Després de tres retransmissions s'ha palesat una audiència inesperada.

També, properament, la revista diocesana *Nuova Comunità*, de periodicitat mensual i que és l'òrgan de difusió del bisbat de l'Alguer-Bosa, dedicarà quatre planes a escrits en alguerès.

Totes aquestes accions de reconeixement de la llengua i cultura de l'Alguer per part de l'Església, bé es pot afirmar que constitueixen un avenç en l'evangelització del poble i un acostament a una realitat cultural mantinguda al llarg de set segles enmig de mil i un avatars. És, al cap i a la fi, l'inici d'un retrobament entre la fe i la paraula.

■ Joaquim Arenas i Sampera

El poble abandonat de Torreblanca

Torreblanca, amb la seva Església, recuperarà la seva identitat

URGELL

TORREBLANCA.— La petita població, veïna de Ponts (la Noguera), abandonada en la soledat des de fa anys, gràcies a tres projectes socials, recuperarà la identitat que perdé amb l'emigració de les seves famílies. Reinserció de toxicòmans, construcció d'un alberg de joventut i d'un centre de vacances per a avis són els tres projectes que recuperaran l'alè d'un poble que ja s'enrunava. La seva església també serà restaurada i tornarà a ser llar i taula dels creients.

Un grup de nois, amb les ales enganxades al fang, ha remuntat el vol gràcies als mestres, pacients i ensinistrats, que han escollit el risc de servir uns amics. Aldebaran és la institució que ha endegat i sosté el projecte. Les institucions locals i de Catalunya

hi aporten ajuda. Vint-i-cinc nois, a Torreblanca, recuperen la seva personalitat i un poble abandonat. Han construït un pavelló en fusta i momentàniament hi resideixen. N'han començat també un altre i avancen les obres del que ells anomenen Llar Residencial, el casal que destinaran a dormitoris, sales d'estar i serveis. Els projectes de la Generalitat de Catalunya abasten la rehabilitació total del poble, amb diferents locals per a tallers, equipaments, centre esportiu, piscina, etc. «Serà un poble», comenta la Maria Carme, del oficina d'informació.

Aldebaran és una institució privada que es dedica a la desintoxicació i inserció social de toxicòmans. A Torreblanca s'hi desenvolupen la segona i tercera fases de la inserció laboral i social. El Departament de Benestar Social avala la professionalitat dels monitors i

dóna suport econòmic al projecte.

L'objectiu encara és més ampli. La Generalitat de Catalunya vol construir a Torreblanca un alberg de joventut i un centre de vacances per a avis. La presència dels joves impulsarà i facilitarà la recuperació d'aquells companys que han caigut al parany de les tòxicomanies. El contacte amb els avis ajudarà a completar una convivència integral i significarà un mestratge viu de l'experiència.

A Torreblanca tot reviu. Fins i tot les àligues han niat al poble i, amb la seva volada alta, dibuixen el cel de Torreblanca. Amunt el vol, desenganxeu-vos les ales del fang, és el llenguatge d'unes pedres que han recuperat la parla. El poble tornarà a moldre el blat i, a la capella, s'hi llescarà el Pa.

■ Antoni Mirabet

«Vida Creixent»

arrela a

Andorra

ANDORRA LA VELLA.— Un grup de gent gran d'Andorra la Vella s'integrà fa tot just uns mesos a «Vida Creixent». Actualment una vintena de persones acudeixen a les reunions periòdiques i el moviment cristià serà implantat a altres parròquies andorranes.

El prevere Josep Maria Solé, de l'equip sacerdotal d'Andorra la Vella, ha estat l'iniciador de «Vida Creixent» al petit país pirinenc. Ell convoca, anima i modera les trobades del moviment, que tenen lloc mensualment a les dependències de l'església del Fener. Els avis aporten les seves reflexions als temes prèviament seleccionats, participen al debat i ofereixen les seves iniciatives per a ampliar el grup i donar a conèixer el moviment a les altres parròquies d'Andorra.

La parròquia de les Escaldes ha manifestat interès per establir el moviment a la població. Properament es donarà informació sobre «Vida Creixent» i s'iniciaran els primers contactes. La parròquia de les Escaldes és la segona del país en importància demogràfica, la seva població sobrepasa els 15.000 habitants.

El prevere Antoni Vidal, rector d'Oliana, ha estat el promotor de «Vida Creixent» a la diòcesi d'Urgell. Actualment n'és el delegat i coordinador a les comarques del bisbat. El moviment pot considerar-se ja implantat a la Seu d'Urgell i ha iniciat els primers passos a Puigcerdà, Oliana, Guissona i Linyola. Més de dues-centes persones tenen contactes periòdics amb «Vida Creixent». Considerant la pobra demografia de les comarques del bisbat, la dispersió de la població i la crisi general de les institucions cristianes, la xifra és esperançadora. Per altra banda el moviment pot fer un servei excel·lent a les comarques de la diòcesi on la població presenta un índex molt elevat d'edat.

● A.M.

Escuela de Formació Cristiana a

l'arxiprestat de l'Anoia-Segarra

VIC

El proper curs 1993-1994, hi ha previst que es posi en funcionament l'Escola de Formació Cristiana del bisbat de Vic a l'arxiprestat de l'Anoia-Segarra. Aquesta escola és un instrument de formació bàsica per als cristians del bisbat de Vic. Vol facilitar un coneixement elemental i rigorós dels conceptes fonamentals i elements que configuren el fet cristià.

Va adreçada a tota persona interessada a aprofundir la seva realitat humana i cristiana. D'una manera especial, a aquells que es volen preparar per exercir —o ja exerceixen— una tasca activa dins l'Església i a aquells que vulguin engatjar-se en alguna forma de voluntariat eclesial.

La direcció de l'Escola l'assumeix el bisbat de Vic. Al capdavant hi ha un director, nomenat pel Sr. Bisbe, i tres responsables (Osona-Ripollès, Bages i l'Anoia-Segarra).

La programació comprèn 120 hores lectives, repartides en dos cursos, amb un ritme de sessió setmanal. Aquestes sessions consistiran en dues classes de 45 minuts de durada. Entre classe i classe es farà una pausa llarga per tal de facilitar el diàleg i l'intercanvi entre els alumnes assistents.

Al final del curs l'Escola informará els alumnes de les diverses possibilitats de continuar els estudis i de les possibles tasques eclesials on engatjar-se.

Acabats els dos cursos, l'Escola lliurarà un certificat d'assistència.

INSCRIPCIONS: Per inscriure's cal omplir la butlleta corresponent que trobareu a les parròquies i enviar-la abans del 30 de setembre. Adreçeu-la a Escola de Formació Cristiana. Casal Interparroquial, Passeig Verdader, 65, 08700 Igualada, o bé, a la parròquia, C/Sant Jaume, 3, 08280 Calaf.

**FUNDACIÓ
FAMÍLIA
I BENESTAR
SOCIAL**

c/ Rull 1, baixos
08002 BARCELONA
Telèfon (93) 412.18.62
Fax (93) 412.18.62
Tèlex 51817

Us serà tramesa periòdicament informació de les actuacions i projectes de la Fundació.

Som... Una fundació, Família i Benestar Social, que agrupa un col·lectiu de persones preocupades per la pobresa i la marginació de molta gent que viu a prop nostre.

Però ens fas falta tu.

Fem... L'ajuda a tantes famílies com podem, mitjançant programes de reinserció social.

Però fariem més amb tu.

Volem fer... I hem de fer, moltes accions concretes, a favor de persones desvalgudes i barris marginats.

Però voldríem comptar amb tu.

I necessitem... L'esforç i la col·laboració de moltes persones per millorar o transformar la realitat que ens envolta.

I, especialment, et necessitem a tu.

Si et sents identificat amb els projectes de la Fundació Família i Benestar Social, emplena i trameta aquesta butlleta. Rebràs informació sense compromís

Nom i cognoms

Domicili

Localitat

C.P.

Telèfon

Edat

Perquè el benestar social, el dret a un habitatge i a una vida digna és cosa de tots, necessitem el teu ajut per donar solucions humanes, formatives i econòmiques al quart món de Catalunya. Fes-te soci protector de Família i Benestar Social.

BARCELONA

—El fet que tingui una comunitat parroquial que està partint de zero, ¿quins avantatges té, i en què ha de vigilar de no caure?

—Jo diria que és un repte, perquè començar en un lloc on no hi ha gent, els que vénen —vulgui's o no, i encara que siguin gent molt ferma— estan com jo mateix, desarrelats; no hi ha un gruix de costums o coses a fer. Però a la vegada és un lloc on pots començar amb una il·lusió nova, sense qüestions prèvies que de vegades més aviat molesten.

Coses a evitar és el d'una parròquia molt estructurada i que impedeixi moltes coses. Aquí no hi ha res estructurat, i aleshores es pot començar buscant en les assemblees parroquials que siguin ideals de la vida cristiana.

I per mi, tampoc ha de ser un lloc de cohesió social dels seus membres a fi que tinguin pau i serenor, sinó on la gent trobi acolliment, i que faci el servei de capacitar els seus membres perquè visquin la fe per si mateixos i amb totes les seves implicacions en les distintes comunitats on es mouen, com és la família, el treball, l'esplai, o la política.

Per últim, evitem o hauriem d'evitar una comunitat de manteniment o de conservació. Cal que porti el testimoni de la fe al lloc on és la gent, perquè l'eucaristia té a la vegada l'altre cantó de la medalla, que és l'evangelització; és el mateix, l'eucaristia t'impulsa a evangelitzar.

—¿Com es pot arribar a aconseguir aquestes fites?

—Per fer això cal que hi hagi primer una atenció a la realitat —sempre amb la força única de l'evangelí—, que ens ha de portar a conèixer el món concret on vivim i convivim, i els diferents ambients que hi poden haver, i sobretot tenir el coneixement de saber quin és el missatge que l'Església ha de comunicar al món, perquè això és la realitat més profunda.

També hem d'esforçar-nos a trobar persones de fe, d'inquietud evangelitzadora, sensibles a

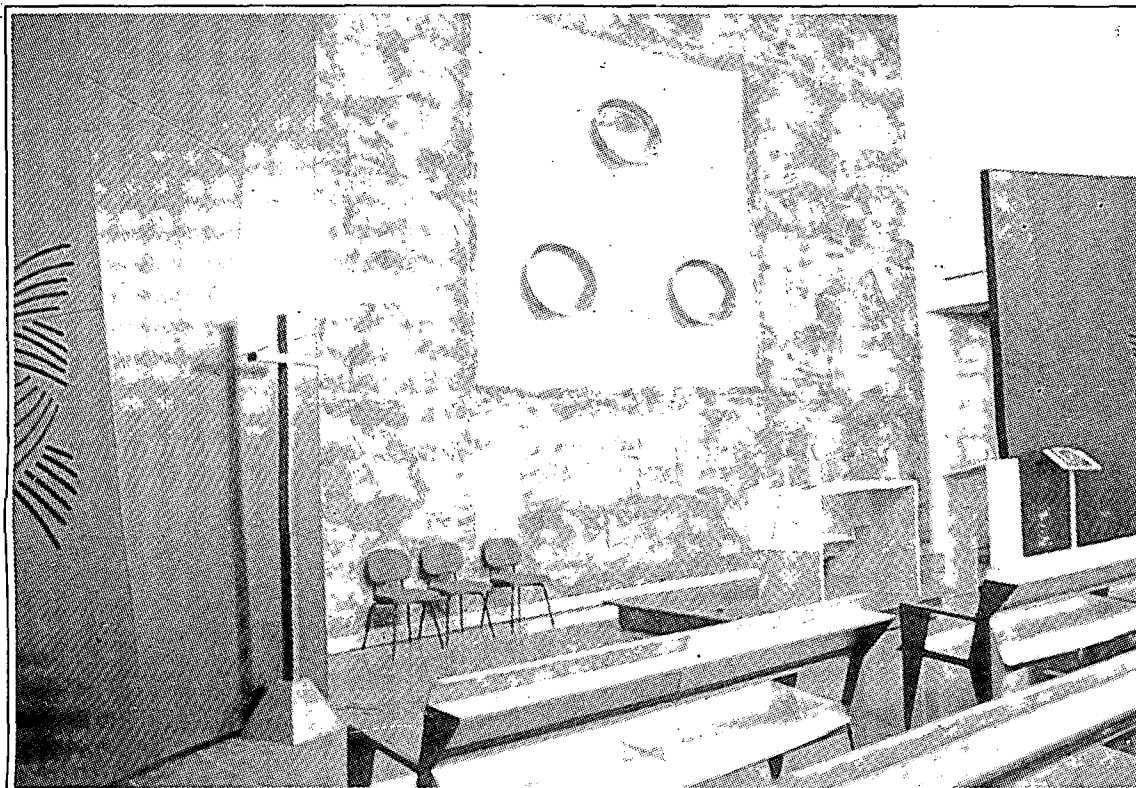
Un any després de les Olimpíades, al barri de la Nova Icària queda l'església del Patriarca Sant Abraham. Des d'aquest juny és parròquia, i segons el seu rector, Jaume Serrano, té unes «característiques molt diverses de les altres, perquè ha estat el temple abans que hi haguessin feligresos», i per això vol gaudir d'un «sentit especial d'acolliment i hospitalitat per tota la gent».

De moment, celebra regularment la missa dominical de 12 des del primer diumenge d'Advent del 92, i ja té registrats 16 bateigs i 14 casaments. A més, en dues reunions que hi ha hagut per contactar amb la feligresia ja s'ha establert relació amb unes 40 famílies. Al seu càrrec hi ha, a més del rector, Mn. Xavier Morlans, consiliari del Multifestival David i catedràtic a la Facultat de Teologia de Catalunya, i un seminarista.

De cara al curs vinent ja es vol posar en marxa el consell parroquial. A més, per la festa del patró Sant Abraham, el 9 d'octubre, es vol instal·lar el sagrari i l'altar fixos. La data «d'una comunitat com cal» es posa, en principi, per al 2000.

Entrevista amb Jaume Serrano, rector de Sant Abraham

El 2000, Sant Abraham serà una comunitat

Altar major de Sant Abraham. Els tres plats que Abraham va oferir als tres homes que el van visitar, són signe de l'actitud acollidora de la nova parròquia

l'autèntica missió de l'Església, oberts als signes dels temps i del barri, integrats activament en la comunitat, que siguin responsables, capaços de relacions humanes, que vulguin crear comunió, comunitat fraterna, i que tinguin també un dinamisme missioner amb una estructura mínima, sense caure en rutines ordinàries, perquè el que

interessa és que es treballi profundament en l'evangelització.

A l'hora de construir la parròquia, la comunitat, hem de cercar arrels humanes i cristianes, i ens hem d'esforçar conjuntament a construir una comunitat viva, corresponsable, missionera, i acollidora. I sobretot posant com a exemple que el nostre patró, Abraham, va saber acollir

aquells tres homes que el van beneir.

Ara costa fer tots aquests sentits de participació, de relació, però espero que en sis o set anys hi haurà una comunitat com cal.

—¿Com és la feligresia de Sant Abraham?

—Arran de la construcció de la parròquia hem fet dues reunions amb la gent que són feli-

gresos. La primera va consistir a presentar-nos; va ser una presentació molt cordial... a més a més de dir qui són, d'on vénen, quin ofici fan, van manifestar-se també des del punt de vista de la fe, vull dir cristià.

Normalment són gent que tenen uns quaranta anys en avall, són joves, són professionals —hi ha arquitectes, metges, enginyers, economistes, farmacèutics, i tot tipus de persones de professions liberals. A més, aquesta nostra parròquia té un conjunt de famílies, on hi ha nois i noies, infants, matrimonis joves.

D'altra banda és molt curiós com la gent, en desarrelar-se del lloc d'on vénen, pensin una mica també en el fet de la vida cristiana i l'hagin volguda refer; vull dir que això és també molt important, per ser gent que s'ho ha plantejat.

—¿Com conserva la parròquia la tradició ecumènica que li van conferir els Jocs Olímpics?

—El centre Abraham ha deixat de ser un lloc interreligiós de les diverses religions monoteistes, per convertir-se en una parròquia catòlica per a aquest nou barri. Però en realitat, pels serveis que es van fer durant els Jocs Olímpics i Paralímpics, ha quedat un sentit d'obertura ecumènica, i aquí hi ha hagut diferents actes ecumènics i un acte interreligiós —on va venir el senyor arquebisbe Ricard M. Carles—, que s'han fet amb un sentit d'acolliment i d'hospitalitat.

—I el lligam que té amb la vida cultural i esportiva de Barcelona, com seguirà?

—Mira, jo diria que a dins el barri la parròquia ha de ser una entitat igual que les altres, tot conservant la missió que té com a parròquia. I voldria que les entitats que puguin sorgir, com les associacions de veïns, que comptin amb la parròquia; no amb el capellà sinó amb la parròquia, que tota la gent que forma part de la comunitat quedin representats també en aquestes coses.

■ Guillem Farré

Informe sobre els instituts de vida religiosa al bisbat de Vic

VIC

La revista «PLANTER», òrgan de la Delegació Diocesana de Pastoral Vocacional de la diòcesi de Vic, ha dedicat el seu últim número a donar informació sobre els instituts de vida religiosa que hi ha en la demarcació diocesana. Les dades ofertes per la publicació són força interessants.

Al bisbat de Vic hi ha 112 comunitats de vida religiosa, 96 de les quals són femenines i 16 de masculines. Hi trobem 758

religioses de vida apostòlica, les de vida contemplativa són 95 i el nombre de religiosos de vida apostòlica és de 86. Això fa un total de 939 persones dedicades a la vida eclesiàstica, amb una mitjana d'edat de 59,6 anys.

Els instituts de vida religiosa fundats, en el transcurs del segle XIX, a la diòcesi de Vic són, per ordre cronològic, els següents: Germanes Carmelites de la Caritat (1826), Missioners Fills del Cor de Maria (1849), Caputxines de la Mare del Diví Pastor (1850), Germanes de Sant Felip Neri i de

la Puríssima Concepció (1850), Germanes Dominiques de l'Anunciata (1856), Adoratrius Perpètuas del Santíssim Sagrament (1856), Josefines de la Caritat (1877), Serventes de la Passió (1186) i Serventes del Sagrat Cor de Jesús (1891). També hem de fer referència a les Franciscanes Missioneres de la Mare del Diví Pastor (1850), actualment no establertes a la diòcesi, a diferència de les esmentades anteriorment.

● C.C.

El Concili Provincial Català hi tractarà diferents temes

L'abandonament de la fe, un dels problemes crucials

GIRONA

El bisbe de Girona, Jaume Camprodon, ha donat a conèixer un resum de les respostes rebudes al qüestionari sobre els temes a tractar en el Concili Provincial Català en la seva diòcesi, respostes que han pujat a un total de 525. Segons el Dr. Jaume Camprodon, aquesta xifra significa que unes tres mil persones han contestat els qüestionaris, majoritàriament a través de

grups i associacions parroquials i d'apostolat. El bisbe de Girona ha valorat molt positivament la participació dels creients en la preparació del Concili.

El tema més repetit és el de l'abandonament de la fe i de la pràctica religiosa en els últims anys per part de nombroses persones. Aquest abandonament es nota especialment en l'assistència a missa dels joves i persones de trenta a quaranta anys.

El segon tema plantejat és el de

la missió que han de tenir els laics dins la mateixa Església i el tercer, el de la missió dels laics en la societat actual.

Després segueixen altres qüestions com són la problemàtica de la família en el món actual, on han augmentat espectacularment els divorcis i separacions matrimonials, i la corresponent a l'atenció a la paraula de Déu, tant en la lectura particular de la Sagrada Escriptura com en la lectura col·lectiva en el temple.

El tema de la creació d'una Conferència Episcopal Catalana, no obstant això, es troba situat més enllà del lloc setanta, malgrat les campanyes de col·lectius de capellans perquè els fidels l'incloguessin en el qüestionari. Una d'aquestes campanyes, feta a nivell de tot Catalunya el propassat mes de juny, estava avalada pel rector de Santa Maria de Banyoles, Pere Domènec, i pel professor de la Universitat de Girona i rector de Medinyà, Modest Prats. Entre els col·lectius que

han demanat l'estudi d'aquest tema durant el Concili hi ha el Consell Pastoral d'Arenys de Mar, que ha inclòs també el celibat opcional i l'atenció als divorciats.

En setantena posició es troba el tema de l'ordenació de les dones. Ara, tots aquests temes es sotmetran a una tria per part dels bisbes per elaborar un programa amb tots els afers a tractar.

■ M. Caballé

El procés de beatificació de Lliberada Ferrarons

Un pas endavant amb l'aprovació de la «Positio»

GIRONA

El procés de beatificació de Lliberada Ferrarons, la noia obrera amb fama de santedat, nascuda a Olot el 1803 i morta a la mateixa ciutat el 1842, ha donat un important pas endavant en haver aprovat la Congregació dels Sants l'anomenada «Positio». Es tracta d'un document de més de mil planes que conté la biografia de la Lliberada i els testimonis de les persones que la van conèixer directament o indirectament al llarg de la seva vida. Destaquen els testimoniatges del doctor Prat i del doctor Gelabert, que la van atendre en la seva llarga malaltia que la tingué tretze anys immobilitzada al llit.

Aquesta malaltia seria diagnosticada avui dia com un càncer de fetge i li ocasionava forts mals de cap, vòmits i ofecs. Els metges coincidiren a dir que no havien vist mai un malalta tan pacient i conformada.

Lliberada Ferrarons havia nascut en el si d'una família pobre de vuit germans que es va veure abocada a la misèria quan el pare morí als quaranta anys. Lliberada hagué d'anar a captar, i als set anys entrava a treballar en una fàbrica tèxtil del poble veí de Sant Joan les Fonts. Cada dia es llevava a les quatre de la matinada i no tornava a casa fins entrada de fosca i sovint repetia a les seves companyes de treball: «Les mans a la feina i el cor a Déu». Poc després de morir ja s'inicià el procés diocesà per a la seva portada als altars però no va ser fins l'any 1942 que l'expedient va rebre una forta empenta. Ara, el vice-postulador de la causa, Jaume Llagostera, pare carmelita d'Olot,

ha manifestat que «el procés està en bon camí i que abans d'acabar l'any la comissió encarregada d'examinar la "Positio" ja podria donar el seu vot que, sens dubte, serà favorable». Per la seva part, el bisbe de Girona, Jaume Camprodon, també ha dit que veia molt propera la beatificació de la Lliberada «ja que el Vaticà hi té molt d'interès per ser una obrera».

■ M. C.

Lliberada Ferrarons, la noia obrera olotina, el procés de beatificació de la qual està en bon camí

Ha mort Mn. Benjamí Altés

TARRAGONA

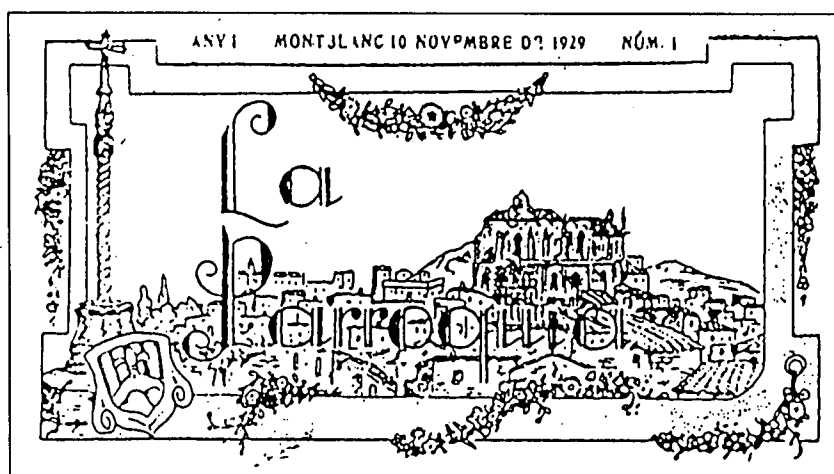
Mn. Benjamí Altés Olivé va morir el dia 11 de juny a Roda de Berà. Havia nascut a la Febró el 1906 i havia estat ordenat de prevere l'any 1930. Al llarg dels seus anys de sacerdot exercí el seu ministeri a diferents parròquies de l'arquebisbat. Així, va ser vicari d'Ulldemolins i de Cervià de les Garrigues, i posteriorment va ser nomenat rector de Rojals, on el va sorprendre la guerra civil, i d'on ha estat l'últim rector resident.

Després de la guerra va anar a la parròquia de Conesa, on hi va viure fins a l'any 1947. En aquest espai de temps també fou encarregat de les parròquies de les Piles i de Biure. De Conesa va anar destinat a Blancafort, on s'hi estigué durant 12 anys; i de la Conca a Roda de Berà, el 1959. Va dedicar un llarg període de la

seva vida a aquesta última parròquia, fins que li arribà el moment de la jubilació, el 1985. La seva dedicació pastoral no s'extingí, sinó que va continuar prestant la seva col·laboració mentre les forces li ho permetieren. La llarga etapa a Roda de Berà es veié reconeguda per la feligresia que el nomenà «Fill adoptiu» del poble.

Els funerals foren presidits per l'Arquebisbe, i concelebraren amb ell una quinzena de sacerdots. A l'homília, el Dr. Torrella feia esment de l'entrega de Mn. Benjamí, i abans d'acabar i d'acomiar el dol familiar, l'actual rector, Mn. Concordi Bonet, va agrair al poble de Roda de Berà el seu afecte pel mossèn mort, com es feia palès per l'assistència nombrosa i respectuosa que va participar en el darrer comiat a Mn. Benjamí Altés. Al cel sigui!

● M.C.T.

El primer número de la publicació, anomenada aleshores «La parròquia de Montblanc»

El Full Parroquial de Montblanc

arriba al núm. 1.000

TARRAGONA

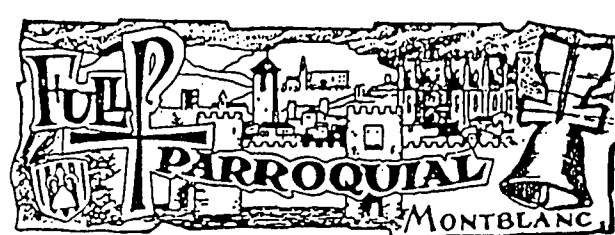
MONTBLANC.— El dia 10 de novembre de 1929 inicià el seu camí aquesta publicació, aleshores amb el nom de «La parròquia de Montblanc», quan regia la parròquia Mn. Josep Pàmies Martorell. El dia 23 de maig d'enguany el *Full Parroquial* de Montblanc arribava al seu núm. 1000. Mil setmanes entrant a casa de les famílies montblanquines. Amb aquest motiu, i per festejar-ho, Mn. Àngel Anglada, el plebà, ha preparat un número extraordinari.

Aquest número 1000 fa un homenatge a tota la història de la publicació amb reproduccions de pàgines d'altres èpoques i una cronologia dels fets esdevinguts a la parròquia al llarg dels anys.

Durant aquests 64 anys ha canviat la capçalera i la periodicitat. Han variat moltes coses, però s'ha mantingut la voluntat de fer un servei a les famílies cristianes de Montblanc.

Es recorda el passat amb nostàlgia però també inclou una mirada optimista al present en la qual un s'adona de les moltes persones que dediquen part de la seva vida, desinteressadament, al servei de la comunitat cristiana de Montblanc. El Sr. plebà manifestà recentment: «De cara al futur ens hi hem de comprometre tots. Un futur millor l'aconseguirem si amb il·lusió, amb esforç i, sobretot, amb la pregària, ens hi comprometem de veritat». El *Full Parroquial* de Montblanc, amb l'inestimable ajut dels montblanquins, serà un instrument de primer ordre per assolir els objectius proposats per la comunitat cristiana.

● CC

ANY XLII
Dia 23
de maig
de 1993
Núm. 1.000

El Full Parroquial montblanquí ha assolit el seu núm. 1.000

Assignació de demarcacions episcopals i de sectors funcionals als bisbes auxiliars de Barcelona

Mons. Ricard M. Carles completa

l'organigrama diocesà

BARCELONA

El Sr. arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles, va celebrar els dies 30 i 31 del propassat mes de juliol diferents reunions amb els cinc bisbes auxiliars de l'arxidiòcesi per tal de determinar diverses qüestions en ordre al treball del proper curs. El Sr. Arquebisbe va disposar que tots cinc bisbes auxiliars exerciran el càrrec de vicari general en tot l'àmbit del territori de l'arxidiòcesi.

Per tal que les quatre demarcacions episcopals constituïdes l'any 1991 puguin complir eficaçment la seva missió, Mons. Ricard M. Carles ha confiat la demarcació episcopal de Barcelona ciutat i el Barcelonès Sud a Mons. Pere Tena i a Mons. Jaume Traserra.

Mons. Pere Tena tindrà al seu càrrec els arxiprestats de Sarrià, San Gervasi, Gràcia, Horta, el Guinardó, la Vall d'Hebron, Vilapicina, l'Hospitalet de Llobregat, Sants-Can Tunis, la Torrassa-Collblanc i Cornellà de Llobregat. Per la seva part, Mons. Jaume Traserra es farà càrrec dels arxiprestats de la Catedral, les Rambles, Sant Antoni Abat, Santa Anna, Sant Josep Oriol, Sant Oleguer, Sagrada Família, el Poble Nou, Provençals, Trinitat-Verdum i Sant Andreu. La demarcació epis-

copal del Baix Llobregat, el Penedès i el Garraf han estat confiades a Mons. Joan-Enric Vives.

Mons. Joan Carrera continua amb la demarcació del Barcelonès Nord i el Maresme. I Mons. Carles Soler amb la del Vallès.

Responsabilitats en les delegacions i sectors funcionals

El Sr. Arquebisbe assigna igualment als bisbes auxiliars l'atenció a les delegacions, secretariats i comissions diocesanes, amb la següent distribució:

—Mons. Joan Carrera tindrà confiada la delegació per als Mitjans de Comunicació Social i la delegació dels Laics, que coordina les delegacions de Joventut, Pastoral Obrera, Pastoral Universitària, Apostolat del Mar i el secretariat de Pastoral Familiar.

—Mons. Carles Soler, que és secretari general del Concili Provincial Tarraconense, serà el cap de la delegació per a la Vida Consagrada i la comissió per al diaconat i els ministeris laicals.

—Mons. Pere Tena tindrà cura de la delegació de Catequesi i la corresponent a la Pastoral Sacramental i Litúrgia, i serà delegat personal del Gran Canceller per a les facultats de Teologia i de Filosofia.

—Mons. Jaume Traserra conti-

nuarà amb la cúria del govern, la delegació d'Economia i la delegació de Pastoral de la Salut.

—Mons. Joan-Enric Vives estarà al front de les delegacions d'Ensenyament, d'Escoles diocesanes, de Missions, de Càritas diocesana, el secretariat pels Marginals i la Pastoral Vocacional.

Ordenació episcopal

El dia 5 de setembre d'enguany, el Sr. arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles, acompanyat d'altres bisbes, arquebisbes i cardenals, sobretot de les diòcesis catalanes, conferirà l'ordenació episcopal als tres preveres diocesans nomenats bisbes auxiliars pel Sant Pare: Mons. Pere Tena i Garriga, Mons. Jaume Traserra i Cunillera i Mons. Joan-Enric Vives i Sicília.

L'acte tindrà lloc a les 6 de la tarda davant la catedral de Barcelona. S'ha escollit celebrar la cerimònia a l'exterior per tal que hi pugui participar el més gran nombre possible de persones que ho desitgin, amb una previsió de cinc mil cadires a l'avinguda de la Catedral. El Sr. Arquebisbe i els bisbes auxiliars inviten a tots els membres del poble de Déu a participar en aquest acte de tanta significació eclesial.

● M.C.S.

CARTA DOMINICAL

Mans de mare de l'Església

Un capvespre de quan m'estava a Salamanca, és a dir, sota un cel d'uns colors irrepetibles, com si l'hagués fet el pinzell de Velázquez, em vaig arribar al ninjol on reposa aquell home inquiet, d'una inquietud que es feia patent en aquell crit seu, gravat a la làpida que jo tenia al davant: «Poseu-me, Pare etern, al vostre pit, misteriosa llar, i hi dormiré, ja que vinc desfet de la dura brega.»

És curiós que aquest «pit, misteriosa llar», que és el Pare —al final del Salm III d'Unamuno—, reaparegui amb el mateix sentit en una altra poesia seva, dedicada a la nostra catedral de Barcelona, a la qual fa dir: «Vine, mortal afligit, entra al meu pit, i entra al meu pit i baixaré fins al teu; i modelaran el teu cor les meves mans / —mans d'ombra en llum, mans de mare— / convertint-lo en un temple recollit.» S'hi pot llegir fàcilment el paral·lelisme entre el pit que és Déu i el pit que és l'Església.

Aquesta «Llum dels pobles» que és Crist en la seva Església, la voldria contemplar i oferir avui, vista amb amor i des de dins, perquè ni les vidrieres d'una església no es poden veure bé, sinó de dins. Hi ha visions de l'Església que no arriben a entrar en la realitat eclesial; la veuen des de fora, tot i que hi pertanyen.

La miro des de dins, perquè dir «crec en l'Església» és dir «crec que Déu se'ns dona en l'Església». La miro des de dins, perquè s'ha parlat molt de l'«Església estructura», una frase que, segons com s'expressi, és tan freda, distant i irreal que si es parlés sense parar de la meua mare com d'una «estructura biològica». Seria llevar-ne l'ànima i fer-ne una cosa irrecognoscible per als meus sentiments de fill. Em dol, a mi i a molts membres de l'Església, un criticisme persistent que sembla tornar-se una qüestió de fons en tot el que fa referència a l'Església.

Més que d'estructures, parlem i hem de parlar de Déu, i de Crist, i de l'experiència de Déu. Perquè és d'aquí que ha de continuar venint el canvi, i no de fora, de les estructures, encara que d'aquestes s'hagi fet el canvi i s'hagi de continuar fent. Però no hem oblidar que tot cos viu es transforma a partir de la seva vitalitat interior. L'Església creix de dins cap a fora, i no al revés.

No oblidem mai el genitiu de «poble de Déu». Evitem l'eclesiocentrisme centrant-nos personalment i comunitàriament en Déu. Perquè la interioritat té a l'Església una gran fonamentalitat, ja que, per mitjà d'ella, per la força de l'Esperit, que és l'ànima de l'Església, ens incorporem a la realitat divina en que ella consisteix. Ens ajustem més a les exigències de Crist, si ens obrim més a la pregària.

Són de la mateixa poesia d'Unamuno aquests versos que expressen, si bé amb amor per l'Església, la complexitat de la vida que li aporten els homes: «Sóc un cos de pietat, i a la meua falda (catedralícia) / dormen besades d'amor, embats d'ira, / dolços remordiments, tristos vots, / febles promeses i dolors sants. / Veniu cap a mi, que tothom hi cap, / i dins els meus braços tots sou germans, / i tenda del cel sóc aquí a la terra.»

■ † Ricard M. Carles
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

El català a l'ONU

Ens hem sentit cofois quan Andorra s'ha constituït com el 184è Estat membre de les Nacions Unides. Més encara quan el seu cap de govern ho ha fet en català tot fent gala de les arrels catalanes del seu país.

Certament que fa il·lusió que la nostra llengua sigui plenament representada al gran fòrum internacional. Però em faria molta més il·lusió que aquest reconeixement del nostre idioma els fes aquest alt organisme que és l'Acadèmia de la Llengua Espanyola, els membres de la qual encara parlen del «vernáculo» quan han de posar exemples com aquests: «Lérida (en vernáculo, Lleida)»...

Bé que la nostra parla sigui coneguda arreu del món. Però no es gaire agradable que els d'aquí no la reconeguin, i que continuïn entossudits que l'idioma d'Espanya és un: el castellà. I que els altres només són «vernáculos». Si se solucionés aquest problema no hi ha dubte que el país aniria més bé.

■ Oriol Camps

CARITAS DIOCESANA
DE BARCELONA

Nens sense vacances

Les famílies que no poden pagar les activitats dels seus fills en casals d'estiu o colònies haurien de poder tenir-hi accés de manera automàtica. Altrament no tots els nens poden gaudir d'unes activitats que els són necessàries.

241.— Mare sola, tres fills. El marit és a la presó. Ella subsisteix de la mendicitat. Per a aliments i casal d'estiu dels nens, 50.000 ptes.

242.— Viuda, malalta i dos filles. Cobra una petita pensió. Demana 30.000 ptes. perquè les nenes puguin fer algunes activitats aquest estiu.

243.— Matrimoni estranger. Tenen tres fills petits. El pare té un contracte temporal des de fa dos mesos. Tenen deutes de lloguer a causa de l'atur perllongat. Són 55.000 ptes.

244.— Senyor sol i separat. Està pendent de cobrar el subsidi d'atur. Per a allotjament li calen 22.000 ptes.

245.— Ancià viu sol i té escassa mobilitat. Necessita que se li porti el menjar a domicili. El cost durant sis mesos és de 54.000 ptes.

246.— Matrimoni, cinc fills. Un

d'ells és disminuït psíquic. El pare està a l'atur. La mare fa neteges. Per a ajuda aliments, 50.000 ptes.

247.— Senyor sol i malalt. Sense recursos. Té en tràmit una pensió no contributiva. Mentrestant, per aliments necessita 35.000 ptes.

248.— Matrimoni espanyol va treballar diversos anys en un país africà. Per una greu malaltia han hagut de tornar. No tenen recursos. Per a aliments 49.110 ptes.

249.— Esposeseparada, dos fills petits. Cobra una ajuda social de 46.000 ptes. Té deutes de lloguer que no pot pagar. Són 78.780 ptes.

250.— Dues germanes grans. La que es trobava millor ha tingut un accident. Necessiten ajuda a domicili unes hores per setmana durant quatre mesos. Són 120.000 ptes.

251.— Matrimoni amb tres fills petits. El pare ha treballat sempre

com a autònom. Fa un any que no té feina. Sobreviuen del que guanya la mare fent neteges. Per evitar el desnonament urgeixen 168.000 ptes.

252.— Mare sola amb un fill de dotze anys. Està esperant una feina eventual. Per a ajuda aliments, 45.000 ptes.

253.— Esposa separada amb dos fills petits. Rep una ajuda social i fa un curs de formació. Ha de fer una reparació en la instal·lació de l'aigua. Necessita 22.317 ptes.

254.— Matrimoni amb tres fills petits. El pare ha esgotat les prestacions d'atur. La mare no té cap ingrés. Per a ajuda aliments, 20.000 ptes.

255.— Pare de família ha trobat feina després d'uns anys d'atur. A més dels seus fills ha aconseguit un nebot orfe de pares. Té deutes de lloguer. Per evitar el desnonament, 206.016 ptes.

256.— Esposa separada. Té a càrrec seu dos fills i acull una filla separada amb quatre fills. Té rebuts de llum pendants. Són 19.944 ptes.

En aquest mes d'agost s'ha obert oficialment en tot el món catòlic el «VIII Centenari del Naixement de santa Clara» (1193-1993). Després de vuit segles, les filles de la santa —les clarisses—, formen l'institut femení de vida contemplativa més nombrós de l'Església.

En el «VIII Centenari del Naixement de santa Clara» (1193-1993)

«Lloat sigueu Senyor, perquè m'heu creat!»

Per una d'imatge i so papa Pius X Televisió, pantalla tele Dolça i en d'origen i po fou compan cesc, i la mill el seguiment planta de Fr

Clavada en el record del poble

La germana Clara no fou una «monja humil», la vida d'oració i penitència de la qual no interessa, tret dels ambients claustrals. Ella continua clavada en el record del poble senzill.

En la seva festa, 12 d'agost, té lloc l'ofrena tradicional d'una dotzena d'ous —amb la seva «clara»— a algun monestir veí de clarisses. La santa era invocada contra les escames dels pirates, perquè aconseguís la protecció del cel contra els escamots musulmans de Frederic II que assetjaven la ciutat d'Assís. Santa Clara, amb la «claredat» salvadora del seu resplendor, és patrona acreditada dels guardes de fars, dels pescadors i dels navegants. Patrona així mateix de la devoció a l'Eucaristia, representada ja així des del segle XIII pels pintors, escultors i fins i tot pels confeccionistes de tapisos —com els dibuixos de Rubens— portant a les seves mans la Custòdia, avantmuralla molt eficaç contra les tropes d'assaltament.

En els seus orígens, el record de la santa era molt difós en tota la geografia d'Espanya, des del Mediterrani amb la llegenda de les seves primeres deixebles a Barcelona en un petit vaixell abandonat a la rauxa de les ones, fins al poble de Moguer (Huelva), on al seu monestir de clarisses s'hi encomanà Cristòfol Colom abans d'anar-se'n per l'empresa arriscada del descobriment del Nou Món. A Galícia, Cantàbria, Catalunya, València i Aragó, les Castelles i l'extensa Andalusia, una munió de monestirs porten el nom de «Santa Clara». El seu nom saltà a recer de les caravel·les ultramarines fins a l'altra banda de l'Atlàntic, i es va estendre amb prodigalitat per tota la geografia de les Amèriques arribant a les illes del Pacífic.

Fundadora qualificada d'un orde contemplatiu —el de les «Dames Pobres» o clarisses— santa Clara va escriure una nova Regla monàstica, única en el seu gènere en l'Edat Mitjana, donat que ni santa Escolàstica ni santa Gertrudis varen escriure normes de vida pels seus monestirs respectius. Fou àdhuc inspiradora de santa Teresa de Jesús, a la qual se li aparegué «con mucha hermosura» un 12 d'agost. Li va prometre la seva protecció per dur a terme la reforma del Carmel, de manera que la genial santa castellana «la tomó gran devoción», igualment que a les clarisses.

Ecologia de la creació

Santa Clara visqué i morí en el petit monestir de Sant Damià, a uns dos quilòmetres d'Assís. El cenobi —intacte avui— és d'una bellesa rústica singular. Els xiprers que s'aixequen darrera les seves parets es distingeixen pel seu nombre, igualment com des de lluny s'albiren i dibuixen les oliveres grises. El monestir és un racó de pau, «al qual acudeixen constantment pelegrins de l'esperit, que vénen a beure glops d'aire pur que allà es respira per tornar-se'n després al món del treball, del sofrir i de l'estimar», escriu Agustí Gemelli, fundador de la Universitat Catòlica de Milà.

El petit jardí del convent regalima el goig puríssim de l'ànima que des d'allà contempla l'extensa planura de l'Umbria. Aquí tingué lloc un esdeveniment molt significatiu. En aquest petit jardí brollà, per inspiració de Francesc, el «Càntic del germà Sol», una de les primeres joies literàries de la llengua italiana tot just naixent aleshores. Francesc, invident i malalt, l'escriu o el dicta, no en la capella o dins el monestir de les «Dames Pobres», sinó sota les voltes de la catedral de la creació. Si Francesc dicta el seu poema a Clara, aquesta el transcriu sobre el pergamí. Si Francesc és l'autor i el rapsoda, Clara en serà el portaveu. Si el sant dedica una estrofa a la germana aigua, «molt útil i humil i preciosa i casta», Clara puja aigua del pou del monestir perquè en begui el sant. Si Francesc parafraseja la mare Terra, «la qual ens sosté i governa i produeix fruits diversos amb flors acolorides i herba», Clara cultiva l'hort i rega el verger de Sant Damià.

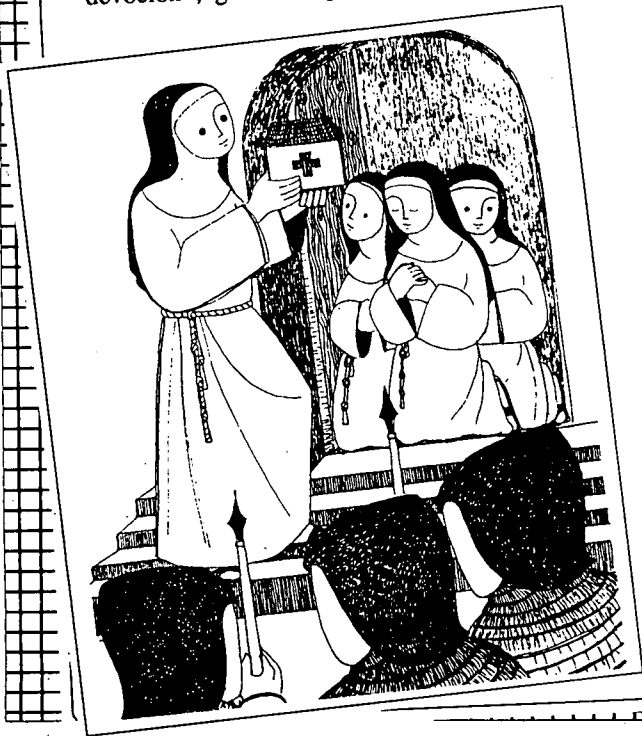
Sense adonar-se'n, Francesc i Clara, constitueixen els precursors d'un ecologisme cristià que respecta, que admira i que canta totes les coses creades. En efecte, Francesc corre pels boscos tot cridant: «Déu meu i totes les coses, Déu meu i totes les coses...!» I Clara respon contemplativa rera la clausura del seu monestir: «Lloat sigueu, Senyor, perquè m'heu creat, lloat sigueu, Senyor, perquè m'heu creat...!» És ben cert, sense creació, no hi hauria redempció ni salvació.

Escriuen poc, però donen molt per escriure

Els notes dos protagonistes varen escriure poca cosa, però han donat molt per escriure a la posteritat. La santa posseïa una cultura no freqüent en el seu temps. Coneixia i parlava perfectament el llatí. Escoltava pensativa els poemes més famosos i els cants i instruments musicals dels trobadors que acudien als palaus d'Assís.

Després de la seva conversió i constituïda ja mare i fundadora de les «Dames Pobres» de Sant Damià, fou autora no sols d'una Regla monàstica, sinó d'altres escrits que han arribat fins a nosaltres. La cultura profana, religiosa i fins i tot teològica de què gaudia, s'explica no només per les lectures amb què es va formar en la casa paterna, sinó més encara per l'atenció amb què llegia la Bíblia i escoltava la Paraula de Déu; pel zel amb què seguia les explicacions dels mestres espirituals; per la sol·licitud contemplativa amb què assaboria els misteris de Crist, pobre, i per la rica experiència de la seva vida de pregària.

A una amiga seva, Agnès de Praga —filla del rei de Bohèmia— que determinà abandonar el món i abraçar la vida consagrada, li escriu: «Crist guardarà la teva virginitat: el seu poder és més fort, més gran la seva generositat, el seu aspecte més formós, el seu amor més delicat i més elegants les seves gentileses». I en una segona carta li diu: «Germana meva, alegra't sempre en el Senyor; estima enterament el qui s'ha lliurat pel teu amor; la seva bellesa admiren el Sol i la Lluna, i els seu guardons no tenen límit pel seu gènere, per la seva preciositat i per la seva grandesa...»

ulosa «retransmissió
a obtenir santa Clara, el
declara «Patrona de la
er allò que no sempre la
s del tot clara.
culta i humil, noble
elecció, Clara d'Assís
parable de sant Fran-
pret dels seus ideals en
st, pobre. «Sóc la petita
li agradava dir-se.

Clara

1193

1993

Assís, «nou Orient»

«Privilegi de l'altíssima pobresa»

Paradoxa estranya: el papa Innocenci III, el poder i la riquesa del qual no té parí en tota la història del Papat, havia atorgat una prerrogativa, amb el nom de *Privilegi de la Pobresa*, a santa Clara i a les seves filles o «Dames Pobres». Amb ell es renunciava a possibles llegats i obligava a viure en la més austera privació. Gregori IX, successor d'Innocenci III, que estimava de tot cor sant Francesc i santa Clara, vol mitigar el privilegi. Visita Sant Damià i és testimoni ocular d'aquella extremosa situació de pobresa. Tot d'una el Papa pregunta a la mare Clara:

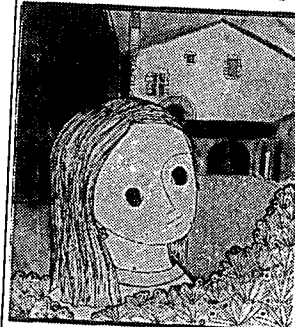
- ¿De què viuen les germanes?
- De l'almoina, Sant Pare.
- Però els temps són difícils i tinc por que morireu de gana.
- La divina Providència vetlla per nosaltres.
- Tots els ordes religiosos disposen de propietats i usufruits.
- Francesc es va esposar amb Madona Pobresa i nosaltres hem de seguir el seu exemple.
- Em sembla massa rígida la vostra vida.
- També la creu ha estat rígida per a Nostre Senyor Jesucrist.

El Papa resta desconcertat per la fermesa de les paraules de Clara, però insisteix amb autoritat i amor:
—Filla meva. Si tens pel vot de pobresa ja fet, jo, l'icari de Crist, te'n puc absoldre.
—Sant Pare, absolveu-me dels meus pecats, però no el privilegi de l'altíssima pobresa, del qual no vull ser absoltada.

El Papa resta pensatiu aquesta vegada... És el primer cop que una dona li usurpa el dret de ser el màxim interpret de l'Evangeli.

Amb motiu del «Centenari clarià», el franciscà i periodista, Francesc Gamissans, ha escrit una breu biografia de la santa d'Assís, adreçada als joves, alguns dels quals, diu l'autor, «ho tenen tot molt clar, mentre d'altres no veuen res gens clar...» El pròleg és del Dr. Antoni Deig, bisbe de Solsona, i el llibre va il·lustrat amb dibuixos de la coneguda religiosa beneta, Montserrat Viñas. *Clara de nom i de fets* pertany a la col·lecció *Els Daus* d'Editorial Claret.

CLARA DE NOM I DE FETS

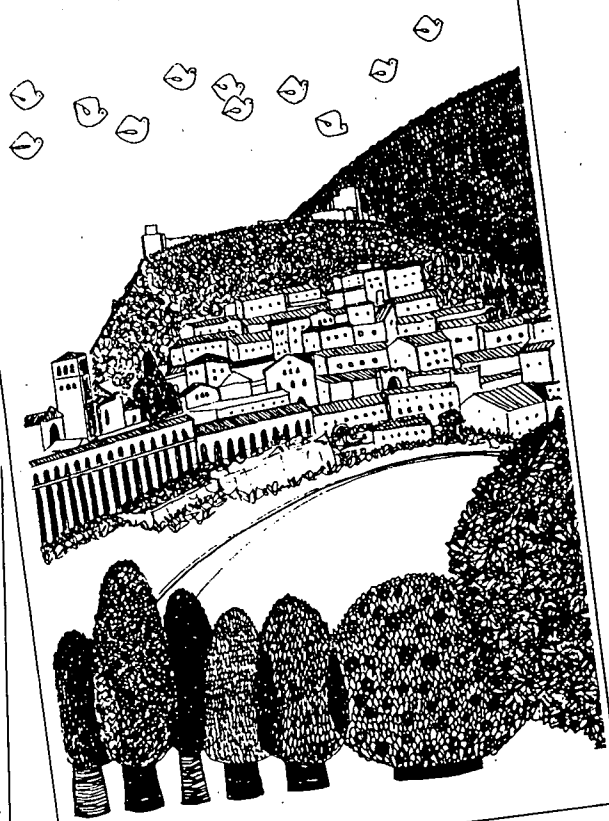

Francesc Gamissans

La ciutat d'Assís ha perpetuat la personalitat de Francesc i de Clara. Tots dos nasqueren, visqueren i moriren a Assís, i aquí reposen les seves restes mortals.

«Assís és el nou Orient», va escriure el poeta Dante Alighieri. No solament pel germà Sol, Francesc, sinó també per Clara, la germana Lluna. «L'esperit d'Assís» —frase encunyada pel papa Joan Pau II— està obert a tots els homes: creients i agnòstics, savis i humils, rics i pobres. A la ciutat d'Assís s'hi han aplegat darrerament els representants màxims de totes les confessions religioses del món per pregar per la pau. Un gest ecumènic insòlit en la història.

La ciutat continua essent el «nou Orient» pels homes «desorientats». L'ermita de la Porciúncula, restaurada per sant Francesc, i el monestir de Sant Damià, on visqué i morí santa Clara, són llocs de pau per l'esperit. «Tots voldríem —escriu Maraón— que la vida moderna deixés lloc per a la continuïtat d'allò que aquests monestirs representen, i que en ells perduessin aquests racons majestàtics en els quals el sentit de transcendència posa el seu accent greu al córrer fugisser dels afanys humans».

L'autor d'aquest reportatge, Francesc Gamissans, és autor de la primera biografia en català sobre santa Clara d'Assís, i traductor de tot el cos literari primitiu del franciscanisme —les «Fons franciscanes»— que aniran en cinc volums. Els dibuixos són de la religiosa beneta, Montserrat Viñas, molt coneguda com a ceramista, les exposicions de la qual han merescut una gran acceptació.

La llegenda del pou

En la vida dels sants es dona molta importància a les dades biogràfiques que posen de manifest la seva personalitat i el seu missatge. Avui tenim estudis històrics de gran vàlua sobre l'espiritualitat franciscana. Amb tot, en aquests treballs monogràfics hi ha el risc de quedar-se amb la freda especulació. Cal arribar a l'ànima dels sants: admirar les seves virtuts evangèliques i seguir el seu testimoniatge.

Per assolir-ho no n'hi ha prou tenint a mà la investigació històrica. Disposem d'un auxiliar: la llegenda. La llegenda és la quinta essència de la història, perquè ens en dona el seu esperit. És ben cert que sense la història no existirien llegendes, però mancats de la llegenda, la història sola no seria capaç d'oferir el ric cabal d'una espiritualitat qualsevol. Dit d'una altra manera: la llegenda constitueix el component emblemàtic del missatge d'un sant o d'una santa.

Voldria acabar aquest reportatge amb una bonica llegenda franciscana, que posa de manifest l'amistat peculiar entre Francesc i Clara. L'amor entre tots dos joves no fou una entel·lequia mental, com pensen alguns, ni tampoc una simple atracció física i sentimental frustrada per imperatius religiosos, com interpreten els cineastes en les seves pel·lícules. Entre Clara i Francesc nasqué, i hi sojornà, tota la vida, una relació d'extraordinària tendresa, però unida, per damunt de tota sospita, a una transparència d'intencions i de convergència en l'amor a Crist, pobre.

Veus aquí la llegenda i la seva lliçó.

En un capvespre de pleniluni suau de la regió de Siena, Francesc amb el seu company fra Lleó arribaren assedegats al brocal d'un pou obert al camp. El sant s'arrauleix i queda quiet una bona estona recolzat al brocal i mirant al fons. Després, sense pouar ni una galleda d'aigua, continuen fent camí cantant les meravelles del Senyor. Però, com si endevinés l'estranyesa de fra Lleó, que el seguia darrera seu, Francesc s'atura i diu: «Fra Lleó, ¿què et penses que he vist reflectit en l'aigua del pou?» «Segurament la lluna, que és tan clara aquesta nit», li respon. «Doncs no, fra Lleó. He vist el rostre lluminós i gentil de la nostra germana Clara. I n'estic content perquè el Senyor m'ha revelat que, semblant a la fondària del pou i a la transparència de l'aigua, és profunda i lluminosa la simplicitat de sor Clara».

Caminen un tros més i Francesc afegeix: *Fra Lleó, després de Déu, la claror de sor Clara...!*

El fèretre amb les restes del rei Balduí és portat sobre les espatlles d'oficials de l'exèrcit belga camí de la catedral de Brussel·les

Pacientment els belgues vinguts de tot el país a la capital esperen el pas de la comitiva fúnebre per retre l'últim homenatge al seu rei

Testes coronades i caps d'Estat d'arreu del món foren presents a Brussel·les. Destacaren els emperadors del Japó i els reis d'Espanya

3, dimarts

París: la crisi del Sistema Monetari Europeu

La crisi del Sistema Monetari Europeu (ISM) ha plantejat problemes sobre el futur europeu, i ha erosionat l'eix central de la CE format per França i Alemanya. La decisió de flexibilitzar el mecanisme de canvis del SME ha ocasionat una sèrie de contradiccions entre els Dotze i ha plantejat dubtes sobre el procés de construcció d'una Europa unida... El premier anglès, John Major, va mostrar-se favorable a la decisió dels Dotze, de flexibilitzar el mecanisme de canvis, "abans que suspendre simplement el SME"...

Nova York: la crisi dels Balcans

El pla del president Bill Clinton per a Sarajevo, de trencar el setge amb raids aeris, topa amb les reticències de la CE i de l'OTAN que no veuen clar que aquests raids puguin impedir la conquesta de la capital bosniana. Alguns membres de la CE insisteixen en la necessitat que tot el problema no surti del marc de les Nacions Unides. Peraltra banda, el president bosnià Izetbegovic va exigir ahir que els serbis es retirin de les seves posicions militars abans no es reprenguin les converses de pau a Ginebra...

Brussel·les: Albert de Lieja, successor de Balduí I

Ha causat una certa sorpresa entre els belgues el fet que hagi estat elegit successor del difunt Balduí, el seu germà el príncep de Lieja, Albert que, a partir del vinent dia 8 regnarà amb el nom d'Albert II. Els belgues esperaven que l'elegit fos el príncep Felip que havia estat preparat per a ser el successor. Però el govern ha tingut més en compte l'edat i les dots diplomàtiques d'Albert de Lieja...

4, dimecres

Brussel·les: la crisi dels Balcans

L'Aliança Atlàntica ha amenaçat obertament les forces sèrbies de Bòsnia, per primera vegada des de l'esclat de la guerra a Bòsnia, amb accions militars. L'organització està a punt per protegir sigui com sigui les «zones de seguretat». Per altra banda, es diu que el president Clinton volia tenir les mans lliures per conduir aquesta intervenció militar «no de manera unilateral, sinó en el marc de l'OTAN, sense haver d'estar preguntant a cada pas al secretari general de l'ONU». Però els altres membres de l'Aliança deixaren ben clar que tota operació que es faci ha de ser en el marc de l'ONU. I a Bòsnia els serbis continuen avançant...

Washington: la lluita per a l'aprovació del pressupost

El president Clinton s'afanya buscant els vots necessaris per tal que el seu pressupost sigui aprovat pel Senat i la Cambra de representants. Els pressupostos foren aprovats per una comissió mixta del Congrés i són força distants dels presentats primerament per la Casa Blanca. Per altra banda, l'ex-president Ronald Reagan en un article publicat al *The New York Times*, titulat «Simplement dir no al pla Clinton» criticava obertament el paquet econòmic presentat per l'actual ocupant de la Casa Blanca...

Jerusalem: les negociacions entre israelians i palestins

Sembla que l'Organització per a l'Alliberament de Palestina estaria disposada a discutir amb el govern israelià l'inici del procés d'autonomia a una petita porció dels territoris ocupats, concretament a Gaza i a Jericó (Cisjordània), segons va anunciar la portaveu palestina Hanan Asrawi. Se suposa que el secretari d'Estat nord-americà Warren Christopher, aquests dies de gira pel Pròxim Orient, podria demanar al president de Síria que desarmés la guerrilla d'Hezbollah...

5, dijous

Ginebra: el setge de Sarajevo fa inútil el diàleg

Les negociacions per a la pau a Bòsnia i Hercegovina estan bloquejades, pel fet que els serbis fan cas omís de tots els acords presos i continuen la seva ofensiva sobre la capital, desafiant les amenaces de l'Aliança Atlàntica de dur a terme raids aeris per desallotjar-los de les seves posicions. El president bosnià Izetbegovic ha donat 24 hores perquè el general serbi Ratko Mladic es retirï d'Igman, oposició que ahir conqueriren els serbis i que domina el sud-est de Sarajevo.

Damasc (Síria): la gira de Warren Christopher pel Pròxim Orient

El secretari d'Estat nord-americà ha assegurat a Damasc que s'han fet progressos importants en el camí de la pau al Pròxim Orient. També va afirmar que el procés de pau s'havia salvat. L'entrevista amb el president siríà Hafiz al-Assad no ha estat negativa, i la visita al Líban, on Christopher va entrevistar-se amb el president Elies Harawi i el primer ministre Rafic Hariri i el president del Parlament, Nabib Berri, han donat pas a un cert aire d'optimisme de cara al futur immediat.

Roma: aprovada definitivament la nova llei electoral

Amb l'aprovació de la nova llei electoral, segons el cap del govern Carlo Azeglio Ciampi, aquesta reforma «és un signe manifest de la vitalitat i la solidesa de les institucions republicanes». També segons Ciampi, «Itàlia ha demostrat la capacitat de renovar-se en profunditat per la simple aplicació de les regles constitucionals en vigor i parlamentàries, sense processos extraordinaris ni violació de les institucions...». Per altra banda, la Cambra de Diputats va decidir aixecar la immunitat de l'ex-primer ministre, Bettino Craxi, perquè pugui ser investigat.

6, divendres

Ginebra: Cristopher interromp la seva missió al Pròxim Orient

El secretari d'Estat ha interromput la seva gira pels països del Pròxim Orient per traslladar-se a Itàlia des d'on personalment coordinarà els plans aliats per a un eventual atac aeri sobre Sarajevo. A la base italiana d'Aviano s'entrevistarà amb els caps militars de la NATO. El serbis, pel seu cantó, han repetit el seu propòsit d'evacuar el turó Igman, i deixar dues rutes cap a la capital bosniana. Mentrestant, la guerra continua...

Johannesburg: per aturar l'onada de violència

El govern sud-africà ha ordenat el desplegament de l'exèrcit als barris negres de l'est de Johannesburg per tal d'aturar l'onada de violència que només en sis dies ha causat 145 morts a més d'un considerable nombre de ferits. El cas més trist és que actualment aquesta onada de violència és intertribal. I el mateix Nelson Mandela té en el seu CNA força enemics, portats per la impaciència de resoldre el complex problema sud-africà.

Jerusalem: un cert aire d'optimisme

La mediació del secretari d'Estat nord-americà, Warren Christopher, sembla que ha aportat un cert aire d'optimisme. Segons el vice-ministre d'Exteriors hebreu, Israel i Síria tenen gairebé garantit un acord... Per altra banda el primer ministre d'Israel, Rabin, ha aprovat una reunió entre un membre del seu govern i un dirigent de l'OAP, que seria la primera des del començament del conflicte... De totes maneres, les notícies són confuses, i cal esperar que dintre de poc hi haurà concrecions sobre tot el problema de l'Orient...

BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA

➤ Finalment, després de 15 mesos de trifulgues parlamentàries i de partits polítics, i la desestimació de l'Alt Tribunal de Londres del recurs presentat per Lord Renshaw, ha estat ratificat definitivament el Tractat de Maastricht...

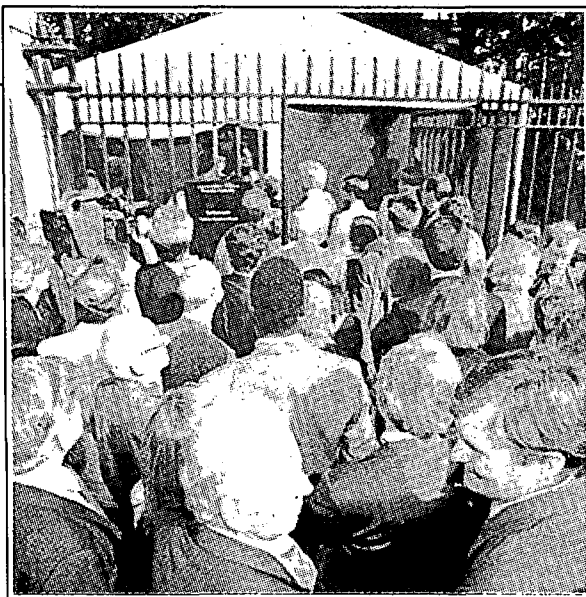
➤ Les cambres italianes afronten la votació final de la nova llei electoral que obrirà el camí de les eleccions general avançades, i el canvi polític i institucional que espera Itàlia...

➤ Fidel Castro va anunciar ahir una important remodelació ministerial que afecta els llocs clau de l'economia del país. Aquest canvi s'interpreta com la voluntat d'introduir una sèrie de reformes per redreçar la mal-mesa economia cubana.

➤ Tota la nació belga, sense distinció de llengües i cultures, s'ha sentit unida davant la mort del que durant quaranta anys ha estat el rei dels belgues. La demostració més clara és els centenars de milers de ciutadans que han acudit a retre-li el darrer homenatge.

El príncep de Lieja i la seva esposa la princesa Paola. Des del dilluns, dia 9 d'agost, sisè rei dels belgues, Albert II

El palau de Buckingham ha obert les seves portes a la curiositat dels anglesos. La visita costa unes 1.500 pessetes per persona, i la recaptació serà per restaurar el castell de Windsor

Aquesta és la primera imatge del planeta Mart, transmesa per la sonda espacial «Mars Observer»

7, dissabte

Ginebra: la inacabable crisi dels Balcans

El mediador de la CE, lord Owen, ha dit que amb l'amenaça d'atacar els serbis l'OTAN ha dinamitat les converses de pau. També va advertir a l'Aliança Atlàntica que no «actui sola», afegint que els plans de trencar el setge de Sarajevo amb atacs aeris havia incentivat els musulmans a abandonar la taula de negociacions de Ginebra. Per altra banda han fracassat les negociacions per entregar als cascos blaus de l'ONU els turons d'Igman i Bjelanisca, que dominen la capital, i que foren recentment conquerits pels serbis...

Washington: aprovats els pressupostos presentats per Clinton

La Cambra de Representants va aprovar per un vot de majoria els pressupostos presentats per l'Administració Clinton, després que aquest es va veure forçat a fer concessions a l'oposició... del mateix Partit Demòcrata. Això és causa de preocupació pel president, que ara haurà de fer front al Senat on els pressupostos hauran de ser discutits abans no siguin definitivament aprovats...

Tòquio: solució de la crisi de govern

Morihiro Hosokawa ha estat elegit nou primer ministre del Japó, després que set partits de l'oposició es posessin d'acord per actuar conjuntament. De moment pot donar-se per liquidada l'era del PDL (Partit Liberal Demòcrata) que ha governat durant prop de quaranta anys el país. El nou primer ministre va declarar: «Orientaré els treballs del meu govern en profit de la població i no del Nagatacho —nom del barri de Tòquio on es concentren les seus dels partits polítics—; és veritablement la fi d'una època i l'inici d'una altra...»

8, diumenge

Brussel·les: multitudinari i sentit comiat del rei Balduí I

En presència de nombrosíssims caps d'Estat—monarques i presidents—, i d'una multitud entristida i plena de respecte pel fins ara el seu rei, se celebraren els honors fúnebres pel difunt Balduí I. La reina Fabiola va voler donar a la solemnitat litúrgica un sentit d'esperança cristiana, demostrant una vegada més la profunda catolicitat d'aquesta exemplar parella reial. Un dels moments més emotius dels actes, fou quan es presentaren testimonis de la gran atenció que el rei Balduí havia posat en les víctimes de la prostitució, la sida i els immigrants. Demà prestarà jurament i serà proclamat rei dels belgues.

Washington: els pressupostos, aprovats pel Senat

Encara que amb el vot de qualitat del president del Senat i vice-president Al Gore, els pressupostos presentats per l'Administració Clinton han estat aprovats... De moment ha estat oberta la porta de les reformes econòmiques postulades pel president... Ara caldrà tenir una mica de paciència per veure quins resultats donen...

Ginebra: acord per facilitar l'assistència humanitària a Bòsnia

Segons l'agència de notícies sèrbia SRNA, les tres parts enfrontades, —serbis, musulmans i croats—, han arribat a un acord per establir dos corredors per on pugui circular l'ajut humanitari per a Sarajevo, i demà es continuaran les converses per establir un tercer corredor. Els rumors, per altra banda no cessen en possibles solucions sobre la capital de Bòsnia, la qual, segons es rumoreja, podria romandre sota una tutela del Consell de Seguretat de l'ONU, com a «solució transitòria»...

9, dilluns

Mogadiscio: soldats nord-americans moren a Somàlia

Quatre soldats nord-americans han mort a Mogadiscio en una emboscada. Fonts militars han confirmat que els sis vehicles que formaven el comboi atrapat en l'emboscada van topar amb una mina que explotà al seu pas. El president nord-americà, Bill Clinton, ha condemnat la mort dels soldats i ha advertit que «farem tot el possible per trobar els responsables i prendrem les mesures adequades». També ha indicat que la missió nord-americana a Somàlia continuarà.

Jerusalem: els líders palestins desafien obertament Arafat

Les creixents divisions internes dels palestins en relació al diàleg de pau sobre el Pròxim Orient han desembocat en la dimissió de tres alts responsables de la delegació palestina: Feissal Hussein, Saeb Erakat i Hanan Ashrawi. Els tres líders han presentat la seva renúncia a l'asser Arafat, cap de l'Organització per a l'Alliberament de Palestina (OAP), central que acusen de fer massa concessions a Israel en el diàleg per la pau.

Brussel·les: l'OTAN prepara una intervenció aèria a Bòsnia

Els ambaixadors permanents de l'OTAN analitzaran avui els plans per a un eventual atac aeri contra les forces sèrbies que assetgen la capital bosniana, Sarajevo. Els Estats Units pressionen els seus aliats europeus per dur a terme els atacs aeris. Però alguns membres de l'Aliança prefereixen continuar donant una oportunitat als processos pacíficadors de la Conferència de Ginebra. Avui es reprendran a la localitat suïssa les negociacions de pau.

Un rei, símbol d'unitat nacional

La mort del rei Balduí I de Bèlgica ha commogut tot el país. La figura del sobirà ha estat clau per mantenir l'enrevessada unitat de Bèlgica durant els seus quaranta-dos anys de regnat. Fou un dels escassos elements de cohesió entre flamencs i valons, les dues comunitats, en etern conflicte nacionalista, que conformen la nació belga.

L'equilibri d'ambdues comunitats s'ha consolidat en els darrers anys mercès al paper moderador, conciliador i aglutinador exercit per la monarquia, amb Balduí I al capdavant. Poc abans de morir a Motril, el dia de la festa nacional, el rei havia fet una crida al civisme federal dels belgues. D'ençà que Bèlgica és un Estat federal —s'aprovà el proppassat 14 de juliol— els nacionalismes viuen un despertar efervescent. Arran d'aquesta data, el Govern central va atorgar més competències als executius regionals de Flandes, Valònia i Brussel·les.

Amb la mort del monarca, la por al separatisme és una realitat per als ciutadans. Flandes és la regió de parla flamenca, rica i pròspera, situada al nord. Valònia és l'altra cara de la moneda. De parla francòfona, pobre i endeutada, es troba al sud. Aquestes diferències augmenten el risc de divisió del país.

Balduí va ser un sobirà de fermes conviccions religioses. L'abril de 1990 provocà un incident institucional en renunciar durant 44 hores per evitar firmar una llei a favor de l'avortament. Les seves conviccions morals i cristianes s'imposaren a les seves conviccions democràtiques.

Els gairebé deu milions de belgues veieren aquesta setmana el germà del difunt monarca prestar jurament davant el Parlament com a nou «rei dels belgues» —amb el nom d'Albert II—, enmig d'un ambient ple d'incerteses. Hom espera que el nou sobirà segueixi els passos de Balduí, el rei de la concòrdia i la conciliació.

■ Miquel Àngel Codina

NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA

➤ El secretari d'Estat nord-americà, Warren Christopher, va posar fi a la seva gira pels països del Pròxim Orient manifestant que se sentia «encoratjat» pels progressos fets a favor de la pau a la zona... Així sigui!

➤ El nou president de Bolívia, Gonzalo Sánchez de Losada, ha nomenat vice-president Víctor Hugo Cárdenas de l'ètnia aymara, la més nombrosa del país. Cárdenas va dir: «Després de 500 anys de silenci colonial i d'exclusió republicana, nosaltres prenem la paraula».

➤ El cardenal Danneels ha expressat, a la homilia que ha pronunciat durant els solemnes funerals del difunt monarca, el desig dels belgues que el rei Balduí I sigui beatificat. Podria convertir-se en el primer rei sant del segle XX.

Els astres i l'astrofísica

*El cel parla de la glòria de Déu,
l'estelada anuncia el que han fet
les seves mans.*

(Salm 18)

■ **Francesc Nicolau**

Hem d'explicar com es va passar de «nebuloses extragalàctiques» a «galàxies». Pel 1920 bé que se sabia que al cel hi ha nebulositats de dues menes: les que són autèntics núvols de gas i pols i les que són aglomeracions d'estrelles, però ningú no sospitava que les d'aquesta segona classe tinguessin cada una unes dimensions semblants al nostre univers galàctic i que fossin tan lluny de nosaltres. Al catàleg de

88. Edwin P. Hubble descobreix les galàxies

Messier també hi havia com a «nebuloses» molts cúmuls globulars que prou se sap ara, gràcies als treballs de H. Shapley, que formen com un halo de la Galàxia; doncs també aquelles altres agrupacions, de forma aplanada moltes d'elles, podien trobar-se relativament a prop del conjunt de totes les altres estrelles. Així pensaven els astrònoms fins que un americà va mostrar quina era la veritable naturalesa d'aquelles «nebuloses extragalàctiques», que gràcies als seus treballs van començar a anomenar-se «universos-illes» i acabaren dient-se «galàxies».

Edwin Powell Hubble (1889-1953)

Va néixer a Marshfield (Missouri). Era fill d'un advocat que en volgué fer un home de lleis. De jovenet un bon alumne a l'escola i també un bon atleta. Tenia afecció a les ciències i a la universitat de Chicago va estudiar Matemàtiques i Astronomia fins a obtenir-ne el diploma. I també, el que són

les coses, hi va guanyar fama de bon boxador. Per obeir el seu pare se n'anà a Oxford a estudiar Lleis. I allí continuà disputant matxs de boxa amb força èxit. Quan tornà als Estats Units obrí un despatx d'advocat a Louisville (Kentucky). Però no hi aguantà més d'un any. La seva passió era l'astronomia i va deixar allò de discutir l'aplicació de les lleis i es matriculà a la universitat d'aquesta especialitat. Acabà el doctorat el 1917. Tenia 28 anys. La seva tesi va ser: «Recerques fotogràfiques de les nebuloses de lluminositat feble». El director de l'observatori de Mount Wilson, George Hale, restà impressionat pel seu talent d'observador i li oferí un lloc de treball. El nostre home l'acceptà amb alegria, però abans

de prendre'n possessió es trobà embolicat amb la guerra europea; hagué de participar en les campanyes de França i Alemanya.

No és fins el 1919 que el nostre advocat i ex-boxador pot començar el seu treball d'astrònom al costat de Hale a Mount Wilson. Les condicions són bones: fa poc s'hi ha inaugurat el telescopi de 2,54 metres d'obertura, el més gran del món en aquest moment. I comença la seva tasca continuant la investigació sobre el tema de la seva tesi doctoral: les «nebuloses» de feble intensitat, o sigui les extragalàctiques, perquè les de la Galàxia ja estan prou vistes. El 1923-24 ja publica que les nebuloses espirals, com la M 31 de la constel·lació d'Andròmeda, són sistemes estel·lars immensos situats molt més enllà de la Galàxia. Fent servir el mètode que Shapley va utilitzar per als cúmuls globulars, fixant-se en les variables cefeides, arriba a la conclusió que la nebulosa d'Andròmeda és a 800.000 anys de llum de nosaltres, vuit vegades el diàmetre de la Galàxia (però ara sabem que es queda curt: és a més de dos milions). I després va

comprovant que les altres més febles que observa són encara molt més lluny. Ell encara les anomena «nebuloses extragalàctiques»; serà Shapley el qui el 1930 proposà, amb èxit, anomenar-les «galàxies» (en minúscula) per la semblança amb la Galàxia que ara ha demostrat Hubble que no és més que un element d'aquest conjunt d'aglomeracions d'estrelles.

Després d'haver observat, analitzat i sistematitzat amb paciència benedictina unes 600 galàxies Hubble va elaborar-ne una classificació, que pràcticament és la que encara es fa servir avui dia:

Classes de galaxies

Aquests grans conjunts estel·lars es divideixen en quatre classes principals: el·líptiques, espirals normals, espirals barrades i irregulars.

Les *el·líptiques* són aproximadament el 20% del total i tenen la forma d'una esfera lluminosa més o menys aplanada, o sigui de forma d'el·lipsoide de revolució. La seva «el·lípticitat» és indicada per una E seguida d'un nombre que va de 0 a 7, de manera que la de zero seria perfectament esfèrica i la de 7 seria la més aixafada de totes. S'escriu *E0*, *E1*, *E2*..., *E7*, com a símbol de cada classe. Totes les galàxies el·líptiques tenen les seves estrelles en general força velles (això no ho pogué saber Hubble encara).

Les *espirals normals* són el grup més nombros, un 50% del total. Tenen la forma d'un disc aplanat amb una inflorescència central quasi esfèrica, que s'anomena el «nucli», rodejat de braços espirals que l'envolten més o menys pròxims, una mica com el que fan els raigs de lluminària que surten d'una roda de focs artificials. Segons l'obertura i la llargada dels braços en relació a la grandària del nucli, Hubble distingí tres tipus d'aquesta classe, que designa amb la inicial *S*, *Sa*, *Sb* i *Sc* en l'ordre de més gran llargada dels braços. La nostra Galàxia en aquesta classificació és una *SB*.

Les Sa són les que tenen una proporció més alta d'estrelles velles; a les Sc hi abunden més les joves i Sb és, lògicament, un cas intermedi.

Les *espirals barrades*, un 26%, s'assemblen bastant a les *espirals «normals»* però presenten un nucli travessat diametralment per una «barra», o sigui una franja d'estels gairebé rectilínia, a l'extrem de la qual comencen la seva curvatura els braços *espirals*. La seva divisió és també en tres tipus com les normals, que es representen *SBa*, *SBbi* i *SBC*, amb les mateixes peculiaritats d'elles.

Finalment hi ha les *irregulars* que són molt poques, un 4% i encara. Són les que no tenen una forma ben definida, amb els seus contorns irregulars. En general són petites relativament a les altres i les estrelles que les formen són molt joves en general. Es designen simplement *Ir*, sense tipus diferents.

Però Hubble no s'accontentà a classificar les galàxies. El 1929 publicava uns resultats que havien d'inaugurar una nova època per a la cosmologia: les galàxies llunyanes presenten un corriment de les seves ratlles espectrals cap al vermell, cosa que vol dir que s'estan allunyant de nosaltres, segons sabem pel principi de Doppler-Fizeau. I ho fan de manera que les més dèbils, o sigui les més llunyanes van a més velocitat. ¿Què significa això? Que tot l'univers s'està expansionant, ja que s'allunyen unes de les altres amb moviment uniforme. Això vol dir que fa milions d'anys estaven més juntes, és clar. ¿I si fos que l'univers es va originar a partir d'una gran explosió de la matèria condensada en un punt? És la teoria del sacerdot belga *Georges Lemaitre*, que l'exposà el 1927. I, ja ho sabeu, aquesta teoria és la que ara es coneix amb el nom de «Big Bang», inventat el 1945 per *George Gamow*. Però de tot això no toca ara parlar-ne... Jo ho veurem més endavant.

■ **Francesc Nicolau**

Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

València 244, 2n.
08007 Barcelona

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 14 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, i mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom Adreça.....
Població D.P..... Província..... Tel.....

☐ Se subscriu a "**CATALUNYA CRISTIANA**" català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.100 ptes.
☐ " " " " semestral (26 números) de 4.550 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

☐ domiciliació bancària ☐ xec nominatiu que adjunto
(en aquest cas empleueu l'ordre de domiciliació)

Data.....

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agência.....
 Adreça.....

Senvors.

Els prego que, a partir d'ara fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "**CATALUNYA CRISTIANA**" amb càrrec al meu **compte corrent/llibreta**

Data.....

Signatura del titular del compte/llibreta

L'ordenació de bisbes, acte col·legial

■ Pere Tena

Amb relativa facilitat tothom qui ho vulgui pot participar en una ordenació de preveres; gràcies a Déu, són un fet freqüent. No és tan freqüent, en canvi, l'ordenació de bisbes. Quan es compara l'una amb l'altra, hi ha una diferència que hom pot observar d'entrada: a l'ordenació dels preveres és un de sol el bisbe que ordena (encara que altres bisbes hi assisteixin, només un imposa les mans); en l'ordenació dels bisbes, en canvi, hi ha més d'un bisbe, i tots els bisbes presents ordenen conjuntament els qui han estat elegits.

Potser una interpretació fàcil podria ser aquesta: una ordenació de bisbes és més «solemne»! Però no és aquesta la raó, sinó una altra molt més profunda. A través d'aquest fet, es manifesta la situació dels preveres i la dels bisbes en l'Església. És per això que l'Església ho ha fet d'aquesta manera, des de l'antiguitat.

El bisbe i els preveres en l'Església

En una Església local, el bisbe és el centre de la unitat. En ell es fa visible i operant el Senyor i Pastor de l'Església, Jesucrist. En la tasca de conduir i pasturar aquella Església, el bisbe no està sol: els preveres són els seus col·laboradors nats, capaços de fer-lo present a ell en cada comunitat de la diòcesi.

És el bisbe, per això, el qui en l'ordenació sagrada invoca l'Esperit sobre els qui ell ha elegit per col·laboradors, i els imposa les mans per significar el do de l'Esperit en ordre a la missió apostòlica. Els preveres presents imposen també les mans, però el seu

gest és un símbol de comunió en una mateixa fraternitat sacramental, o, com deia un text del segle III, en un mateix «esperit de gràcia i de consell del presbiteri».

Això no vol pas dir que els preveres només ho siguin en la seva Església local, però sí que significa que els preveres són constituïts com a tals en el si de la seva pròpia Església, a l'entorn d'un bisbe propi. La seva capacitat ministerial, tanmateix, no està condicionada exclusivament a la seva Església local, encara que els bisbes poden condicionar el seu exercici.

El col·legi episcopal

En el cas dels bisbes hi ha un altre dinamisme. L'ordenació d'un bisbe és quelcom que desborda l'interès d'una Església local, encara que fonamentalment es tracti d'assegurar la vitalitat d'una Església, amb la presència del pastor que en nom de Crist vetlli per ella. El bisbe, és constituït alhora cap en l'Església i membre del Col·legi. Els dos aspectes són indivisibles de cara a l'autenticitat plena del ministeri episcopal. És per això que intervé la presència activa d'altres membres del mateix Col·legi, i caps d'altres Esglésies, que

demonstrin amb la seva presència i amb la imposició de mans juntament amb la pregària, que aquest nou bisbe és integrat legítimament en el Col·legi episcopal, i és posat com a testimoni de la fe en l'Església que professa la fe vertadera.

Si els bisbes de Tarragona, de Girona, de Vic, de Solsona, de Lleida, d'Urgell, de Tortosa, de Saragossa... es reuneixen amb el bisbe de Barcelona per ordenar uns bisbes, i imploren junts la gràcia de l'Esperit que dóna autoritat per regir i santificar, això significa que ells, com a caps de les seves Esglésies, assegurin que la fe que aquestes professen és la mateixa que professen els elegits i de la qual seran testimonis autèntics en la seva Església.

Hi ha, però, quelcom més encara: aquesta comunió en la fe transmesa pels apòstols, que s'acompleix en cada Església local, desborda els límits de l'Església local, puix és la pròpia de l'Església una i santa, realitzada en cada Església. Els bisbes són, per això, els responsables globals de la fe. «Cada bisbe no pot separar la sol·licitud per la seva Església de la sol·licitud per l'Església universal. I quan, pel sagrament de l'ordenació, rep el carisma de l'Esperit per a vetllar per una Església local, la seva, rep per aquest mateix fet el

carisma de l'Esperit per a vetllar per tota l'Església. En el poble de Déu, exerceix en comunió amb tots els bisbes encarregats ara i aquí d'Esglésies i en comunió amb la tradició vivent que els bisbes del passat han transmès. La presència de bisbes de seves veïnes a la seva ordenació episcopal «sacramentalitza» i actualitza aquesta comunió.» (Document del diàleg catòlico-ortodox).

La base sacramental del Concili

Aquesta presència de bisbes en l'ordenació d'un bisbe fa entendre també una de les preguntes que abans es feia públicament als qui s'ordenaven, i que avui ha passat al jurament de fidelitat previ a l'ordenació: el compromís de participar en els Concilis que es convoquin. Cada bisbe és no solament responsable, sinó co-responsable, pel mateix fet de ser bisbe. El do de l'Esperit que Crist dóna als elegits en l'ordenació no és un do per una tasca solitària i aïllada, sinó un do essencialment vinculat a la comunió eclesial.

■ Pere Tena, preconitzat bisbe auxiliar de Barcelona

15 d'agost - Assumpció de la Mare de Déu

LECTURES BÍBLIQUES

Lectura primera Ap 11:19a;21:1-6a,10ab

Lectura de l'Apocalipsi de sant Joan

El santuari del temple de Déu que hi ha en el cel s'obrí, i dins el temple aparegué l'arca de l'aliança de Déu. Llavors aparegué en el cel un gran prodigi: una dona que tenia el sol per vestit, la lluna sota els peus i duia al cap una corona de dotze estrelles. Al mateix temps aparegué en el cel un altre prodigi: hi havia un gran drac rogenc, que tenia set caps i deu banyes. Als set caps duia set diademes, i la seva cua arrossegà la tercera part de les estrelles i les llançà a la terra. El drac s'aturà davant la dona per devorar-li el fill així que nasqués. La dona posà la món un fill, un noi que ha de governar totes les nacions amb el ceptre de ferro; el seu fill va ser endut cap a Déu i cap al seu setial, i la dona va fugir al desert, on Déu li havia preparat un lloc.

Llavors vaig sentir al cel una veu que cridava amb tota la força: «Ara és l'hora de la victòria del nostre Déu, l'hora del seu poder i del seu Regne, i el seu Messies ja governa».

Salm responsorial

44:10bc,11-12ab,16 (R.:cf.10b)

La princesa t'espera enjoiada,
l'esposa et ve a la dreta, vestida amb or d'Ofir.

R. Teniu la reina a la dreta vestida amb brocats d'or.

Escolta, filla, estigues atenta,
oblida el teu poble i la casa del teu pare;
el rei està corprès de la teva bellesa.
És el teu senyor: fes-li homenatge. R.

Conduïdes entre cants de festa,
s'acosten al palau del rei. R.

Lectura segona 1C 15:20-27a

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, Crist ha ressuscitat d'entre els morts, el primer d'entre tots els qui han mort. Ja que la mort vingué per un home, també per un home vindrà la resurrecció dels morts: tots són d'Adam, i per això tots moren, però tots viuran gràcies al Crist. Cadascun al moment que li correspon: Crist el primer, després a l'hora que ell vindrà, els qui són de Crist; a la fi, quan ell destituirà tota mena de sobirania, d'autoritat o de poder, com a coronament de tot, posarà el Regne en mans de Déu, el Pare. Perquè ell ha de regnar fins que Déu haurà sotmès tots els enemics sota els seus peus. El darrer enemic destituït serà la Mort. Perquè l'Escriptura diu que tot ho ha posat sota els seus peus.

Al·leluia

Maria ha estat enduta al cel.
Els àngels se n'alegren.

Evangelí Lc 1:39-56

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc

Per aquells dies, Maria se n'anà decididament a la Muntanya, a la província de Judà, entrà a casa de Zacaries i saludà Elisabet. Tan bon punt Elisabet va sentir la salutació de Maria, el nen saltà dins les seves entranyes, i Elisabet, plena de l'Esperit Sant, cridà amb totes les seves forces: Ets beneïda entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves entranyes. ¿Qui sóc jo perquè la mare del meu Senyor vingui a visitar-me? Mira: tan bon punt he sentit la teva salutació, el nen ha saltat d'entusiasme dins les meves entranyes. Felix tu que has cregut! Allò que el Senyor t'ha fet saber, es complirà».

Maria digué: «La meua ànima magnifica el Senyor, el meu esperit celebra Déu que em salva, perquè ha mirat la petitesa de la seva serventa. Des d'ara totes les generacions em diran benaurada, perquè el Totpoderós obra en mi meravelles. El seu nom és sant, i l'amor que té als qui creuen en ell s'estén de generació en generació. Les obres del seu braç són potents: dispersa els homes de cor altiu, derroca els poderosos del sol i exalta els humils. Omple de béns els pobres, i els rics se'n tornen sense res. Ha protegit Israel, el seu servent, com ho havia promès als nostres pares; s'ha recordat del seu amor a Abraham i a la seva descendència per sempre».

Maria es quedà tres mesos amb ella, i després se'n tornà a casa seva.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(cicle dominical: A; ferial: I)

SETMANA 20 DURANT L'ANY
(salteri: setmana 4a)

AGOST:

15. Diumenge. Solemnitat de l'Assumpció de la Mare de Déu (i algunes advocacions). Missa vespertina de la vigília: *blanc*. Lectures: 1Cr 15:3-4.15-16, 16:1-2 (Salm 131)/1C 15:54-57/Lc 11:27-28. - Missa del dia: *blanc*. Lectures: Ap 11:19a, 12:1-6a.10ab (Salm 44)/1C 15:20-27/Lc 1:39-56. Tot propi.

CELEBRACIONS PRIVADES: Sant Tarsici, acòlit màrtir.

Festes majors: Àger, Agullana, Aiguafreda, l'Albà, Albarca, Albesa, Amer, Amposta, Arbeca, Arbúcies, Ardèvol, Arenys de Mar, les Avellanès, Badalona, Balsareny, Banyoles, Barbens, Barberà del Vallès, Batet, Bellvei, la Bisbal d'Empordà, la Bisbal del Penedès, Bolòs, Borredà, Bossost, el Bruc, Cabó, la Canonja, Capafonts, Capellades, Cardedeu, les Cases d'Alcanar, Castellar de la Ribera, Castellbell i el Vilar, Castellbò, Castellcir, Castelldefels, Castelló de Farfanya, la Cellera de Ter, Conesa, Copons, Corbera d'Ebre, Cubelles, Darnius, Deltebre, Duesaigües, Encamp, Falset, Figuerola d'Orcu, la Figuerola, Flix, Freixenet de Segarra, Gòsol, Gualba, la Guàrdia d'Urgell, Horta d'Avinyó, els Hostalets d'en Bas, Ivars de Noguera, Linyola, Llardecans, Llimiana, Maials, Manlleu, Marçà, Martorell, Maspujols, la Massana, Moià, Montmeló, Navarres, Odèn, Olost, les Oluges, els Omells de Na Gaia, Organyà, la Palma de Cervelló, la Palma d'Ebre, Pauils, el Pla de Santa Maria, Platja d'Aro, Porqueres, els Prats de Rei, Puigpelat, Querol, Rialb, Ribes de Freser, Roses, Saderra, Sallitja, Sant Boi de Lluçanès, Sant Guim de la Plana, Santa Maria de Corcó (l'Esquirol), Santa Maria de Merlès, Santa Maria de Miralles, Santa Pau, Sarroca de Lleida, Segur de Calafell, Senterada, Seva, el Soleràs, Solivella, Su, Talamanca, Talteüll, la Tallada d'Empordà, Tamariu, Tàrrés, Teià, Terrassola, Torrebesses, Torregrossa, Torrelavit, Tortellà, Ulldemolins, Ullastrell, Vallcebre, Vallformosa, Vallmoll, Vilabertran, Vilalba Saserra, Vilalleons, Vilaller, Vilamajor, Vilamós, Vilanova de l'Aguda, Vilanova de la Barca, Vilanova de Sau i el Vilosell.

16. Dilluns. Del dia: verd. Lectures: Jt 2:11-19 (Salm 105)/Mt 19:16-22. MEMÒRIES LLIURES: Sant Esteve d'Hongria (rei) (*blanc*). - *Arquebisbat de Tarragona*: beat Joan de Santa Marta, prevere (franciscà) i màrtir (de Prades, Conca de Barberà) (*vermell*).

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Roc (de Montpeller, advocat contra la pesta); santa Serena (emperadriu).

Festes majors: Bot, Canadà, Cantonigròs, Castellfollit de Riubregós, Ciutadilla, Folgueroles, Gausac, Malgrat, el Molar, Puiggròs, Santa Coloma de Cervelló, la Secuita, Senan i Toloriu.

17. Dimarts. Del dia: verd. Lectures: Jt 6:11-24a (Salm 84)/Mt 19:23-30. ALTRES CELEBRACIONS: Sant Jacint de Polònia, prevere (dominica); santa Beatriu de Silva, verge (franciscana, fundadora de les Concepcionistes, a Toledo); sant Eusebi, papa (grec) i màrtir; beat Bartolomé Laurel, religiós i màrtir.

Festes majors: Riumors.

18. Dimecres. Del dia: verd. Lectures: Jt 9:6-15 (Salm 20)/Mt 20:1-16a.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Agapit, màrtir (noi); santa Helena (emperadriu); beat Manès de Guzman, prevere (dominica, germà de sant Domènec); sant Patrici, bisbe; beat Nicolau Factor, prevere (franciscà, de València).

Festes majors: Cabrils i Escaló.

19. Dijous. Del dia: verd. Lectures: Jt 11:29-39a (Salm 39)/Mt 22:1-14. *Arquebisbat de Tarragona*: Memòria (ciutat: obligatòria) de sant Magí, màrtir (ermità a Brufaganya, Conca de Barberà) (*vermell*).

MEMÒRIA LLIURE: Sant Joan Eudes, prevere (fundador dels Eudistes) (*blanc*).

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Lluís d'Anjou, bisbe (de Tolosa, franciscà).

Festes majors: els Guiamets, Masdenverge i Tarragona.

20. Divendres. Memòria de sant Bernat, abat (cistercenc, a Claravall) i doctor de l'Església: blanc. Lectures del dia: Rt 1:1.3-6.14b-16.22 (Salm 145)/Mt 22:34-40.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sants Cristòfor i Leovigild, màrtirs (a Còrdova); sant Samuel, profeta.

Festes majors: Ascó, Caseres, Castellbisbal, Garriguella i Vulpellac.

21. Dissabte. Memòria de sant Pius X, papa: blanc. Lectures del dia: Rt 2:1-3.8-11, 4:13-17 (Salm 127)/Mt 23:1-12. Vespres de demà. CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Privat, bisbe i màrtir; sants Bonosi i Maximà, màrtirs (patrons de Blanes); santa Ciríaca, màrtir (viuda). Festes majors: Barberà de la Conca, Blanes, Cabanabona, Cabra del Camp, Mollet del Vallès i Sant Antoni de Vilamajor.

LA BÍBLIA A L'ABAST

El gran signe: la Dona

(Ap 11:19a; 12:1.3-6a.10ab)

■ Josep M. Aragonès

La pasqua de Maria

Solemnitat de l'Assumpció de la Mare de Déu. «La Mare de Déu d'agost». L'assemblea litúrgica, reunida en torn de l'altar, escolta la paraula de Déu. Lectura del llibre de l'Apocalipsi. El santuari del temple de Déu que hi ha en el cel s'obrí, i dins el temple aparegué l'arca de l'aliança de Déu (11:19a). Som convidats a contemplar el cel amb mirada cristiana. Ens ve a la memòria aquella invocació de les lletanies lauretanes que resa: «Arca de l'Aliança, pregueu per nosaltres». Maria aconsegueix amb escreix l'antiga imatge bíblica. Ella, l'engendradora de l'Etern, durant nou mesos fou l'Arca vivent de l'Aliança plena, la Nova i definitiva Aliança de Déu amb la humanitat, Jesucrist, Senyor nostre. I acabat el seu pelegrinatge per la terra, aquesta sublim Arca de l'aliança és duta del temple de la terra al santuari del temple de Déu que hi ha en el cel. Avui és aquell dia que el cel toca la terra. Per això en la nostra contemplació —que no embadalim— del cel, una aura d'esperança se'ns enduu quan veiem el gran senyal (v. 1) que Déu hi fa aparèixer: la Dona. No deixa de ser una ironia que en un món, no sols d'homes, sinó fins i tot de menyspreu per la dona, aquesta aparegui com el gran senyal del que la salvació de Déu és capaç de fer i fa en la humanitat entera. En el cel de la nostra fe, avui Maria hi apareix com el primer i més eximí exemple de reeiximent total de l'obra de Déu en una criatura simplement humana. Avui celebrem la pasqua de Maria, la Mare del Redemptor. Tot i que Maria no sigui pròpiament la Dona de l'Apocalipsi, sí que n'és l'expressió més genuïna, i els pares de l'Església així l'han sabuda veure i ens han ensenyat a contemplar-la. Maria, la Mare de Jesús, membre egregi de l'Església, capdavantera de la humanitat redimida, obra mestra de Déu, realització de la figura de la Dona. Alegrem-nos tots en el Senyor en celebrar la festa de Santa Maria, verge: també els àngels s'alegren de la seva solemnitat i en donen lloança al Fill de Déu.

La Dona-poble

La Dona de l'Apocalipsi és figura del poble de Déu. El poble d'ahir —l'Israel de l'Antic Testament—, que continua en el poble d'avui —l'Església del Nou Testament. El poble de Déu capaç de renovar-se i procrear constantment nous fills de Déu, el Pare nostre-de-tots. Déu ha escollit el seu poble, l'ha portat com en una gran sina materna on s'engendren i s'infanten els fills de Déu. Per això en la Bíblia, la imatge de la Dona-poble té connotacions d'esposa i mare. Malgrat la seva aparent feblesa, les contradiccions de la seva història i fins les pròpies desercions, la Dona-poble és presentada forta, realitzadora del pla de Déu en el món. Per això és la Dona que tenia el sol per vestit (v. 1). Tota ella revestida de la força de Déu —que és llum, escalfor, energia—, està per damunt de les vel·leïtats dels temps —la lluna sota els peus— i ha entrat ja en la glòria del Senyor —i duia al cap una corona de dotze estrelles—.

Aquí el poble antic i el nou queden fosos en una sola realitat. La Sinagoga i l'Església —les Dotze Tribus i els Dotze Apòstols— es passen el relleu en aquesta cursa del poble pels camins de la història de la humanitat en el seu afany d'aplegar els fills de Déu dispersos pel món i de realitzar en el temps i en l'espai l'obra de la salvació.

El drac enemic

Al mateix temps, aparegué en el cel un altre senyal: Hi havia un gran drac rogenç, que tenia set caps i deu banyes (v. 3b). És la serp antiga, el gran temptador de la humanitat des dels seus orígens (Cf. Ap 12:9), bèstia sanguinària —rogenca—, altiva, que s'ha fet amb el poder d'aquest món —caps coronats— i que intenta fer caure les forces del cel —la seva cua arrossegà la tercera part de les estrelles i les llançà a la terra (v. 4a). Al llarg de la història, el drac, va prenent totes les formes que li convenien però que sempre es reduïen a la mateixa dinàmica: orpimir l'home, evitar que arribi a la plena realització humana a la qual, per creació, ha estat destinat. Digueu-ne grans imperis polítics, econòmics, ideològics, fins i tot religiosos, que en lloc d'alliberar, esclavitzaven la humanitat en benefici d'uns quants.

La Dona enfront del drac

La Dona ara ha pres una nova imatge: és la Partera (v. 2). Aquest verset, el leccionari litúrgic no l'inclou en la lectura d'avui, precisament per derivar l'atenció dels fidels cap a la Dona-Maria. De fet, però, el text ens està parlant de la Dona-poble-de-Déu, que infanta els seus fills amb dolor (Cf. Gal 4:19). Ara es posa en relleu la dialèctica Dona-poble i el drac. A la força infantadora de l'Església s'hi oposa la força devoradora de l'esperit del mal. És una mena de crit d'alerta al poble de Déu de tots els temps: la seva acció, la seva mateixa vida, no és fàcil. Per això cal que compti sempre amb la força i l'auxili de Déu, que de vegades pren la forma de desert, d'exòde, de silenci històric, de trànsit en definitiva per camins possibles per tal d'assolir amb esforç, austeritat i confiança la llibertat dels fills de Déu.

El Fill de la Dona

El fill de la Dona-poble és el Crist (v. 5). L'Església té el deure d'infantar el Crist a cada generació. Un Crist que no inventa ella certament, però que ha de fer present amb tota la força salvadora enmig de la cultura i dels homes i dones de cada època. Perquè Crist és de tots els temps i de tots els pobles. Per això la Dona-Església infanta constantment amb dolor el Cos de Crist, que és el poble de Déu en el món: el Cos amb el Cap. Perquè Crist és dialèctica constant en el món de naixement-mort-resurrecció per als homes de cada època. I és alhora força que els projecta cap al futur de l'escatologia, la realització plena de la salvació de Déu (v. 10). I avui precisament, en aquesta festa de l'Assumpció, contemplem en Maria la realització plena de l'obra de Déu en una filla del poble, esdevinguda per gràcia Mare del Crist i de l'Església.

■ Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit

Maria, la conressuscitada amb Crist

La Mare de Jesús va viure un itinerari de fe que té plenitud en la seva participació total en la Pasqua de Jesús. Ella al peu de la Creu va ser despulada de tot, perquè moria el Fill. Però unida al Fill Ressuscitat va iniciar un camí de completa configuració amb Ell, que tindrà el seu cim en l'Assumpció. Si tot home està cridat a configurar-se amb el Ressuscitat, en Maria hi ha un avançament d'aquesta realitat des que Ella fou cridada per Crist a estar per sempre amb Ell, finalitzat el camí de la fe a la terra. La nostra vocació a la vida ressuscitada troba en Maria Assumpta una llum aclaramentadora.

Una dona de la nostra comunitat humana ha estat glorificada al costat de Crist i aquesta realitat

il·lumina la bellesa de la nostra vocació. Hem de recordar que si el dogma de la resurrecció de la carn és essencial a la concepció cristiana de l'home, perquè ens presenta l'home totalment salvat, en la seva ànima i el seu cos, en l'Assumpció de Maria se'ns fa patent sempre des de la fe de l'Església, que Maria està completament salvada, en ànima i cos, i endemés plenament associada a la glòria del seu Fill Jesús. Afirmam així que l'obra salvadora de Jesucrist s'ha realitzat definitivament en una criatura humana, Ella mateixa, que ens ha precedit en aquest camí alliberador. Per això Maria viu aquesta glorificació no solament a títol personal, sinó com a Mare de tots

els homes, anunciadora de la salvació universal.

Aquesta realitat de Maria culmina la seva vocació, que també és nostra, el goig a viure identificada amb Crist Ressuscitat. Per això proclamam que Crist ha glorificat la seva Mare i l'ha introduïda per sempre en la Comunitat del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant, no per separar-se dels homes, sinó per estar prop de cada home des del Déu Trinitat, exercint així la seva maternitat universal. Aquest és el seu goig definitiu.

Llorenç Alcina, pvre.
(Del Full dominical de Mallorca)

Evangelització

Kerigma

Satisfacció a Santiago

Per la «Peregrinación

Europea de Xoves»

SANTIAGO DE COMPOSTEL·LA.— L'arquebisbe de Santiago, Antonio Ma. Rouco, ha considerat que la Peregrinació Europea de Joves ha estat un èxit. Quinze dies abans de la trobada de Denver, 35.000 persones —cinc mil més de les previstes— han reflexionat durant quatre dies sobre el lema de la VIII Jornada Mundial de la Joventut, «He vingut perquè tinguin vida, i en tinguin a desdir» (Jo 10,10).

Els objectius han estat descobrir i celebrar la presència de Déu com a font de la veritable vida en els esdeveniments del món, cercar la identitat personal i comunitària a través del «camí penitencial» de la peregrinació jacobea, i aprofundir en

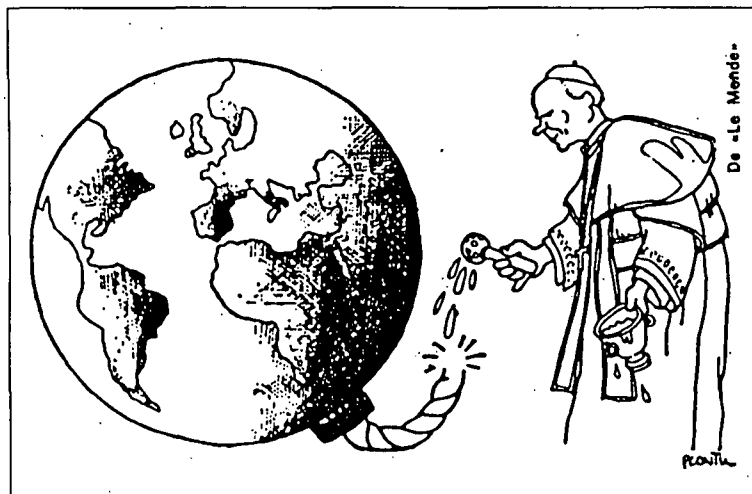

la nova evangelització que els joves han d'aportar a la construcció d'Europa.

Per a això, s'han organitzat tallers, vigílies i pregàries. Tot ha quedat desbordat per l'afluència massiva de gent. Als actes, hi han assistit el president de la Conferència Episcopal Espanyola, Elías Yañez, el nunci apostòlic a Espanya, Mario Tagliaferri, el cardenal de Toledo, Marcelo González Martín, i monsenyor Rouco.

■ Guillem Farré

CHISTE

Extracte de les idees bàsiques del missatge per a la VIII Jornada Mundial de la Joventut

Què està dient el Papa a Denver

Durant aquesta setmana, la ciutat de Denver —tocant a les Muntanyes Rocoses del Colorado, als EUA— acull la VIII Jornada Mundial de la Joventut. Després de Roma, Buenos Aires, Santiago de Compostel·la, i Czestochowa al 1991, Joan Pau II ha convocat els joves de tot el món al voltant del lema d'enguany: «Jo he vingut perquè tinguin vida, i la tinguin a desdir» (Jo 10,10).

Per preparar la trobada i ajudar a «mirar tot al voltant per trobar i fer una llista d'aquells llocs on Crist és present com a font de vida», el Pontífex Romà ha difós un missatge, del qual reproduïm les parts més significatives dels diferents punts.

1 No és possible construir una unitat veritable i durable mitjançant la constricció i la violència. Una meta com aquesta només es pot assolir si es construeix sobre el fonament d'un patrimoni comú de valors acceptats i compartits.

En aquesta perspectiva, i responant als desafiaments del temps que canvia, l'aplec mundial dels joves vol ser llavor i proposta d'una nova unitat que transcendeix l'ordre polític, però que il·lumina. Això es fonamenta en el convenciment que només l'Artífex del cor humà és prou per respondre adequadament a les esperances que hostatja.

Llavors, la Jornada Mundial de la Joventut esdevé anunci de Crist que proclama també als homes i dones d'aquest segle: «Jo he vingut perquè tinguin vida, i en tinguin a desdir» (Jo 10,10).

2 Cap paraula com el terme «vida» en totes les llengües, aconsegueix resumir en una forma plena els més grans desitjos que aspira l'ésser humà. «Vida» indica la suma dels béns desitjats i a la vegada allò que els fa possibles, abastables, durables.

Jesús ha vingut a donar resposta definitiva a l'anhel de vida i d'infiní que el Pare celestial ha inscrit en el nostre ésser en crear-nos. El Verb encarnat, culminant la revelació, proclama: «Jo sóc la vida» (Jo 4,6) i encara: «Jo he vingut perquè tinguin vida» (Jo 10,10).

¿Quina vida? La intenció de Jesús és clara: la mateixa vida de Déu, que avantatja totes les aspiracions que puguin néixer en el cor humà (cf. 1C2,1). Efectivament, per la gràcia del Baptisme, nosaltres ja som fills de Déu (cf. 1Jo 3,1-2).

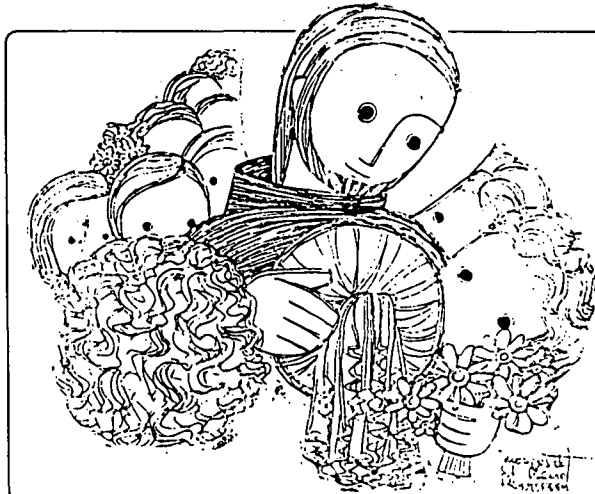
3 Hi ha profetes enganyadors i falsos mestres de vida. Hi ha mestres que ensenyen a sortir del cos, del temps i de l'espai per poder entrar a la «vida veritable». Aquests condempnen la creació, i en nom d'un espiritualisme enganyador, condueixen milers de joves pels camins d'un alliberament impossible, que a la fi els deixa més sols, víctimes del propi engany i del propi mal.

Aparentment al cantó oposat, els mestres del «moment que passa» inviten a seguir tota inclinació o rampell instintius, amb el resultat de fer caure l'individu en una angoixa plena d'inquietud acompanyada d'evasions perillo-

ses cap a falsos paradisos artificials com és el de la droga.

També hi ha mestres que situen la realitat de la vida exclusivament en la recerca de l'èxit, en l'acaparament del diner, en el desenvolupament de les capacitats personals, sense tenir en compte les necessitats dels altres ni el respecte pels valors, ni tan sols pel valor fonamental de la vida.

4 En el misteri de la seva creu i de la seva resurrecció, Crist ha destruït la mort i el pecat, ha abolit la distància infinita que hi ha entre tot home i la vida nova en ell. «Jo sóc la resurrecció i la vida —proclama— els que creuen en mi, encara que morin viuran» (Jo 11,25).

Crist realitza tot això donant-nos el seu Esperit, donador de vida, en els Sacraments, especialment en el Baptisme, sacrament que fa de l'existència rebuda dels pares, fràgil i destinada a la mort, un camí vers l'eternitat; en el sacrament de la Penitència que renova contínua-

ment la vida divina gràcies al perdó dels pecats; en l'Eucaristia, «pa de vida» (Jo 6,27), que nodreix els «vivents» i fa fermes els seus passos en el pelegrinatge terrenal, perquè puguem dir com l'apòstol Pau: «La vida que ara visc ja no és la meua; és Crist que viu en mi» (Ga 2,20).

5 La vida nova, do del Senyor ressuscitat, després s'irradia per tot l'àmbit de l'experiència humana: a la família, a l'escola, al treball, a les activitats de cada dia i al temps lliure.

Aquesta vida comença a florir aquí ara. Signe de la seva presència i del seu creixement és la caritat: «nosaltres sabem que hem passat de la mort a la vida —afirma sant Joan—; ho sabem perquè estimem els germans» (1Jo 3,14) amb un amor de fets i en la veritat.

La vida floreix pel do de si mateix als altres, segons la vocació de cadascú: en el sacerdoci ministerial, en la virginitat consagrada, en el matrimoni, de tal manera que tots puguem, en actitud solidària, compartir els dons rebuts, sobretot amb els pobres i els necessitats.

6 Estimats joves, vosaltres us feu intèrprets d'una pregunta que sovint us fan tants amics vostres: ¿Com i on podem trobar aquesta vida? ¿Com i on podem viure-la?

La resposta podeu trobar-la vosaltres mateixos si procureu de mantenir-vos fidelment en l'amor de Crist (cf Jo 15,9). Llavors vosaltres experimentareu directament la veritat d'aquella paraula seva: «Jo sóc la vida» (Jo 14,6) i podreu portar a tothom aquest anunci joïós d'esperança. Ell us ha constituït els seus ambaixadors, primers evangelitzadors dels vostres contemporanis.

Joannes Paulus PP.

Els metges acostumen a diagnosticar i a guarir individus i col·lectius. Però, de vegades, la feina pot conduir a diagnosticar l'estat de salut dels països. Aquest és el cas de Núria Homedes i Beguer, tortosina de cor i de seny,

doctora en Medicina Pública Preventiva per la Universitat de Houston (USA) i que treballa com a assessora de l'àrea de sanitat del The World Bank for Development (Banc Mundial), dirigida als països no desenvolupats.

Núria Homedes, assessora de sanitat del Banc Mundial per al Desenvolupament

«No hi ha solucions màgiques per als problemes de desenvolupament»

Ella no ha oblidat els anys en què estudiava medicina a Barcelona i a la vegada era responsable diocesana del Moviment Universitari de Joves Cristians de Tortosa. Aleshores ja es pressentia la seva capacitat de síntesi en els debats i la seva llibertat interior que es manté fresca en contacte amb altres cultures.

Li hem fet una entrevista per carta, de manera que la distància de l'Atlàntic s'ha esborrat. Aquestes han estat les seves respostes.

—**En què consisteix la teva feina?**

—Treballo al Banc Mundial i específicament sóc la responsable dels projectes de salut que es presenten a aquesta institució per a ser subvencionats de manera parcial, ja que una part de les despeses del projecte també són cobertes per algunes agències i països.

—**Hi ha alguna diferència entre el Banc Mundial i les altres entitats financeres?**

—Sí. El Banc Mundial només atorga préstecs als països membres, que en aquest moment són cent-setanta. A més, actua com una agència de desenvolupament. Abans d'aprovar la concessió d'un préstec assegura que el marc legal i institucional sigui l'adequat i garanteixi l'execució del projecte i

l'activació real a llarg termini del país que el presenta. Sovint el Banc Mundial, abans de donar un préstec, imposa unes condicions legals i estructurals al país demandant. Si aquest les compleix, el Banc aprova el programa i el supervisa. De fet, si el projecte no s'executa tal com especifica el document legal, el Banc pot congelar els fons.

—**El Banc Mundial té el mateix tipus d'interès que els altres bancs?**

—No exactament, això depèn de la condició econòmica de cada país. Aquells estats que no arriben a la renda per càpita de 735 dòlars l'any tenen dret a préstecs inferiors a l'1% a trenta anys. Els altres països paguen uns interessos similars als dels altres bancs comercials, encara que sovint aconseguixen donacions addicionals del mateix Banc. Com a resum podem dir que els préstecs són més barats, l'inconvenient és que el Banc Mundial fixa una quantitat màxima de préstec per a cada país.

—**Quin aspecte t'atreu més de la teva feina?**

—L'enriquiment que em dona. És una oportunitat de conèixer molts països i cultures, no solament quan viatjo, sinó també en relació amb els companys de treball. L'altre aspecte que m'atreu i alhora m'amoïna és que tot allò que

La Núria assenyala que els governs no tenen sempre com a objectiu primordial la promoció del seu país

faig repercutir en les polítiques de salut dels països on treballo... Puc beneficiar o perjudicar molta gent.

—**Què és el més difícil?**

—La feina en si és un repte continu. Encara no s'ha trobat la resposta als problemes de desenvolupament. És cert que hi ha estratègies que en un moment donat funcionen millor que unes

altres, tanmateix no hi ha solucions màgiques. Sovint el Banc i els governs solucionen de manera diferent els problemes immediats. No és fàcil definir un projecte que respongui als desitjos del govern en el marc de les condicions imposades pel Banc. Cal tenir en compte, que els interessos dels governs no sempre són la promoció del

país.

També em resulta difícil l'execució dels projectes. Tots els préstecs s'atorguen als governs i són efectuats pel sector públic. De vegades, si el sector públic és massa dèbil i no està capacitat per realitzar el projecte, el govern contracta gent del sector privat, amb salaris molt elevats. Aquesta solució sempre és controvertida, perquè mentre se soluciona el problema immediat, no s'afavoreix el desenvolupament a llarg termini del sector públic, sinó que es debilita.

—**Qui té més pes en definir un projecte, un país o el Banc Mundial?**

—Els components del projecte són donats pel país i els detalls d'execució es defineixen conjuntament. En general, quan un estat demana un préstec per al sector de salut, un agent del Banc Mundial inicia el diàleg amb el Ministeri de Salut del país i s'organitza el marc global. El ministeri delega en un grup de personal qualificat la definició dels mecanismes del programa, i el Banc Mundial l'assessora tècnicament i el supervisa. Després, els advocats del Banc negocien el document legal amb el Ministeri de Finances i el de la Salut. I si arriba l'acord es concedeix el préstec.

■ J. Blanc i Bahima

Quan veiem sovint per TV els enfrontaments de Bòsnia-Hercegovina, el cor s'encongeix de dolor davant l'horror en què viuen des de fa temps, aquells pobles. I ens preguntem: ¿com és possible que en un món que es diu «civilitzat»,

L'infern sanitari de Bòsnia

poden passar tants desastres, lluites i odis entre ésser humans?... Són incontables els morts i els ferits greus, mutilats, infants innocents, barrejats en un engranatge dantesco de mort.

Per altra banda, es corre el risc imminent d'epidèmies, com el tifus, l'hepatitis, salmonel·losi, còlera; tot pot succeir en un terreny adobat als virus, bacteries o infeccions de tota mena que poden assolir la magnitud de pandèmies, sense oblidar les terribles derivacions mentals de funestes conseqüències.

El Dr. J. Aswell, responsable de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) per Europa, no sap com descriure l'infern sanitari bosnià. Per altra banda, Sarajevo, «ciutat formada per serbis, croates, jueus i àrabs, sofreix alhora gran quantitat de baixes que esdevenen dia rera dia».

Afegint: «ciutats dom Tuzla, Gorazde, Jajce, han conegut focus de febre tifoide i altres llocs han sofert desastres humanitaris generals».

La veu del Dr. Aswell s'ha deixat sentir enèrgica, per fer palès el calvari de cada moment dels ciutadans, que intenten sufocar les infeccions provocades per la manca d'aigua, o bé la utilització d'aigua contaminada (sobretot degut als cadàvers en descomposició).

L'estat de salut, en general, ratlla en la inanició, agreujat a més pels infants que no poden ser vacunats per manca d'injectables i fàrmacs o tota mena de medicació preventiva.

L'odi i la violència més crua semblen no tenir

fi entre aquests pobles desesperats, amb ferits greus i traumatitzats de tota mena (inclosos els mutilats), que donen a Europa un testimoni de dignitat i resignació.

La OMS i altres organitzacions sanitàries fan tot el que poden per atendre els desastres, però manquen mitjans, «sobretot pel que fa als serveis d'especialistes, metges i personal sanitari, que són ja al límit de les seves forces, tant físiques com morals, degut al treball heroic que exigeixen les circumstàncies gravíssimes d'aquesta guerra cruel i sense escrúpols».

Aquestes paraules, que són com un clam desesperat, exposen una vegada més la crítica situació d'aquells pobles, a la vegada que nosaltres adreçem una pregària al Senyor perquè il·lumini l'enteniment dels dirigents d'aquella terra i gaudeixin d'una pau serena, justa i cobejada.

■ Pietat Campmajó

Cal garantir l'arribada d'ajudes humanitàries a les poblacions afectades pel conflicte en la zona dels Balcans

Crida del Consell Pontifici *Cor Unum* per afavorir el treball de les organitzacions humanitàries a l'ex-Iugoslàvia

«No es pot tolerar que milers de persones morin per falta d'assistència»

El president del Consell Pontifici *Cor Unum*, el cardenal francès Roger Etchegaray, ha dirigit una crida a tots els responsables dels territoris de l'ex-Iugoslàvia i a la comunitat internacional perquè es faci tot el possible per afavorir el treball de les organitzacions que actuen en el terreny humanitari i perquè es garanteixi l'arribada de les ajudes humanitàries a les poblacions afectades pel conflicte en la zona dels Balcans.

D'altra banda, fa una crida als responsables dels grups en guerra, perquè depolin les «armes de la incomprensió, de la facciositat i de la intolerància, que puguin generar nous odis i divisions en llocs en què encara no ha arribat el conflicte».

El cardenal, en el seu escrit, manifesta que «no és possible romandre indiferents davant els sofriments de tantes persones i comunitats que fins ahir vivien pacíficament», i assenyala que «el Consell Pontifici *Cor Unum*, com a òrgan de la caritat del Sant Pare, dirigeix la seva mirada amb angoixada preocupació vers tots aquests pobles i de manera especial pels més exposats a la violència i al malestar material i espiritual: la gent gran, els infants, les famílies

trencades, els malalts i els més febles».

Afegeix que «no es pot tolerar que milers de persones continuïn morint per manca d'assistència, d'aliments i de medicines. Els drets reconeguts internacionalment, fins i tot en estat de guerra, són constantment violats. No es pot permetre que l'accés a les ajudes humanitàries s'utilitzi com a instrument de pressió política».

Més endavant destaca que notícies que arriben de Sèrbia i de Montenegro revelen la greu situació en què es troben els pobles d'aquelles regions, fins i tot a causa de l'embargament decidit per la comunitat internacional.

En aquest sentit monsenyor Etchegaray subratlla que «no correspon al Consell Pontifici *Cor Unum* valorar l'oportunitat d'aquest embargament sobre el terreny polític. El que volem afirmar és que si de l'embargament s'exclouen els béns de primera necessitat, llavors s'ha d'afavorir els procediments de tramesa de dites ajudes humanitàries a les poblacions, per evitar molèsties als que tenen menys i són més febles». (E.P.)

■ E.P.

¿Què espera del voluntariat

social de Catalunya

el Tercer Món?

El Tercer Món se'ns mostra cada dia a través dels mitjans de comunicació amb tota la seva cruesa: guerres, conflictes ètnics, fam, desigualtat, etc. Davant d'aquesta realitat quotidiana ens preguntem... ¿què espera del voluntariat social de Catalunya el Tercer Món? No és una pregunta que tingui una resposta senzilla: en tot cas, el lema «Fes del Sud el teu Nord» —enunciat pels companys de l'ONG, baula de Sant Cugat— pot ser una primera aproximació.

En primer lloc hi ha un punt de partida: *conèixer la realitat del Tercer Món*, no la que ens arriba a través d'aquells mitjans de comunicació que tan sols cerquen l'efectisme de la notícia de darrera hora, d'un esdeveniment dramàtic que, a l'hora de la veritat, no és específic d'un sol país, però que és utilitzat per augmentar l'audiència. Somàlia n'és un exemple clar. De fam i misèria n'hi ha a molts més indrets de l'Àfrica, però ara Somàlia és el centre d'atenció informativa... ¿i els altres països?

Hem d'apropar-nos al Tercer Món, i això significa fer un esforç per *comprendre* unes cultures, unes mentalitats que són molt diferents a les nostres, que tenen uns altres paràmetres de conducta i de raonament, que no cal menysprear. Hem d'arribar al coneixement mutu sense adoptar posicions «negatives»: el neocolonialisme o el redempcionisme. Aquests pobles ja han sofert la colonització, nosaltres, per tant, no hem de caure de

nou en errors passats. Anem a aprendre més que a ensenyar. D'altra banda, el redempcionisme crec que no és una postura correcta: pobres, viuen en la misèria i hem d'anar a salvar-los! De sobte, ens convertim en «salvadors». Les comunitats locals del Tercer Món necessiten ajuda, és cert, però han de cercar les seves pròpies solucions. Per tant, han de ser agents actius i no subjectes passius de la cooperació.

Hem de ser *solidaris*, oblidant-nos del nostre propi egoisme, cercant la veritable fraternitat entre pobles i cultures. Però la solidaritat és un valor que ha d'estar present a tothora i a tot arreu. No es tracta de mostrar-nos solidaris amb el Tercer Món i, en canvi, oblidar-nos de ser-ho també aquí, a casa nostra. Això implica trencar amb la indiferència, la superficialitat, l'egoisme de l'home d'avui dia.

Els voluntaris socials hem de ser *testimonis vius*, exemples d'humanitat, transmetent a les noves generacions el nostre ideal, lluitant, molt sovint, a contracorrent. Tenim un objectiu molt precís: aconseguir una societat millor per a tothom, tant al Nord com al Sud, i és per això que ens hem d'unir amb els necessitats i treballar per un món més just, amb un model de desenvolupament sostenible i que respecti la biodiversitat de tots els pobles de la Terra.

■ **Luis Miguel Luna**

Medicus Mundi Catalunya

DIPUTACIÓ 231
08007 BARCELONA

A partir del primer de setembre s'obrirà el servei d'informació. El seu programa, de tres anys, forneix d'una sòlida preparació en la fe cristiana. Tot i que s'adreça a tothom, interessa especialment als fidels que duen a terme tasques evangelitzadores (catequesi, responsables de grup, monitors, universitaris, professors de religió, joves animadors de grups i moviments).

CLASSES VESPERTINES, DE DILLUNS A DIJOUS. A L'ACABAMENT, S'OBTÉ EL DIPLOMAT EN TEOLOGIA.

Secretaria: de dilluns a dijous, de 17 a 20 h. Diputació, 231 (Seminari Conciliar), 08007 Barcelona. Telf. 454 19 63 - Fax 323 73 73.

El telèfon de l'Esperança va atendre

58.000 trucades en sis anys

El telèfon de l'Esperança va atendre des de la seva creació l'any 1987 prop de 58.000 trucades de persones de tot Catalunya amb problemes psicològics o socials, de les quals un 33 per cent van plantejar conflictes personals que van anar des de la depressió a la conducta suïcida.

D'aquestes trucades, ateses per 180 voluntaris durant les 24 hores del dia de dilluns a diumenge, un altre 20 per cent van correspondre a conflictes situacionals i un 15,25 a problemes d'àmbit familiar.

Els trastorns psíquics, seguits de la depressió, els conflictes emocionals-sentimentals, l'angoixa i la desesperació van provocar més de la meitat de les trucades que es van rebre per problemes personals.

El director de la Fundació Ajuda i Esperança que gestiona aquest servei, Xavier Soler, va assegurar que l'objectiu del telèfon es afavorir que la persona amb problemes mobilitzi tots els seus recursos per millorar la seva situació, i en ocasions faciliti informació sobre l'ajuda professional que té a la seva disposició. (EFE)

El novel·lista Ramon Folch i Camarasa presenta una novetat editorial

Un teatre qualitatiu, humorístic i popular

«És un teatre de diversió i de bona llei, destinat prioritàriament als grups amateurs», ha manifestat a C.C. l'autor d'aquesta novetat editorial, Ramon Folch i Camarasa, novel·lista i narrador, autor de vint llibres, que n'ha traduït de l'anglès, de l'alemany i del francès més de cent seixanta i que ha estat distingit amb gran nombre de premis.

El teatre de Ramon Folch i Camarasa té un caràcter amable, costumista, tenyit d'humor, a part d'algunes incursions ocasionals en la temàtica policíaca.

Ara Folch i Camarasa ha endegat pel seu compte una novetat editorial, la col·lecció teatral que avui presentem. Algunes d'aquestes obres foren editades anteriorment i s'havien exhaurit, mentre que d'altres es publiquen per primera vegada.

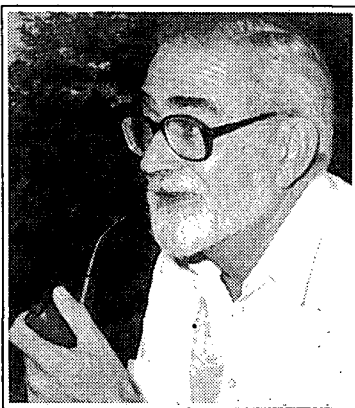
Ramon Folch i Camarasa manifesta la seva intenció.

—M'he decidit a fer aquesta edició amb un doble objectiu: treure de l'oblit aquests obres, degudament revisades per mi; l'altre, de posar a l'abast dels amateurs un teatre senzill, alegre i sense grolleries. Massa sovint ens queixem de la poca-solta de les obres que es representen pels nostres pobles i ciutats, i em sembla que és oportú de difondre un tipus de teatre «blanc» i divertit alhora.

A més d'aquesta honestat personal de l'escriptor, ningú no pot posar en dubte la competència literària professional de Folch i Camarasa, fill d'aquell altre gran escriptor, Josep M. Folch i Torres que, com deia el mestre Millet, «havent guanyat els cors del infants i dels adolescents, mereix també el respecte i l'agraïment dels homes grans».

Ramon Folch i Camarasa és advocat, poeta, novel·lista, autor teatral, guionista i traductor. amb les seves obres literàries ha obtingut quaranta-sis premis. Li ha estat concedida també darrerament la Creu de Sant Jordi, atorgada per la Generalitat de Catalunya.

La col·lecció teatral que avui surt al carrer tindrà diversos volums. N'han sortit a la llum els tres primers, que inclouen dues obres teatrals cada un. La impressió és acurada i atractiva la diagramació. C.C. recomana aquestes obres a tots els grups amateurs del país. Ens mancava teatre valuós per la temàtica narrativa, l'argument i l'exposició i pel sentit ètic i net que cal que respiri. Sortosament amb la producció d'en Ramon Folch i Camarasa s'ha omplert aquest buit.

■ Francesc Gamissans

Per llegir tot el nou

Catecisme en un any

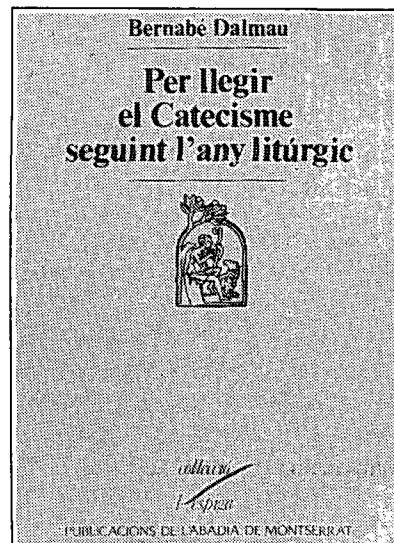
Posats a celebrar l'aparició en versió catalana -la cinquena del món- del *Catecisme de l'Església catòlica*, seria bo de fer un primer propòsit: tenir-lo a mà com a element de consulta, si més no al costat d'aquells altres llibres que tenim més al nostre abast. I per tal de facilitar aquesta consulta, és del tot imprescindible que ens familiaritzem amb el contingut del nou Catecisme: saber-ne les motivacions i el procés de redacció -la constitució apostòlica *Fidei depositum*-, per començar, i saber-nos moure en les seves quatre parts -el credo, els sagraments, les normes de vida i la pregària-; tot plegat per arribar a fer una primera lectura cabal d'aquest compendi.

El que celebrem, en aquest sentit, és la publicació del pla de lectura que ens proposa el monjo Bernabé Dalmau. A part ajudar-nos a dosificar el text -cosa que permet llegir pràcticament tota l'obra en un any-, la gràcia és que en fa una distribució temàtica seguint el curs de l'any litúrgic. Això fa que, segons el temps concret o les festivitats, fixem l'atenció en aquells articles o apartats més adients, ja sigui per afinitat amb el període de l'any, ja sigui perquè fan referència al tema propi del dia.

Un bon ajut, doncs, per als qui aquesta sintonia amb el calendari litúrgic pugui afavorir el seu propòsit d'arribar a llegir el nou Catecisme. Però d'interès també pels qui, havent entrat ja en el seu contingut, puguin necessitar d'harmonitzar el coneixement textual i catequètic que en tenen amb allò que constitueix, al cap i a la fi, la vida pròpia de la comunitat cristiana tot al llarg de l'any. Una guia sistemàtica, per tant, conformada amb la realitat i el ritme de la vida eclesial, que pot fer realitat un coneixement més viscut d'aquest nou compendi del dipòsit de la fe que és el nou Catecisme.

■ Jaume Planas

Bernabé Dalmau. *Per llegir el catecisme seguint l'any litúrgic*, col. «L'Espiga» n. 52, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1993, 45 p.

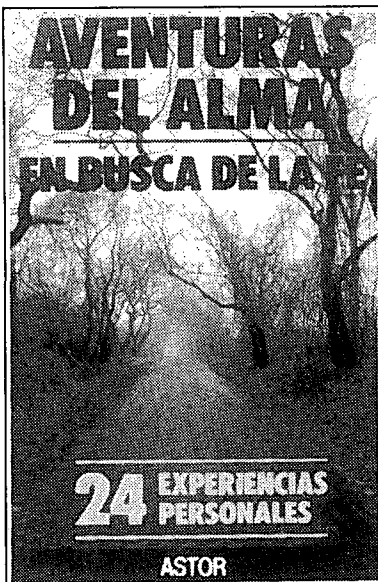
Itineraris espirituals

Aventura del alma. Ediciones Palabra.

Aquestes són les històries entranyables de persones, les ànimes de les quals es trobaven torbades per la incertesa, per la confusió i fins i tot pel dolor i el sofriment, fins que van descobrir el miracle de la fe immaculada, i elles mateixes es van veure trobades i abraçades per Crist en el catolicisme.

Per a molts de nosaltres, el que semblava impossible viatge a la lluna és considerat com la més increïble aventura extraterrestre de la humanitat. Però això és només un petit pas quan es compara amb els descobriments infinitament variats i extraordinaris que han fet aquests homes i dones.

El que aquests itineraris espirituals tenen en comú no és que la conversió s'ha realitzat més «tard» o més «aviat», sinó com des del seu començament el Senyor estava «dins» de cada un d'aquests escriptors al llarg del seu pelegrinatge vers la fe, mentre ells eren, en graus diferents, «fora». Per mitjà de la clara i inalterable fermesa de la doctrina i la moral de l'Església Catòlica, Ell els «crida». Per mitjà de la vida sacramental de l'Església, en especial de la celebració de l'Eucaristia, van anar tractant Jesucrist, conegueren la seva bondat i gaudiren de la seva pau.

● C.C.

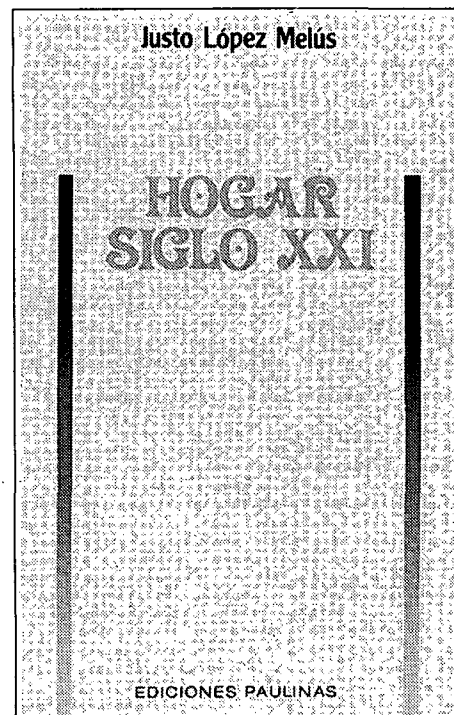
La vida en

família

Hogar Siglo XXI. Justo López Melús. Ediciones Paulinas.

La família, unitat fonamental de la societat, continua essent, malgrat tot, l'escola d'amor més universal, amb una solidesa i resistència insospitades. *Hogar siglo XXI* ens descobreix les diferents etapes d'aquesta «comunitat de vida i amor», des dels seus inicis en el nuviatge a la seva edat madura, passant pel sagrament del matrimoni, el paper dels pares, l'educació dels fills, la convivència familiar... Davant els reptes de la nova societat que tenim a les portes, pot ser un instrument útil, pel seu llenguatge senzill i amè —barreja de realitat i desig—, per a tota persona interessada en aquest tema.

Justo López Melús va néixer a Viver de la Sierra (Saragossa) el 1925. Professor i assidu conferenciant, és animador de grups i equips de promesos i matrimonis en diferents ciutats espanyoles, autor de diversos llibres, actualment és director espiritual del seminari conciliar *San Ildefonso* de Toledo.

● C.C.

Bisbes

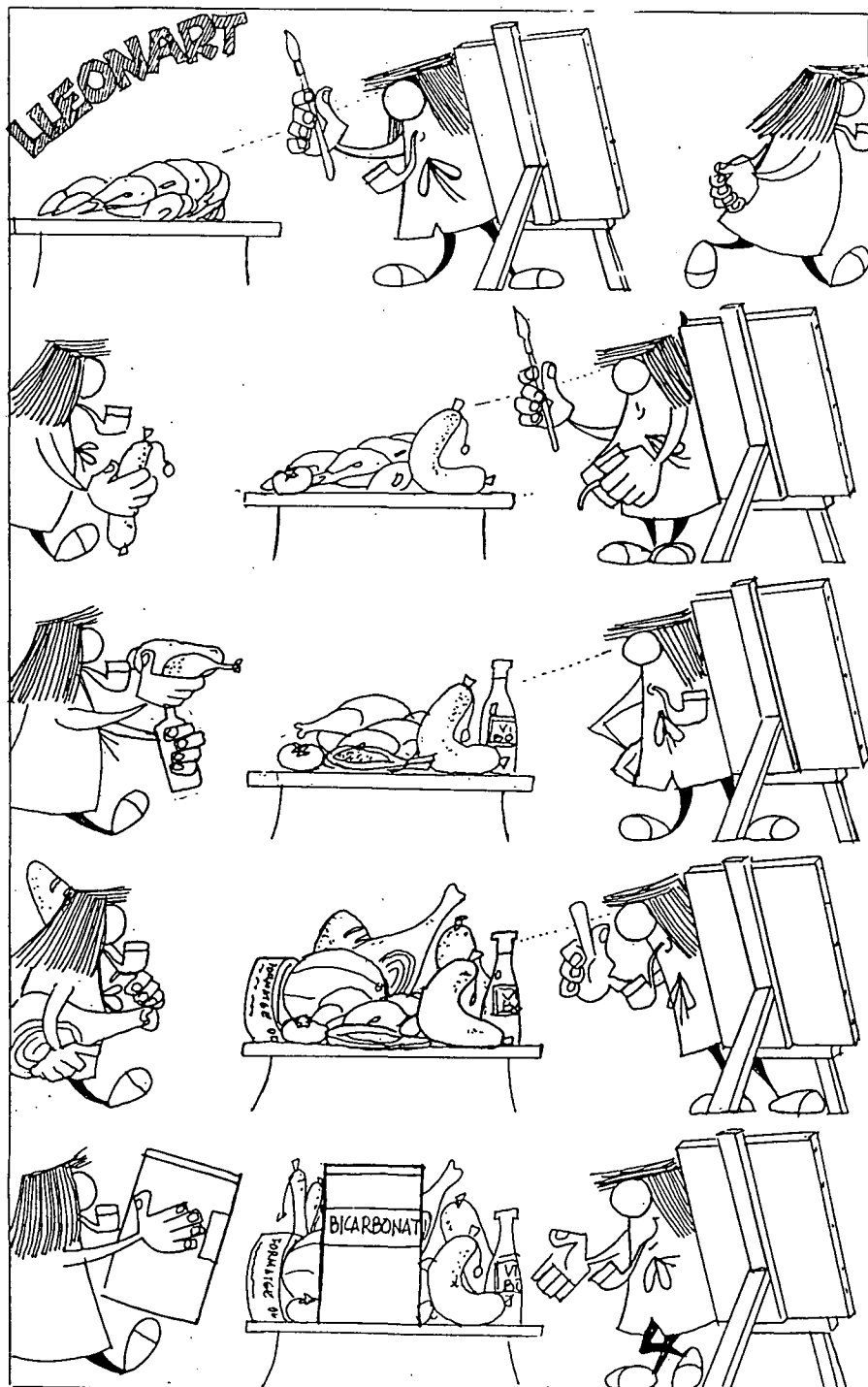
Són els «pares i pastors» de les Esglésies particulars, aquells conjunts de fidels en un territori determinat que s'anomenen normalment diòcesi.

Els bisbes formen un col·lectiu permanent o col·legi, junt amb el Papa, que succeeix aquell col·legi inicial que formaven els apòstols, escollits per Jesús mateix, i al front del qual va posar Pere. Es tracta, doncs, de la continuïtat d'un servei permanent al poble de Déu, que cada bisbe realitza a la porció que li és confiada, i també d'una sol·licitud que s'exerceix en el bon govern de la seva diòcesi, tenint present que forma part de l'Església universal. Aquesta sol·licitud es tradueix també en una atenció permanent envers els pobres, els perseguits per causa de la fe i els missioners que treballen arreu del món.

Els bisbes són mestres i proclamadors de la fe, i junt amb els preveres col·laboradors seus tenen confiada sobretot la missió d'anunciar a tothom l'Evangeli. Són també administradors de la gràcia en ordre a la santificació del poble que els és confiat: posant l'eucaristia al centre de la vida de la seva Església particular, pregant, predicant, administrant els sagraments i donant el seu propi exemple. La seva missió és també regir el poble de Déu, amb autoritat i esperit de servei alhora, com escau a una responsabilitat de caràcter pastoral com la seva.

És d'agrair que els bisbes es facin propers a les comunitats i les diverses persones que formen la seva Església particular; així, coneixent millor la seva funció, hi poden correspondre més fàcilment amb el suport de la pregària.

Angel

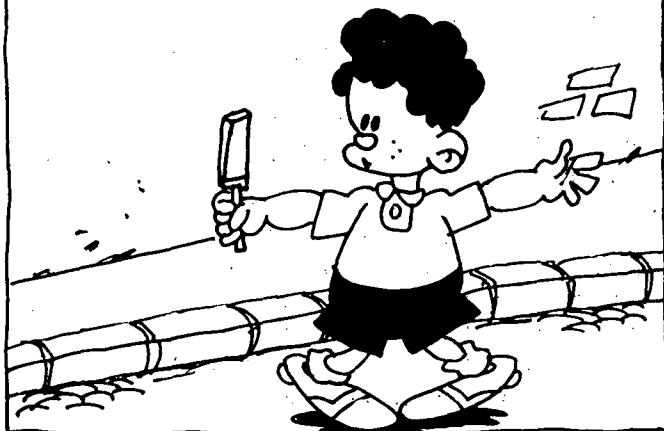

EN PITU CALSAPEU

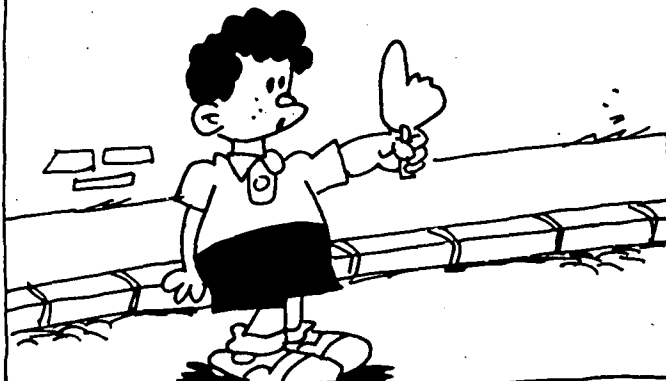
ABANS TOTS ELS GELATS
EREN IGUALS

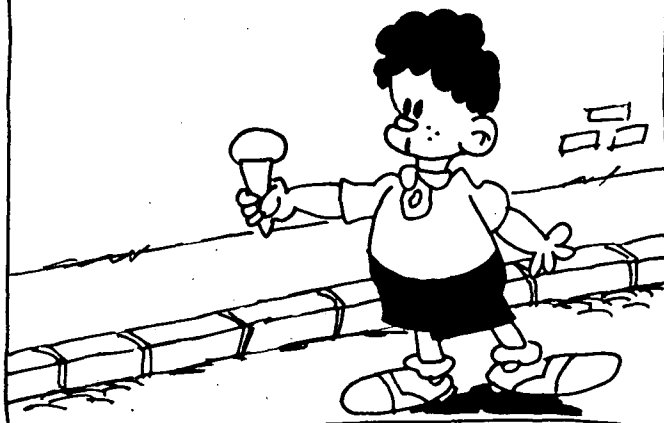
UNA BARRA AMB UN PALET

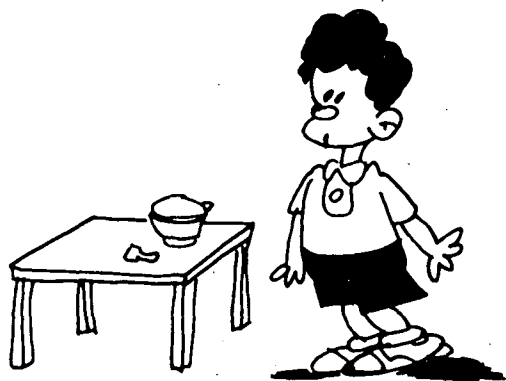
ARA N'HI HA AMB
FORMA DE DIT.

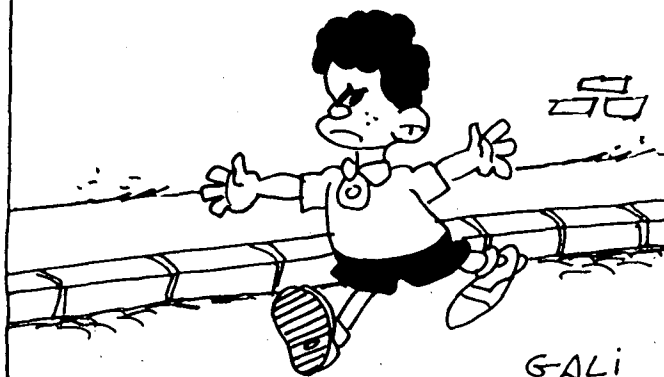
DE "CUCURUTXI"

EN POTS, EN CAPSES...

PROBLEMA...!
NO SÉ PAS QUIN TRIAR.

GALI

Busquem l'evangelí de diumenge: Evangeli segons sant Mateu, capítol 1, versets del 39 al 56 (Mt 1:39-56).

Reflexionem: 1. Maria no sols acceptà de l'àngel ser la Mare de Déu, sinó que convertí tota la seva vida en una acceptació permanent de la voluntat del Pare i es deixà portar constantment per l'Esperit Sant. És el que va fer de bon principi anant a veure i a ajudar durant tres mesos Elisabet, la mare del Baptista. És el que va fer assumint serenament, després de l'Ascensió, el paper de «la Mare del Senyor» en la primera comunitat de Jerusalem, fins que fou portada a la glòria del cel.

2. El càntic de Maria, el «Magnificat», alhora que proclama l'acció de Déu en ella i el seu paper concret en la «història de la Salvació», és per a tots cristians un repte per fer realitat en nosaltres l'autèntica «imitació de Maria».

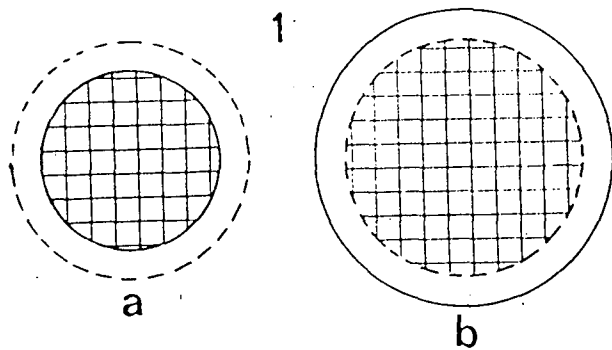
3. De fet, si mirem l'evangelí que es llegeix a la missa anticipada de dissabte (Lluc 11:27-28), l'exclamació que es fa de Jesús a favor de la seva mare, rep de Jesús mateix una significació molt més profunda. I és que Maria, a més de ser-li mare, és també —i més que ningú— de les que «escolten la paraula de Déu i la guarden».

■ El calequista

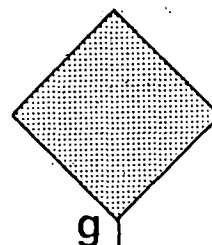
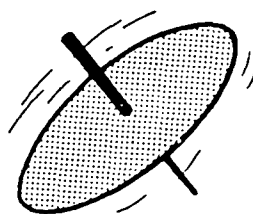
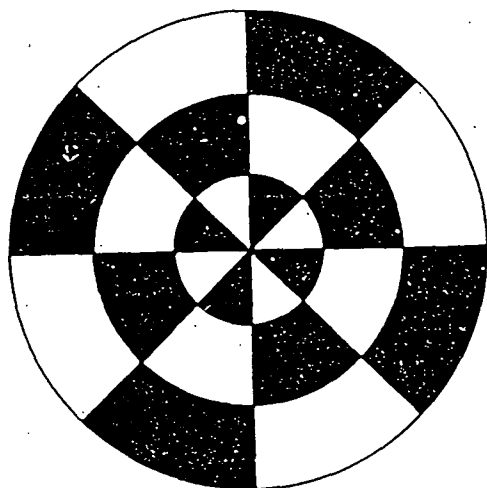
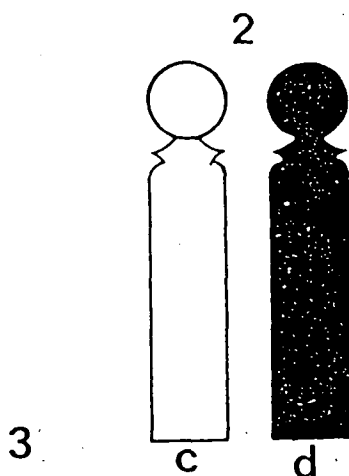
L'ANGELET IGNASI

il·lusions òptiques

Una il·lusió òptica és un fenomen que consisteix en una avaluació errònia de la forma o dimensions d'un objecte. En aquests casos les imatges que reben els ulls s'interpreten malament i el cervell rep una impressió diferent de la realitat. D'aquests fenòmens els francesos en diuen «trompe-oeils», és a dir, «enganya-ulls».

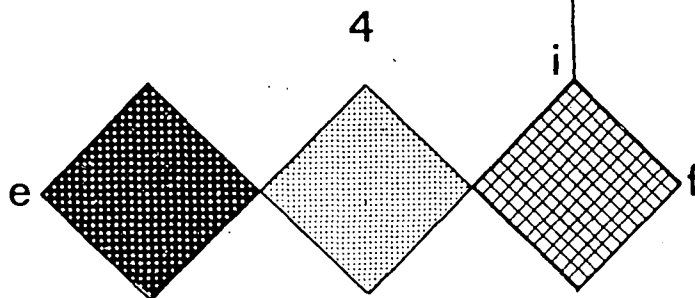

Nº 1 - Els dos cercles (a i b) de línies trencades tenen el mateix diàmetre. Oi que no ho sembla?

Nº 2 - Les bitlles c i d són de la mateixa mida i, no obstant, la negra sembla més petita que la blanca.

Nº 3 - Si dibuixes aquest cercle blanc i negre sobre un tros de cartó, el retalles i el travesses pel centre amb un palet de punta afinada hauràs fet una baldufa molt curiosa. Fes-la girar i veuràs com desapareix el dibuix en blanc i negre. Ara sembla que tot el cartó sigui gris.

Nº 4 - La distància e-f sembla més curta que la g-i. No és veritat: són exactament iguals.

BABAR i els seus amics de Festa Major

BABAR TORNA DE LA MA D'EDICIONS BEASCOA

Ara ja és de nit. Al cel hi ha la llum
màgica de la

-Oh! -crida Zèfir-. Ha passat un
Comencen els focs artificials, que bonic!

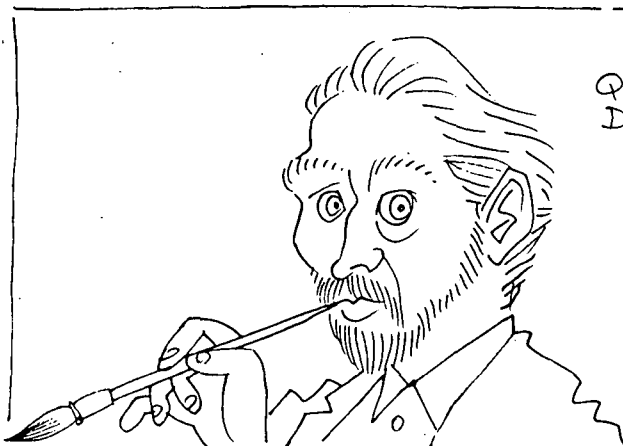
Flora ha pujat a l'espatlla de Babar, i
s'agafa a la Així el pobre
Babar no veu gairebé res...

Amb els la vella senyora pot veure
més bé els colors. Pom i Alexandre s'han
enfilat al i estan meravellats.
Han passat un dia magnífic!

Babar i els personatges creats per Jean i Laurent de Brunhoff

MASCeL·Lània

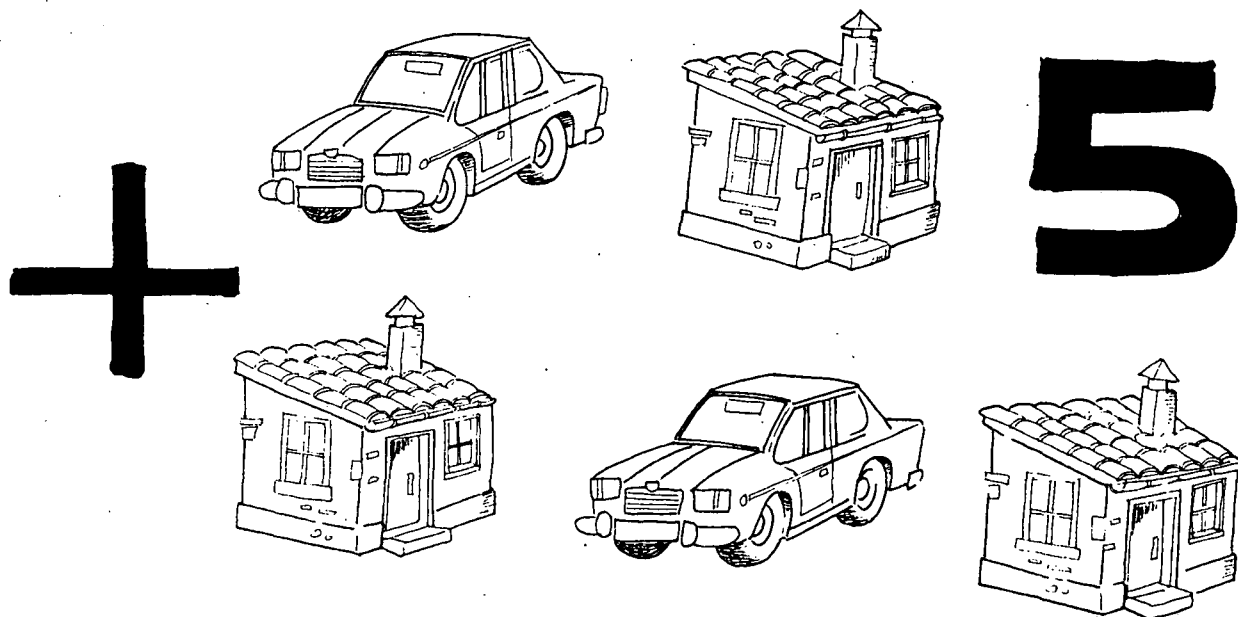
QUIN D'AQUESTS QUADRES ÉS
DEL PINTOR VAN GOGH?

1. "LA GIOCONDA".
2. "LAS MENINAS".
3. "ELS GIRASSOLS".
4. "ARLEQUÍ".

SOLUCIÓ

3 o N

DONEU ALS COTXES I A LES CASETES EL
VALOR QUE ELS CORRESPON EN LA SUMA.

SOLUCIÓ.

CASETA, 2;
COTXE, 3.

EN QUIMET TRAPELLA

